

Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband V(S)O Zuid-Holland West 2016-2020

April 2016

Inhoudsopgave

1. Voorwoord.....	5
1.1. Algemeen.....	5
1.2. Looptijd en opbouw van het plan.....	5
1.3. Wettelijk kader	6
2. Het samenwerkingsverband in beeld	8
2.1. De leerlingen.....	8
2.2. De organisatie.....	9
3. Missie, visie en ambities	12
3.1. Missie.....	12
3.2. Visie	12
3.3. Uitgangspunten	12
4. Een dekkende ondersteuningsstructuur	14
5. De Basisondersteuning	15
5.1. De huidige situatie.....	15
5.2. De basisondersteuning 2016-2020.....	15
5.3. De bekostiging	16
6. Extra ondersteuning	17
6.1. De huidige situatie.....	17
6.2. Extra ondersteuning in het regulier onderwijs.....	18
6.3. Extra ondersteuning 2016-2020	19
6.4. De bekostiging	20
6.4. In het leerwegondersteunend onderwijs.....	22
6.5. In het praktijkonderwijs	24
6.6. In het OPDC	25
7. De diepteondersteuning.....	27
7.1. Wat is diepteondersteuning.....	27
7.2. De reguliere VSO-scholen.....	28
7.3. VSO in scholen verbonden aan (semi) residentiele instellingen	30
7.4. VSO voor niet Nederlandstalige leerlingen	30
7.5. De diepteondersteuning 2016-2020	31
7.6. De bekostiging van de diepteondersteuning.....	31
8. De Commissie van Deskundigen.....	34
8.1. De aanvraag van extra ondersteuning in het regulier onderwijs.....	34

8.2.	De aanvraag voor een Aanwijzing voor lwoo	35
8.3.	De aanvraag voor een TLV voor het Praktijkonderwijs	35
8.4.	De aanvraag van een TLV voor het VSO (diepteondersteuning)	36
9.	Klachten, bezwaar en beroep.....	38
9.1.	Klachten of geschillen voorkomen	38
9.2	Onderwijsconsulenten en mediation	38
9.3.	Een klacht indienen	39
9.4.	Bezwaar tegen een besluit van de Commissie van deskundigen	39
9.5.	Tenslotte.....	41
10.	Samenwerking met ouders	41
10.1.	Visie op samenwerking ouders.....	41
10.2.	De rol van ouders in Passend Onderwijs	42
10.3.	Medezeggenschap.....	43
10.4.	Als ouders en school er niet uitkomen	43
11.	Samenwerking met de gemeenten	44
11.1.	Aansluiting met de jeugdhulp.....	44
11.2.	Combinaties van onderwijs en zorg	46
11.3.	Samenwerken met leerplicht rond het voorkomen van thuiszitters	48
11.4.	De samenwerking met de jeugdgezondheidszorg	49
11.5.	Samenwerking rond veiligheid en bescherming	51
11.6.	Toeleiding van kwetsbare jongeren naar werk.	52
11.7.	Overige thema's.	52
12.	Samenwerking met overige partners	52
12.1.	Primair onderwijs	52
12.2.	Cluster 1 en 2.....	53
12.3.	Het MBO en Spirit4you.....	53
12.4.	VSV.....	54
12.5.	Aangrenzende Samenwerkingsverbanden.....	54
13.	Bestuur en organisatie	54
13.1.	Bestuurlijke Inrichting	54
13.2.	Samenwerken versus autonomie	55
13.3	Code Goed bestuur.....	55
13.4.	De organisatie van het bureau	55
14.	Financiën	58
14.1.	Algemeen.....	58
14.2	Meerjarenbegroting 2016-2020.....	59

14.3.	Risico analyse en reserve.....	63
14.4.	Jaarverslag	63
15.	Kwaliteitszorg en verantwoording	63
15.1.	Toezicht door de Inspectie van het Onderwijs.....	63
15.2.	Cyclus van Planning & control	64
15.2.	Kwaliteitszorg	64
15.3.	Managementrapportage	65
15.4.	Jaarverslag	65
15.5.	Monitoring.....	66
15.6.	Monitoren op output	66
16.	Informatievoorziening en communicatie	67
16.1.	Ouders	67
16.2.	Scholen	68

1. Voorwoord

1.1. Algemeen

Voor u ligt het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Zuid Holland West. Na anderhalf jaar Passend Onderwijs hebben we een eerste balans opgemaakt: Wat gaat goed, waarover zijn we tevreden en wat kan beter/anders?

Het evaluatieproces is in oktober 2015 gestart. Zorgcoördinatoren, schoolleiders, ketenpartners, OPR en vanzelfsprekend het bestuur en het bureau van het samenwerkingsverband zijn daarbij betrokken. Op 21-4-16 heeft de OPR ingestemd met dit plan, op 22 april heeft het Ab het vastgesteld en op 29 april is in het OOGO overeenstemming bereikt met de Gemeenten Den Haag, Leidschendam/Voorburg en Rijswijk.

We constateren dat we goed op weg zijn. Veel beleidskeuzes die we in 2014 hebben gemaakt blijken te werken. Ze zullen de komende jaren uitgebouwd en verankerd worden. Een aantal keuzes blijkt anders uit te pakken dan we verwacht hadden. Met name de systematiek voor het aanvragen van extra ondersteuning neemt meer bureaucratie met zich mee dan we wenselijk vinden. Daarom zullen in dit ondersteuningsplan ook een aantal beleidswijzigingen worden gepresenteerd.

De invoering van Passend onderwijs is een complex proces. We zijn op weg, maar om te bereiken dat de uitgangspunten en doelstellingen daadwerkelijk in alle 65 scholen van het samenwerkingsverband worden gerealiseerd, hebben we meer dan deze eerste twee jaar nodig. In dit nieuwe ondersteuningsplan leest u hoe we de komende vier jaar hieraan vorm willen geven.

Onze missie blijft:

“ voor elke leerling, onafhankelijk van zijn of haar ondersteuningsbehoefte, is een onderwijs traject beschikbaar dat past bij zijn of haar capaciteiten”

Het samenwerkingsverband wil daar samen met docenten, zorgcoördinatoren, schoolleiders, bestuurders, ouders, gemeenten en ketenpartners aan werken.

1.2 . Looptijd en opbouw van het plan.

1.2.1. De looptijd

Dit Ondersteuningsplan heeft een looptijd van 4 jaar, n.l. van 1 augustus 2016 tot en met 31 juli 2020.

1.2.2. De opbouw:

Dit ondersteuningsplan is als volgt opgebouwd.

Allereerst wordt kort een schets gegeven van het Samenwerkingsverband. Vervolgens wordt beschreven wat de visie en missie zijn. In de hoofdstukken 4 t/m 9 wordt dit inhoudelijk uitgewerkt: hoe geeft het samenwerkingsverband vorm aan het realiseren van de missie? In hoofdstuk 10, 11 en 12 komt de samenwerking met de ketenpartners aan de orde . In hoofdstuk 13 staan Bestuur en organisatie centraal. Hoofdstuk 14 is de financiële paragraaf , in hoofdstuk 15 gaat het over kwaliteitszorg en verantwoording en in hoofdstuk 16 gaat het tenslotte over de communicatie.

In de bijlagen zijn formats, procedures en feitelijke gegevens opgenomen. Om technische redenen is de meerjarenbegroting als een losse bijlage opgenomen.

1.2.3. Doelen, resultaten en risico's

Per hoofdstuk cq paragraaf zal beschreven worden welke doelen voor de periode van dit plan worden geformuleerd, welke resultaten worden beoogd en welke acties zullen plaatsvinden. Tevens wordt aangegeven op welke wijze de monitoring plaatsvindt en (voor zover dat van toepassing is) welke kosten deze activiteiten met zich meebrengen. Ook wordt een risicoanalyse opgesteld en wordt de relatie gelegd met de programma's uit de begroting, zodat zichtbaar wordt welke financiële middelen beschikbaar zijn voor de inhoudelijke keuzes.

Het onderstaande format wordt hiervoor gebruikt.

Programma	
Omschrijving.	
Doel:	Beoogde resultaten:
Wijze van monitoren:	
Benodigde formatie:	Benodigd budget:
Actiepunten:	
Risicoanalyse:	

1.3. Wettelijk kader

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs in werking getreden. Kernelementen van de wet zijn de zorgplicht, de niet vrijblijvende samenwerking tussen schoolbesturen, de afstemming met de gemeentelijke jeugdhulp, de budgetfinanciering en de toetreding van cluster 3 en 4 scholen tot het SWV.

Het geheel van maatregelen dat betrekking heeft op de onderwijsondersteuning van zittende en nieuwe leerlingen (aanmelding, inschrijving, toelating en ondersteuning) vat de wetgever samen in het juridisch begrip **zorgplicht**. De zorgplicht ligt bij het bevoegd gezag van de school en is van toepassing op leerlingen die extra of diepte ondersteuning¹ nodig hebben en die dus niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen. Als een school waar de leerling zich aanmeldt geen passende onderwijsplek kan bieden, moet zij ervoor zorgen dat die leerling op een andere school kan worden geplaatst.

Om de zorgplicht waar te maken dienen alle scholen voor regulier en voortgezet speciaal onderwijs met elkaar samenwerken.

In de memorie van toelichting op de wetsvoorstellen wordt aangegeven welke voorwaarden gelden bij Passend Onderwijs:

1. Budgettaire beheersbaarheid en transparantie: het moet duidelijk zijn waaraan de beschikbare middelen voor extra ondersteuning worden besteed.

¹ Deze begrippen worden in H4 uitgelegd

2. Geen thuiszitters: een zo passend mogelijk onderwijsprogramma voor alle leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.
3. Minder bureaucratie: korte indicatieprocedures, geen wachtlijsten, integrale indicering, minimale administratieve lasten.
4. Geen noodzaak meer om kinderen te labelen: afschaffing van de landelijke indicatiesystematiek, de prikkel tot indiceren op basis van diagnose verdwijnt. In plaats daarvan komt er handelingsgerichte diagnostiek op basis waarvan de onderwijsondersteuning wordt toegekend.
5. Handelingsbekwame docenten: professionalisering van docenten. De docent staat er niet alleen voor, maar werkt samen met team, school en samenwerkingsverband.
6. Afstemming met andere sectoren: de inzet van de extra ondersteuning in het onderwijs moet beter worden afgestemd op de inzet vanuit het jeugddomein (jeugdhulp, WMO-zorg, arbeidsmarkt). Meer integraliteit van de zorg voor kind en gezin.

De wet Passend Onderwijs en het Referentiekader Passend Onderwijs vormen het uitgangspunt voor dit ondersteuningsplan.

2. Het samenwerkingsverband in beeld

2.1. De leerlingen

Het Samenwerkingsverband Zuid Holland West (SWV-ZHW) omvat de Gemeenten Den Haag, Rijswijk en Leidschendam/Voorburg. Een regio met in totaal ruim 637.500 inwoners. 2, 8% meer dan twee jaar geleden.

Het SWV-ZHW telt 33.844² leerlingen in het voortgezet onderwijs en 948 leerlingen in het Voortgezet Speciaal onderwijs. In totaal een groei van 1.466 leerlingen sinds 1-10-2013 (het ijkpunt voor het ondersteuningsplan 2014-2016). Het regulier onderwijs groeit met 1467 leerlingen en het VSO krimpt met 1. De groei sinds 1-10-2013 is in totaal 4,5%. De leerlingen zijn verdeeld over 65 scholen/locaties, waarvan 7 VSO-scholen en 6 praktijkscholen . Binnen de regio bevinden zich daarnaast een jeugdzorg+ instelling waar speciaal onderwijs wordt gegeven en twee semi-residentiele instellingen waar leerlingen worden begeleid vanuit de jeugdpsychiatrie en tevens (speciaal) onderwijs volgen.

Leerlingen totaal	LWOO	PRO	VSO	overig VO	totaal VO*)	Totaal VO/VSO
1-10-2012	2.772	1.056	817	27.851	31.679	32.496
1-10-2013	2.713	1.180	949	28.485	32.378	33.327
1-10-2014	2.794	1.256	962	29.155	33.205	34.167
1-10-2015	2.742	1.339	951	29.680	33.761	34.712

In het lwoo en Praktijkonderwijs zien we t.o.v. 2012 een lichte daling van 30 leerlingen in het lwoo, maar een flinke groei in het praktijkonderwijs, van 1046 naar 1339. Lwoo en Praktijkonderwijs samen vormen 12,06% van het totale aantal leerlingen in het samenwerkingsverband. Dat is vergelijkbaar met het percentage in 2012.

leerlingen VSO	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3	vso totaal
1-10-2012	692	34	91	817
1-10-2013	817	31	101	949
1-10-2014	844	27	91	962
1-10-2015	832	26	93	951

951 leerlingen volgen op 1 oktober 2015 onderwijs in het VSO. Dat is 2,7%. Dit ligt onder het landelijk gemiddelde. In 2014 groeide het VSO in absolute cijfers licht, maar in 2015 zien we weer een lichte daling. 217 leerlingen volgden Speciaal Onderwijs op een school buiten de regio van het samenwerkingsverband. De verdeling van het aantal VSO-leerlingen over de bekostigingscategorieën blijft vrij stabiel. De lichte daling doet zich voor in categorie 1.

Het aantal thuiszitters in de regio van het SWV-ZHW beweegt zich tussen de 50 en 85 leerlingen. Daarbij maken we een onderscheid tussen relatief verzuimers (ingeschreven op een school, maar thuiszittend) en absoluut verzuimers (niet ingeschreven op een school, maar wel leerplichtig). Bij relatief verzuim betreft het voornamelijk leerlingen, die

- vanwege een zeer complexe problematiek jeugdhulp nodig hebben en wachten op plaatsing
- niet naar school willen, of door ouders thuis gehouden worden
- thuiszitten vanwege een conflict tussen ouders en school

² DUO: 1-10-2015

- Overstapproblemen hebben naar ander onderwijs/werk

De absoluut verzuimers zijn vooral leerlingen die gedurende het schooljaar naar onze regio verhuizen en niet binnen 4 weken een school kunnen vinden.

2.2. De organisatie

2.2.1. Het bestuur

Op 10 juli 2013 is, door een besluit tot integrale statutenwijziging van de bestaande stichting, de Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Den Haag e.o., kortweg SWV V(S)O Zuid Holland West ontstaan. Het bestuur telt 19 aangesloten schoolbesturen, waarvan er 2 van VSO-scholen buiten de regio. 1 bestuur houdt onderwijsvoorzieningen in jeugdzorg+ instellingen in stand en 2 besturen verzorgen het onderwijs in een voorziening waar leerlingen ambulantly behandeld worden vanuit de jeugdhulp. Er is een dagelijks bestuur van 5 leden, waarvan 2 leden uit het VSO komen en een algemeen bestuur dat bestaat uit de overige 14 leden. Tezamen vormen ze het bestuur. Vanwege de sluiting van het Aloysius College Den Haag zal het samenwerkingsverband per 1 augustus 2016 nog 18 aangesloten schoolbesturen tellen.

2.2.2. Directiekringen

Alle schoolleiders van de scholen/locaties zijn lid van een directiekring. Doel van de directiekringen is om de samenwerking op schoolleidersniveau te stimuleren en te versterken, de voortgang van Passend Onderwijs te volgen, knelpunten te signaleren en beleid te evalueren. Vertegenwoordigers uit de directiekringen hebben zitting in de stuurgroep en kunnen adviezen uit de directiekringen op deze wijze aan het bestuur te geven. Er zijn 5 directiekringen:

- VSO;
- Praktijkonderwijs;
- basis/kader/theoretisch (BKT);
- mavo/havo/vwo (MHV);
- havo/vwo/gymnasium (HVG).

Vanuit elke directiekring is er minimaal één schoolleider lid van de stuurgroep.

2.2.3. Stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit minimaal 5 schoolleiders, die de verschillende onderwijssoorten vertegenwoordigen. De stuurgroep vergadert, in aanwezigheid van de directeur van het SWV, 6x per jaar en adviseert het Dagelijks Bestuur in beleidszaken. De stuurgroep kan ook het initiatief nemen om een punt op de agenda van het dagelijks bestuur te zetten. De voorzitter van de stuurgroep is aanwezig bij de vergaderingen van het DB.

2.2.4. Werkvelden

In de werkvelden zijn de zorgcoördinatoren van alle scholen verenigd. Verdeeld over de werkvelden VSO/praktijkonderwijs/vmbo en mavo/havo/vwo komen de werkvelden 5 x per jaar bij elkaar. Daarnaast zijn er 3 x per jaar de miniconferenties, waarin relevante thema's worden uitgediept. Doel is expertisevergroting, specifiek voor de zorgcoördinatoren in de school, d.m.v. (externe) presentaties, casusbespreking, uitwisseling van ervaringen. Sinds 2015 zijn de werkvelden naar schoolsoort ingedeeld, om beter te kunnen ingaan op de specifieke context van de schoolsoorten.

2.2.5. Het bureau van het SWV

Het bureau van het SWV vervult de volgende functies:

- a. Beleidsvoorbereiding en –uitvoering voor bestuur en stuurgroep
- b. ondersteuning van scholen
- c. toelaten tot VSO, Praktijkonderwijs, lwoo en extra ondersteuning
- d. aansturen bovenschoolse voorzieningen/OPDC;
- e. beheer, financiën, organisatie, personeelszaken
- f. onderhouden van contacten met externe partners
- g. In- en externe communicatie

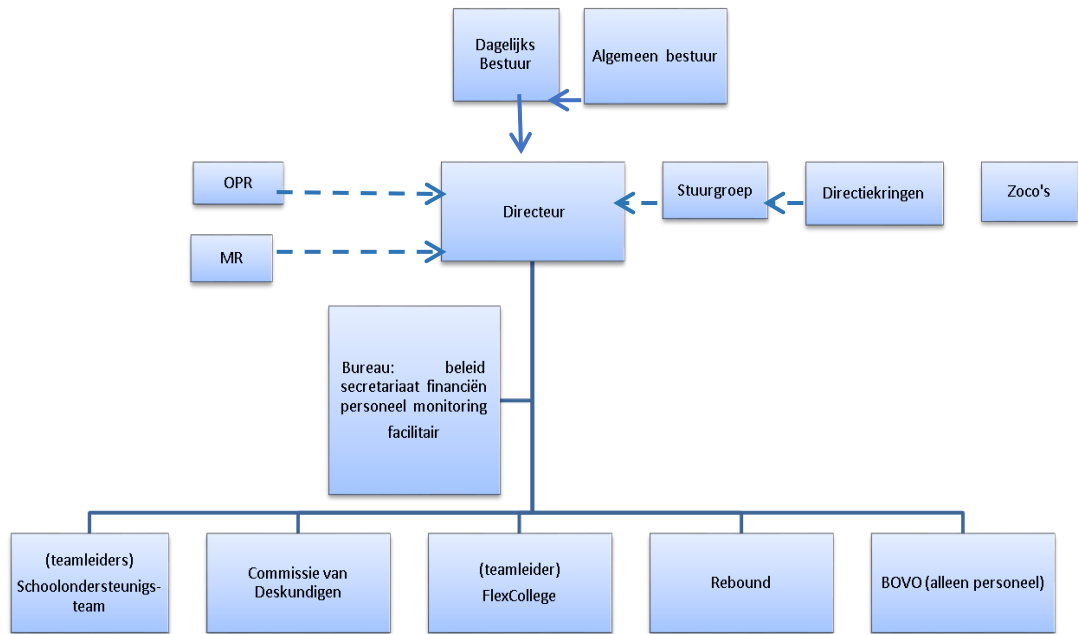
2.2.6. OPDC (Orthopedagogisch Didactisch Centrum)

Het SWV beheert een OPDC, dat bestaat uit het FlexCollege en drie Reboundvoorzieningen. Het OPDC biedt, op verschillende locaties, onderwijs voor leerlingen die tijdelijk of langdurig niet terecht kunnen in het regulier onderwijs en geen gebruik hoeven te maken van het speciaal onderwijs.

2.2.7. Medezeggenschap

Medezeggenschap t.a.v. het beleid van het SWV wordt vormgegeven via de Ondersteuningsplanraad. Deze bestaat uit 24 leden; 12 medewerkers en 12 leerlingen/ouders. Bij de samenstelling is rekening gehouden met de omvang van de scholen/besturen die de leden vertegenwoordigen. Elk bestuur met een onderwijsvoorziening binnen de regio van het SWV heeft één vertegenwoordiger in de OPR. De grote besturen hebben extra vertegenwoordigers.

Binnen de organisatie van het SWV hebben het bureau van het SWV en het OPDC beiden een deelraad ingericht, die samen de medezeggenschapsraad van het SWV-ZHW vormen.

3. Missie, visie en ambities

3.1. Missie

Het SWV formuleert als missie:

“voor elke leerling, onafhankelijk van zijn of haar ondersteuningsbehoefte is een onderwijstraject beschikbaar dat past bij zijn of haar capaciteiten”.

Gezamenlijk geven de scholen van het SWV een antwoord op alle onderwijsondersteuningsvragen van de leerlingen. Alle besturen/scholen nemen daarbij hun verantwoordelijkheid.

3.2. Visie

De visie van het SWV Zuid Holland West bestaat uit vier componenten:

- 1) Het bieden van Passend Onderwijs aan alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- 2) Het vormen van een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen;
- 3) Alle leerlingen een ononderbroken onderwijsloopbaan laten doormaken.
- 4) Het voorkomen en terugdringen van thuiszitters

3.3. Uitgangspunten

Om het bovenstaande te realiseren werkt het SWV vanuit de volgende uitgangspunten:

- Niet elke individuele school is in staat om elke leerling een Passend Onderwijstraject te bieden. Scholen hebben hun specialisme, maar ook hun beperkingen. **Samenwerking** is noodzakelijk. Gezamenlijk zullen scholen en besturen de opdracht van Passend Onderwijs uitvoeren.
- De basisondersteuning is vastgesteld en voor elke school gelijk, maar de vormgeving ervan vindt plaats **binnen het concept van de school**.
- De extra ondersteuning is in onderling overleg tussen de scholen/besturen verdeeld. **Elke school voor regulier onderwijs levert een bijdrage aan de extra ondersteuning**, afhankelijk van de expertise en de draagkracht van de school. Binnen het SWV is er echter voor elke leerling een passende plaats.
- Het SWV zal de specifieke **deskundigheid van scholen voor VSO** behouden. Het samenwerkingsverband kiest niet voor inclusief onderwijs. Het is dan ook niet de ambitie om het speciaal onderwijs op te laten gaan in het regulier onderwijs. Het regulier onderwijs heeft het speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die de ondersteuningsmogelijkheden van het regulier onderwijs te boven gaan en aangewezen zijn op diepteondersteuning. Het speciaal onderwijs behoudt haar functie als onderwijsvoorziening voor de diepteondersteuning, bestemd voor de leerlingen die zeer intensieve en gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben. Het VSO wordt ook gezien als expertisecentrum ter ondersteuning van het regulier onderwijs.

- Het SWV erkent dat de ondersteuningsmogelijkheden van scholen eindig zijn. Daarom wordt voor leerlingen, waarvan de ondersteuningsbehoefte te groot is voor het regulier onderwijs en die niet in aanmerking komen voor plaatsing in het VSO, een **bovenschoolse voorziening (OPDC)** in stand gehouden. Daar kunnen leerlingen voor kortere of langere tijd onderwijs volgen. Deze bovenschoolse voorziening is een vorm van extra ondersteuning buiten de school. Er worden flexibele trajecten, in nauwe samenwerking met de jeugdhulp aangeboden. Ook voor leerlingen die de veiligheid in school aantasten is er een aanbod.
- **Preventief beleid en handelen** en het inzetten van **licht-curatieve** trajecten zijn onmisbaar om de doelen van Passend Onderwijs te kunnen realiseren en zijn daarom onderdeel van de basisondersteuning.
- Het realiseren van een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen stelt hoge eisen aan de **kwaliteit van het onderwijs**, de docenten en de interne ondersteuningsstructuur van de scholen. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning ligt bij de scholen. Het SWV heeft de taak om te signaleren, adviseren en ondersteunen, maar is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.
- Als een leerling gedurende het schooljaar van de ene reguliere school naar de andere overstapt, al dan niet vanwege een extra ondersteuningsbehoefte, wordt het principe van **“geld volgt leerling”** gehanteerd. Dat betekent dat de school die de leerling overneemt, ook de bijbehorende middelen ontvangt. Afspraken daarover zijn vastgelegd.
- Bij de vraag of en hoeveel ondersteuning een leerling nodig heeft staat niet meer de diagnostiek van de stoornis van de leerling centraal staan, maar de vraag: “wat heeft de leerling, met zijn/haar beperkingen nodig om het onderwijs passend bij het eigen niveau te kunnen volgen?” We noemen dat een **handelingsgerichte benadering**. De focus ligt op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling.
- Het realiseren van Passend Onderwijs kunnen scholen niet alleen. Ze hebben elkaar nodig om samen een dekkend aanbod te realiseren. Maar ook buiten het onderwijs is **samenwerking** met diverse partners essentieel, om de opdracht van Passend Onderwijs te kunnen realiseren. Partners met wie in ieder geval nauw samengewerkt wordt zijn:
Ouders, Gemeenten, Jeugdhulpinstellingen en zorgaanbieders, Jeugdbescherming – West en andere justitiële partners, het primair onderwijs, het MBO, samenwerkingsverbanden uit de regio en van de G4.

4. Een dekkende ondersteuningsstructuur

Het is de ambitie van het SWV-ZHW om voor elke leerling, onafhankelijk van de ondersteuningsbehoefte, een passende onderwijsplaats te realiseren. Dat betekent dat er voldoende ondersteuningsmogelijkheden op de scholen zijn en dat er geen leerlingen thuis zitten vanwege hun ondersteuningsbehoefte of vanwege een tekort aan onderwijsplaatsen.

We maken bij de ondersteuning in de scholen onderscheid tussen :

Basisondersteuning: de ondersteuning die in alle scholen voor regulier onderwijs beschikbaar is en voor ruim 80% van de leerlingen voldoende is om het onderwijs te kunnen volgen

Extra ondersteuning: bestaat uit verschillende onderdelen, n.l.

- de extra ondersteuning in het regulier onderwijs, die bovenop de basisondersteuning wordt aangeboden
- de leerwegondersteuning in het lwoo
- het praktijkonderwijs.
- onderwijs in het OPDC

In totaal maakt ruim 17% van de leerlingen hiervan gebruik

Diepteondersteuning: zeer intensieve ondersteuning die wordt aangeboden in het Voortgezet Speciaal onderwijs. Minder dan 3% van de leerlingen is hierop aangewezen.

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijft elke school zijn basis- en extra ondersteuning. Ook wordt aangegeven waar de grenzen van de ondersteuningsmogelijkheden van een school liggen. Om de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen voor ouders inzichtelijk te maken is er een format ontwikkeld door het samenwerkingsverband.

Alle schoolondersteuningsprofielen samen vormen een dekkend aanbod. Met betrekking tot het ondersteuningsprofiel van de school geldt dat de MR van de school adviesrecht heeft. Naast de ondersteuning vanuit de school is de inzet vanuit de jeugdhulp onontbeerlijk om alle leerlingen te kunnen begeleiden.

5. De Basisondersteuning

5.1. De huidige situatie.

De Basisondersteuning wordt aangeboden op de reguliere scholen voor voortgezet onderwijs (inclusief scholen met een lwoo licentie) en op het praktijkonderwijs.

5.1.1. De functie van de basisondersteuning:

De basisondersteuning:

- a) Beschrijft het niveau van ondersteuning dat elke school voor regulier onderwijs (inclusief lwoo en Praktijkonderwijs³) binnen het SWV-ZHW minimaal moet bieden. 80% van de leerlingen heeft voldoende aan de basisondersteuning.
- b) Vormt de basis voor de verdeling van de overige (extra) ondersteuningsmiddelen.
- c) Is een communicatiemiddel naar ouders en overige ketenpartners, dat inzicht geeft in welke ondersteuning voor elke leerling verwacht mag worden. Heeft een leerling meer nodig, dan is er sprake van extra ondersteuning en dus zorgplicht.
- d) Geeft richting aan de scholing en professionalisering in de scholen. Wat moeten docenten/teams weten en kunnen om de basisondersteuning te kunnen vormgeven?

5.1.2. De vormgeving

In de basisondersteuning is de minimale ondersteuning vastgelegd waar alle leerlingen gebruik van kunnen maken. Het gaat hierbij om preventieve en licht curatieve interventies die, eventueel in samenwerking met ketenpartners, binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school worden uitgevoerd. De basisondersteuning bestaat uit een aantal standaarden, die voor alle scholen hetzelfde zijn. De scholen concretiseren die op een wijze die past bij de visie van de school. De standaarden en concretisering zijn een onderdeel van het schoolondersteuningsprofiel (SOP) en geven ouders inzicht waar de basisondersteuning uit bestaat en hoe die op de verschillende scholen wordt vormgegeven.

5.2. De basisondersteuning 2016-2020

De omschrijving van de basisondersteuning wordt v.a. 1-8-2016 enigszins aangepast t.o.v. de eerste omschrijving in 2014. Zowel vanuit scholen als vanuit de Commissie van Deskundigen is behoefte aan een duidelijker onderscheid tussen basis- en extra ondersteuning.

De wijzigingen betreffen:

- Een nadere concretisering van de standaarden
- Een verbreding van de basisondersteuning
- Structureel extra middelen naar de scholen om de meer uitgebreide basisondersteuning vorm te geven
- Het verwijderen van de mogelijkheid voor een school om aan te geven wat de school “nog meer doet” in de basisondersteuning: dit is strijdig met het uitgangspunt dat de basisondersteuning op alle scholen dezelfde inhoud heeft.

³ Lwoo en PrO bieden voor elke leerling een specifiek aanbod dat structureel onderdeel uitmaakt van het onderwijsaanbod

Deze aanpassingen hebben tot doel de bureaucratische last bij de scholen en de werkdruk bij de Commissie van deskundigen te verminderen, doordat:

- de grens tussen basis- en extra ondersteuning eenduidiger is en daardoor het aantal (gedeeltelijk) afgewezen aanvragen kleiner wordt.
- het aantal aanvragen voor extra ondersteuning minder wordt door de verbreding van de basisondersteuning.

5.3. De bekostiging.

Het grootste deel van de kosten voor de basisondersteuning wordt door de scholen betaald, vanuit hun lumpsum. Daar bovenop ontvangen de scholen een budget vanuit het samenwerkingsverband om de organisatie en coördinatie van de ondersteuning in de school te organiseren en de uitgebreidere basisondersteuning te kunnen vormgeven.

De Basisondersteuning	
In de begroting: Programma 6: Uitvoering basisondersteuning	
<p>Doel: Alle scholen bieden inhoudelijk dezelfde basisondersteuning aan, maar geven daar vorm aan op de wijze die past bij de school.</p>	<p>Beoogde resultaten: Minimaal 80% van de leerlingen kan vanuit de basisondersteuning zodanig begeleid worden, dat ze het onderwijs op het niveau dat bij hen past, kunnen volgen.</p>
<p>Wijze van monitoren:</p> <p>a. Per school wordt in beeld gebracht welk percentage van de leerlingen voldoende heeft aan de basisondersteuning</p> <p>b. Jaarlijkse gesprekken van SWV met schoolleiders en besturen over de kwaliteit van de basisondersteuning</p> <p>c. Jaarlijkse gesprekken van schoolbesturen met schoolleiders over de vormgeving van de basisondersteuning</p>	
<p>Benodigde formatie: De activiteiten vanuit het SWV ter ondersteuning van de scholen bij de basisondersteuning is onderdeel van de programma's 1 en 2 uit de begroting. Dit wordt bij het hoofdstuk organisatie nader uitgewerkt.</p>	<p>Benodigd budget: In 2016 € 1.031.171 - en jaarlijks oplopend voor de coördinatie en organisatie van de basisondersteuning en het bieden van ondersteuning van huiswerk- en studiebegeleiding</p>
<p>Actiepunten: Leden van het SOT scholen om te kunnen adviseren bij het vormgeven van de basisondersteuning.</p>	
<p>Risicoanalyse:</p> <p>Inhoudelijk: De kwaliteit van de basisondersteuning is een verantwoordelijkheid van de schoolleiders. Het SWV kan niet direct sturen op de kwaliteit van de individuele scholen. Er zullen verschillen blijven tussen wat scholen kunnen in de basisondersteuning.</p> <p>Financieel: Het financieel risico voor het toedelen van middelen naar scholen is beperkt. Het budget komt uit de middelen voor de lichte ondersteuning die het SWV van de overheid ontvangt. Indien onverhoopt op andere begrotingsposten meer dient te worden uitgegeven kan het budget aangepast worden.</p>	

6. Extra ondersteuning

6.1. De huidige situatie

6.1.1. Wat is extra ondersteuning?

Met het overdragen van de verantwoordelijkheid voor het lwoo en het Praktijkonderwijs aan het samenwerkingsverband per 1-1-2016, kunnen we deze vormen van onderwijs ook duidelijker positioneren. Zowel lwoo als praktijkonderwijs bieden beide vormen van onderwijsondersteuning aan waarvoor het SWV-ZHW een Aanwijzing (voor lwoo) of een Toelaatbaarheidsverklaring (voor Praktijkonderwijs) dient af te geven. Ze worden daarom beide tot de extra ondersteuning gerekend. De eerste twee jaar dat het SWV verantwoordelijk is voor de toeleiding naar LWOO en PrO, blijven de huidige toelatingscriteria gehandhaafd. Het blijkt dat scholen daar nu goed mee kunnen werken. Ook verkleinen we daarmee het risico dat het aantal LWOO- en PrO-leerlingen, door het toepassen van nieuwe criteria, groeit. In de periode 2016-2018 wordt een plan uitgewerkt over de verdere inbedding van lwoo en PrO in de ondersteuningstructuur.

Extra ondersteuning is onderwijsondersteuning voor leerlingen die

- niet voldoende hebben aan de basisondersteuning, of
- een aanwijzing voor lwoo hebben, of
- een toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs hebben, of
- tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen in de eigen school, maar op een onderdeel van het OPDC zijn aangewezen, of
- onderwijs volgen op een Eerste Opvangschool Anderstaligen (was: ISK) en extra ondersteuning nodig hebben op gebieden anders dan 2^e taalverwerving

.....en die (nog) geen behoefte hebben aan de diepteondersteuning, die de scholen voor VSO bieden.

De extra ondersteuning wordt dus aan de onderkant begrensd door de basisondersteuning en aan de bovenkant door de diepteondersteuning.

Voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen is het wettelijk verplicht om een **ontwikkelingsperspectief (OPP)** op te stellen. Leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning vallen onder de **zorgplicht**.

Extra ondersteuning is maatwerk. Dat wil zeggen dat de vraag: 'wat heeft de leerling nodig om het onderwijs te kunnen (blijven) volgen dat past bij zijn/haar niveau?' leidend is.

6.1.2. Het ontwikkelingsperspectief

Een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld binnen 6 weken na de start van het schooljaar of na vaststelling van extra ondersteuningsbehoefte tijdens het schooljaar. In het OPP staat beschreven wat de te verwachten **uitstroombestemming** van de leerling zal zijn en een onderbouwing daarvan. Deze onderbouwing bevat in elk geval **de belemmerende en bevorderende factoren** die van invloed zijn op het onderwijsproces. Daarnaast bevat het OPP de **afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma** en de **te bieden begeleiding en ondersteuning** in een handelingsdeel.

Als er sprake is van een gecombineerd traject met de jeugdhulp worden ook de betreffende ketenpartners betrokken. De school beslist over de aard van de onderwijsondersteuning; de jeugdhulp beslist over de inzet van de jeugdhulpondersteuning. Er is een format voor het OPP.

De school is verplicht om **met de ouders te overleggen** en te streven naar overeenstemming cq instemming met/van ouders over het OPP⁴. De school evalueert het OPP jaarlijks met de ouders en stelt het eventueel bij. Verslagen van evaluatiegesprekken dienen in het dossier van de leerling bewaard te blijven. Scholen voor regulier onderwijs moeten de leerlingen met een OPP registreren via DUO. Dit geldt niet voor het VSO, lwoo of praktijkonderwijs; daar hebben immers alle leerlingen een Aanwijzing of een TLV en zijn op die wijze geregistreerd bij DUO.

Er zijn verschillende vormen van extra ondersteuning:

1. In het regulier onderwijs: - individuele arrangementen
- groepsarrangementen
2. In het lwoo
3. In het praktijkonderwijs
4. In het OPDC

6.2. Extra ondersteuning in het regulier onderwijs

6.2.1. De verdeling van de extra ondersteuning over de scholen

In hun ondersteuningsprofiel geven scholen voor regulier onderwijs aan wat ze in principe kunnen bieden in het kader van extra ondersteuning.

Elke school voor regulier onderwijs heeft de verantwoordelijkheid een bijdrage te leveren aan het invullen van (een deel van de) extra ondersteuning. Deze ambitie wordt per directiekring verschillend uitgewerkt. In de ene directiekring wordt ervan uitgegaan dat scholen kunnen verschillen in hun bijdrage aan de extra ondersteuning op basis van hun expertise, mogelijkheden en ambitieprofiel. In een andere directiekring leveren alle scholen een vergelijkbare bijdrage aan de extra ondersteuning, onder voorwaarde dat het aantal leerlingen dat die ondersteuning nodig heeft niet te groot wordt. Welk standpunt ook wordt ingenomen, in ieder geval zal er een dekkend aanbod moeten zijn, zodat alle leerlingen, op hun eigen niveau, een passende onderwijsplek kunnen krijgen. Mocht er onverhoopt voor een leerling geen passende plek te vinden zijn, dat zal in uiterste instantie de **plaatsingstafel** gevraagd worden om een besluit te nemen over de plaatsing van een leerling op één van de scholen. Het SWV zal dit coördineren. Lukt dit niet, dan wordt de casus voorgelegd aan het bestuur van het SWV. **(B)**

De school beschrijft zijn aanbod in het kader van extra ondersteuning in het School OndersteuningsProfiel(SOP). Het aanbod voor leerlingen kan uit een individueel arrangement of een groepsaanbod bestaan.

a. Het individuele arrangement

Dit is een maatwerkarrangement voor een individuele leerling en kan op elke school voor regulier VO (inclusief lwoo en Pro) plaatsvinden.

⁴ Nieuwe regelgeving wordt verwacht m.b.t. de instemming van ouders (nu overeenstemming) op het handelingsdeel van het OPP.

De school brengt de ondersteuningsbehoefte van de leerling in beeld en formuleert in overleg met de ouders een ontwikkelingsperspectief inclusief een handelingsdeel en ontvangt op basis daarvan extra geld/begeleiding/materialen van het SWV-ZHW.

Bij deze maatwerkarrangementen gaat om:

Pedagogische en/of didactische ondersteuning, door of onder regie van de school zelf, die kan bestaan uit:

- Geld, t.b.v. de inzet van extra individuele hulp voor de leerling uitgevoerd door een medewerker van de school of een externe deskundige en/of
- Ondersteuning /begeleiding vanuit het SWV of vanuit een cluster 3 of 4 school voor de leerling en/of voor de begeleidende docenten en/of
- Materiaal, b.v. hulpmiddelen voor de leerling

b. Het groepsarrangement

Een groepsarrangement kan gerealiseerd worden op een school die zich in het kader van de extra ondersteuning specialiseert op een specifieke doelgroep, dan wel een school die constateert dat er een groep leerlingen in de school is die eenzelfde ondersteuningsbehoefte heeft en waarbij een groepswijze ondersteuning meerwaarde heeft. Ook hier betreft het pedagogische en/of didactische ondersteuning, door of onder regie van de school. Ook Iwoo en PrO-scholen kunnen hiervan gebruik maken. We noemen dit, ter onderscheiding van het aanbod in het kader van Iwoo en Praktijkonderwijs “**extra +**”.

c. Extra ondersteuning voor leerlingen uit de internationale gemeenschap

Den Haag kent een groot aantal niet Nederlandstalige inwoners die hier voor korte of langere tijd verblijven. De meeste van deze leerlingen volgen onderwijs op de International (ISH), of European school of The Hague (ESH), of op een particuliere internationale school. Op de ISH en ESH, die aangesloten zijn bij het Samenwerkingsverband, kan extra ondersteuning voor de leerlingen worden aangevraagd. Op de andere particuliere scholen is dat niet mogelijk.

Als leerlingen echter niet het niveau van het Internationale onderwijs kunnen volgen, zijn ze aangewezen op vmbo of praktijkonderwijs, waarbij Nederlands de voertaal is. Als de leerling geen Nederlands spreekt kan extra ondersteuning **niet** gegarandeerd worden. In het uiterste geval zal de leerling eerst op de Nieuwkomersschool (was: ISK) Nederlands moeten leren.

6.3. Extra ondersteuning 2016-2020

Op grond van de ervaringen met de extra ondersteuning in de periode 2014-2016 is behoefte aan een andere manier van werken. De huidige gang van zaken wordt als te bureaucratisch ervaren, zowel door de scholen als door de consultants van het Samenwerkingsverband en de Commissie van Deskundigen. Daardoor lukt het niet alle scholen om de ondersteuning die nodig is, om te zetten in aanvragen en wordt het beschikbare budget niet uitgegeven.

De ambitie is om in de toekomst de extra ondersteuning in de vorm van *profielen per school* te gaan organiseren. Dat betekent dat een school een profiel voor de extra ondersteuning formuleert, op basis waarvan de school een budget voor extra ondersteuning van het SWV ontvangt.

Scholen kunnen dan sneller extra ondersteuning inzetten en door vermindering van de bureaucratie, komen meer middelen beschikbaar voor de ondersteuning van leerlingen op de scholen. Verantwoording van de inzet van middelen en de begeleiding van leerlingen vindt achteraf plaats.

We starten in 2016 met pilots om in de praktijk te onderzoeken of de geformuleerde ambitie realistisch is en zo ja, hoe e.e.a. kan worden vorm gegeven. Daarbij komt aan de orde: het dekkend aanbod, de verdeling van de middelen over de scholen, de verantwoording, de individuele en de groepsarrangementen en de kwaliteit van de ondersteuning in de scholen in relatie tot de uitgangspunten van Passend onderwijs. Ook zal worden onderzocht of een combinatie van een budget, behorend bij een schoolprofiel en de mogelijkheid om individuele arrangementen aan te vragen, wenselijk is. Tenslotte wordt ook het lwoo als vorm van extra ondersteuning in dit proces meegenomen, omdat per 1 januari 2018 de landelijke criteria worden losgelaten. In een projectplan zal de pilotfase nader beschreven worden.

Als deze pilots bevredigend verlopen zal dit model geïmplementeerd worden in alle scholen.

6.4. De bekostiging

De extra ondersteuning wordt in principe vanuit de middelen van het samenwerkingsverband betaald. Voor de extra ondersteuning in de reguliere scholen (en extra + in lwoo en ProO) zijn in de begroting 2 programma's opgenomen, n.l. de individuele arrangementen en de groepsarrangementen. Bij de individuele arrangementen is een budget opgenomen voor ambulante begeleiding door Cluster 3 of door medewerkers van het schoolondersteuningsteam. Bij de groepsarrangementen is een extra budget opgenomen voor de pilots.

Scholen ontvangen op basis van de goedgekeurde aanvragen voor extra ondersteuning de bijbehorende middelen. Uitbetaling vindt twee keer per jaar plaats: in mei en in november.

Omdat vooraf niet bekend is of scholen meer groeps- of meer individuele arrangementen aanvragen, fungeren de beide programma's als communicerende vaten. Overbesteding op het ene programma kan gecompenseerd worden in het andere. Het gezamenlijke budget moet voldoende zijn om alle extra ondersteuning te bekostigen.

In het budget is een bedrag voor de bovengenoemde pilots opgenomen.

De Extra ondersteuning	
In de begroting: Programma 4 : Individuele arrangementen Programma 5: Groepsarrangementen	
<p>Doel:</p> <p>1.Leerlingen kunnen met behulp van extra ondersteuning het onderwijs blijven volgen op het niveau dat bij hen past.</p> <p>2.De toedeling van middelen voor extra ondersteuning naar scholen wordt minder bureaucratisch.</p>	<p>Beoogde resultaten:</p> <p>1. Alle scholen zijn in staat om extra ondersteuning aan te vragen voor leerlingen die dat nodig hebben.</p> <p>2a.In juni 2016 is er een projectplan waarin de pilotfase beschreven wordt.</p> <p>2b. In juli 2017 kan op grond van pilots vastgesteld worden -Óf de geformuleerde ambitie realistisch is. -Zo ja, hoe verdeling van middelen, verantwoording, dekkend aanbod, kwaliteit van de ondersteuning kunnen worden vorm gegeven.</p> <p>2c. Indien de ambitie realistisch is, is uiterlijk 2019 in een nieuw systeem voor de toedeling van de</p>

	<p>middelen voor de extra ondersteuning naar scholen ontwikkeld dat minder bureaucratisch is, waardoor meer middelen vrijkomen voor de scholen om extra ondersteuning in te zetten.</p>
<p>Wijze van monitoren doel 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Het aantal aanvragen voor extra ondersteuning per school b) Het soort aanvragen voor extra ondersteuning per school c) Het aantal leerlingen dat uitvalt of moet afstromen vanwege een ondersteuningsbehoefte d) Signalen dat leerlingen niet geplaatst worden vanwege een ondersteuningsbehoefte <p>Wijze van monitoring doel 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Aan de hand van het stappenplan in projectplan. 	
<p>Benodigde formatie: De formatie voor de CvD wordt meegenomen in de beschrijving van de CvD in dit plan.</p>	<p>Benodigd budget: Programma 4: v.a. 2017 €1.302.985 en oplopend. Programma 5: v.a. 2017 €1.034.520 en oplopend. De beide budgetten zijn aan elkaar gerelateerd. Hogere uitgaven voor programma 4 kunnen verrekend worden met lagere uitgaven voor programma 5 en vice versa. Het totale budget voor beide programma's, € 2.337.505,- in 2017 en oplopend blijft echter hetzelfde. In programma 5 is voor 2016 en 2017 een extra budget opgenomen van €46.200,- t.b.v. het VSO-ZML, overeenkomstig afspraken vermeld in H.7</p>
<p>Actiepunten: Opstellen projectplan voor pilots t.b.v. doel 2 Uitvoeren pilots t.b.v. doel 2</p>	
<p>Risicoanalyse: Inhoudelijk: De huidige wijze van toedeling van extra ondersteuning, draagt het risico in zich dat extra ondersteuning te laat of niet aangevraagd wordt. De risico's voor de nieuwe werkwijze zullen via de pilots in beeld worden gebracht. Financieel: De aanvraag voor extra ondersteuning is een open-einde procedure. Er is een budget gereserveerd, als dat overschreden dreigt te worden kunnen maatregelen genomen worden, omdat het SWV-ZHW zelf besluit over toekenning. Dat maakt dat het risico vrij klein is. Als overgegaan wordt tot het vooraf toewijzen van budgetten aan scholen, is het risico minimaal.</p>	

6.4. In het leerwegondersteunend onderwijs

6.4.1. Inhoudelijk

Voor de periode 2016-2018 heeft het SVW-ZHW ervoor gekozen om de criteria voor de toelating tot het lwoo nog niet los te laten.

Argumenten daarvoor zijn::

- Scholen zijn tevreden over de huidige criteria. Ze zorgen ervoor dat scholen met leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben vanwege een lager IQ en leerachterstanden de middelen krijgen om die leerlingen te ondersteunen.
- De procedure voor het aanvragen van lwoo en PrO is relatief eenvoudig; scholen zijn er vertrouwd mee.
- Scholen en SWV zijn net 1 ½ jaar bezig met de implementatie van Passend Onderwijs. Zoals alle nieuwe dingen kost dat extra energie en inzet. De nieuwe procedures moeten nog inslijpen. Dit is niet het moment om nog een vernieuwing in te voeren, die vooral terecht komt in die scholen, die ook al veel inzet plegen op de begeleiding van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Op dit moment zijn de effecten van de invoering van Passend Onderwijs nog niet goed in beeld te brengen. Er is daardoor nog onvoldoende inzicht om lwoo op een doordachte manier om te vormen, aansluitend bij de extra ondersteuning.

Voor de scholen is ook zoveel mogelijk de procedure van aanvragen, zoals bij de RVC gebruikelijk was, gehandhaafd d.w.z. de scholen ontvangen van de basisscholen de informatie over het IQ, de leerachterstanden en (eventueel) de sociaal-emotionele problematiek. Hierbij wordt intensief samengewerkt met BOVO.

In de applicatie 1-loket is een onderdeel aanvraag lwoo toegevoegd. Door gebruik te maken van de applicatie BOVO-OT en 1-loket kan een aanvraag digitaal ingediend worden bij de CvD.

Voor alle gebruikers is een handleiding/stappenplan aanvraag lwoo opgesteld, waarin alle stappen worden beschreven.

Het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) wordt gezien als een vorm van extra ondersteuning in de vorm van een groepsarrangement. In het School Ondersteuningsprofiel heeft de lwoo-school beschreven waaruit de extra leerwegondersteuning bestaat. Dit kan per lwoo-school en binnen de school per leerjaar verschillen. Duidelijk dient te zijn dat de vormgeving van de leerwegondersteuning aansluit bij de criteria die van toepassing zijn voor toelating tot het lwoo, n.l. een lager IQ, leerachterstanden en in voorkomende gevallen een sociaal emotionele problematiek.

NB

Voor leerlingen in het lwoo, die bovenop het groepsarrangement lwoo nog individuele ondersteuning nodig hebben, kan op beperkte schaal ook extra ondersteuning worden aangevraagd. We noemen dit extra⁺.

6.4.2. Het lwoo in de toekomst

In 2018 zullen de landelijke toelatingscriteria voor het lwoo worden losgelaten. In 2016 zal daarom een start gemaakt worden met een traject dat moet leiden tot een positionering van het huidige lwoo in het aanbod van extra ondersteuning van het SWV-ZHW. Dit proces loopt parallel aan de pilots voor een andere invulling van de extra ondersteuning. (zie 6.3)

Op 1 okt. 2016 is er een projectplan waarin proces en doelen zijn beschreven om te komen tot het beleidsplan. Op dat moment zal een werkgroep starten die het beleidsplan gaat vormgeven. Een vertegenwoordiging van de lwoo-scholen zal participeren in de werkgroep. Onderdelen waarover een uitspraak dient te worden gedaan zijn: positionering lwoo t.o.v. extra ondersteuning, bekostiging, verdeling over de scholen. Scholen worden hierin betrokken.

6.4.3. De bekostiging

De extra ondersteuning in het lwoo wordt bekostigd vanuit het budget voor lichte ondersteuning: “*Baten lichte ondersteuning lwoo*” dat het SWV-ZHW ontvangt van de overheid. Voor 2016 wordt dat begroot op €12.207.070

Op basis van de leerlingenaantallen voor lwoo, zoals die bekend zijn bij het opstellen van dit plan, is dat budget ruim voldoende om de uitgaven voor lwoo te dekken. Die worden voor 2016 begroot op € 11.302.524. In de begroting worden deze lasten geboekt onder “*afdracht lwoo*”.

De scholen ontvangen de middelen via DUO.

Programma: lwoo	
In begroting: Lasten: afdracht lwoo	
<p>Doel:</p> <p>1. Leerlingen die in aanmerking komen voor lwoo, zodanig ondersteunen, dat ze het onderwijs in hun leerweg kunnen volgen en met succes afsluiten.</p> <p>2. Het SWV heeft op 1 oktober 2017 een beleidsplan waarin de positie van lwoo v.a. 1-8-2018 is vastgelegd.</p>	<p>Beoogde resultaten:</p> <p>1a. Scholen zijn in staat om aanvragen voor lwoo tijdig in te dienen bij het SWV-ZHW, via de Bovo-OT module en de 1-loket-module.</p> <p>1b. De CvD is in staat om tijdig Aanwijzingen voor lwoo af te geven.</p> <p>1c. Scholen hebben de inhoud van de leerwegondersteuning beschreven in hun SOP</p> <p>2. Op 1 okt. 2016 is er een projectplan waarin proces en doelen zijn beschreven om te komen tot het beleidsplan. Onderdelen zijn: positionering lwoo t.o.v. extra ondersteuning, bekostiging, verdeling over de scholen. Scholen worden hierin betrokken.</p>
<p>Wijze van monitoren: Doel 1: a) Het aantal afgegeven Aanwijzingen per school b) De ontwikkeling van het aantal lwoo-leerlingen in het SWV-ZHW</p> <p>Doel 2: Aan de hand van stappenplan in projectplan.</p>	
<p>Benodigde formatie:</p> <p>Extra formatie voor CvD: leden van de kamer lwoo/Pro, ambtelijk secretaris en administratieve ondersteuning. Dit is meegenomen in programma 3: de CvD</p>	<p>Benodigd budget:</p> <p>€11.302.524 in 2016, met een geprognosticeerde groei naar € 11.417.940 in 2017-2020.</p>
<p>Actiepunten:</p> <p>Opstellen projectplan oktober 2016. Inrichten projectgroep waarin een aantal lwoo-scholen participeert.</p>	
<p>Risicoanalyse:</p> <p>Inhoudelijk: Voor de continuering van de huidige werkwijze beperkt. Voor een nieuw beleid v.a. 2018 is de bereidheid van schoolleiders om mee te willen denken over een model voor na 2018 cruciaal, m.n. over de positie van scholen die nu geen licentie hebben, maar wel de doelgroep en mogelijke uitbreiding van de doelgroep.</p> <p>Financieel: Beperkt: Op basis van de historisch gegevens is een groei van het aantal lwoo-leerlingen niet waarschijnlijk. Wel kan de (grotere) instroom van kinderen van vluchtelingen in het lwoo tot extra uitgaven leiden.</p>	

6.5. In het praktijkonderwijs

6.5.1. Inhoudelijk

Hoewel het Praktijkonderwijs (PrO) een specifieke schoolsoort is, wordt het in het kader van Passend Onderwijs gezien als een vorm van extra ondersteuning in de vorm van een groepsarrangement. In het Schoolondersteuningsprofiel heeft de PrO-school beschreven waaruit dit groepsarrangement bestaat. Dit kan per school en binnen de school per leerjaar, verschillen. Duidelijk dient te zijn dat de vormgeving van het groepsarrangement aansluit bij de criteria die van toepassing zijn voor toelating tot het PrO, n.l. een IQ tussen 60 en 80/85 en leerachterstanden van meer dan 3 jaar.

Ook voor de PrO-scholen is zoveel mogelijk de procedure van aanvragen, zoals bij de RVC gebruikelijk was, gehandhaafd d.w.z. de scholen ontvangen van de basisscholen de informatie over het IQ, de leerachterstanden en (eventueel) de sociaal-emotionele problematiek. Hierbij wordt intensief samengewerkt met BOVO.

In de applicatie 1-loket is een onderdeel aanvraag TLV PrO toegevoegd. Door gebruik te maken van de applicatie Bovo-OT en 1-loket kan een aanvraag digitaal door de scholen ingediend worden bij de CvD. Voor alle gebruikers is een handleiding/stappenplan aanvraag PrO opgesteld, waarin alle stappen worden beschreven.

NB

Voor leerlingen in het PrO, die bovenop het groepsarrangement PrO nog individuele ondersteuning nodig hebben, kan op beperkte schaal ook extra ondersteuning worden aangevraagd. We noemen dit extra⁺

Verwacht wordt dat voor het Praktijkonderwijs de landelijke criteria **niet** per 2018 worden losgelaten.

6.5.2. De bekostiging

De extra ondersteuning in PrO wordt bekostigd vanuit het budget voor lichte ondersteuning (*Baten: lichte ondersteuning PrO*) dat het SWV-ZHW ontvangt van de overheid. Voor 2016 wordt dat begroot op € 4.650.312. Dat is niet voldoende om de uitgaven, die voor datzelfde jaar begroot worden op € 5.519.358, te dekken.

Als de inkomsten voor lwoo en PrO in samenhang worden beschouwd is er wel sprake van een dekkende bekostiging. Met andere woorden: de toename van het aantal leerlingen in het Praktijkonderwijs wordt gecompenseerd door een terugloop van het aantal lwoo-leerlingen.

	Inkomsten	Uitgaven	Verschil
lwoo	12.207.070	11.302.524	904.546
PrO	4.650.312	5.519.358	-869.046
Totaal	16.857.382	16.821.882	35.500

De scholen ontvangen de middelen via DUO.

Programma	
In begroting:	Lasten: Afdracht Praktijkonderwijs
Doel: 1. Leerlingen die in aanmerking komen voor Praktijkonderwijs zodanig ondersteunen, dat ze het onderwijs kunnen volgen, met succes afsluiten en doorstromen naar de arbeidsmarkt, of Entree of niveau 2 in MBO.	Beoogde resultaten: 1a. Scholen zijn in staat om aanvragen voor PrO tijdig in te dienen bij het SWV-ZHW, via de Bovo-OT module en de 1-loket-module. 1b. De CvD is in staat om tijdig de TLV's voor PrO af te geven. 1c: Scholen hebben de inhoud van de ondersteuning in het praktijkonderwijs beschreven in hun SOP.
Wijze van monitoren:	a) Het aantal leerlingen voor wie een TLV wordt afgegeven per school b) De ontwikkeling van het aantal leerlingen in het PrO in SWV-ZHW c) De uitstroombestemming per leerling/per school
Benodigde formatie: Extra formatie voor CvD: leden van de kamer lwoo/Pro, ambtelijk secretaris en administratieve ondersteuning. Dit is meegenomen in programma 3: de CvD	Benodigd budget: €5.519.358 in 2016 oplopend naar € 5.564.700 in 2017-2020
Actiepunten: Uitstroombestemming monitoren.	
Risicoanalyse: Inhoudelijk: Beperkt. Voor scholen doen zich weinig veranderingen voor. Financieel: Matig: In het SWV-ZHW is sprake van sterke groei in het Praktijkonderwijs. Het budget voor PrO (€ 4.650.312) is ontoereikend om de kosten (€ 5.519.358) te dekken. Voor lwoo en PrO samen is echter sprake van een voldoende budget. Zo nodig kan een bezuiniging gevonden worden in het beperken van het aantal leerlingen dat voor het 6 ^e jaar in het PrO verblijft.	

6.6. In het OPDC

De volgende bovenschoolse voorzieningen (OPDC) worden onderscheiden:

6.6.1. Kort verblijf buiten de school (= rebound)

Tijdelijk verblijf op een reboundvoorziening om een licht gedragsprobleem dat niet in de school opgelost kan worden, aan te pakken. Het betreft een preventieve interventie. Leerlingen kunnen maximaal 13 weken op rebound blijven. Het doel is terugkeer naar de eigen school. Vanwege de behoefte aan een snelle interventie en de korte verblijfsduur hoeft er geen aanvraag bij de Commissie van Deskundigen gedaan te worden en ook geen ontwikkelingsperspectief te worden opgesteld. Wel wordt in overleg met ouders en leerling een handelingsplan opgesteld. Bij terugkeer naar de stamschool worden handelingsadviezen meegegeven.

Bekostiging vindt gedeeltelijk plaats door de school en gedeeltelijk vanuit het SWV.

6.6.2. Kort verblijf buiten de school t.b.v. een observatie

Leerlingen waarvan de school niet goed in beeld kan krijgen wat de problematiek cq ondersteuningsbehoefte is, kunnen tijdelijk geplaatst worden op het FlexCollege in een observatiegroep. Op basis van de observatie kan een besluit genomen worden over een passend vervolgtraject.

Bekostiging vindt gedeeltelijk plaats door de school en gedeeltelijk vanuit het SWV.

6.6.3. Langduriger verblijf buiten de school (=FlexCollege)

Verblijf van maximaal 2 jaar voor leerlingen die niet meer terug kunnen naar de eigen school of een andere reguliere school vanwege ernstige gedragsproblemen. Het aanbod bestaat uit een combinatie van onderwijs en begeleiding vanuit de jeugdhulp. Doel is uitstroom naar een kansrijk regulier onderwijstraject (waaronder het MBO), of doorplaatsing naar VSO. De leerling blijft ingeschreven op de stamschool en maakt indien wenselijk gebruik van (digitale) onderwijsmiddelen, en toetsen van de stamschool. Stamschool en FlexCollege stellen samen, en in overleg met ouders, een ontwikkelingsperspectief en een handelingsplan op.

Bekostiging vindt plaats door de stamschool, het SWV en de Jeugdhulp.

Hoewel de waarde van de bovenschoolse voorziening niet ter discussie staat, neemt deze voorziening relatief hoge kosten met zich mee. Daarom zal permanent doordacht worden, hoe de kosten van deze voorzieningen beperkt kunnen worden, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.

6.6.4. De toekomst van het OPDC

Rebound.

In een door het DB in april 2015 goedgekeurde beleidsnotitie, is vastgelegd dat de reboundvoorzieningen een duidelijker profiel dienen te krijgen en een meer flexibel aanbod cq maatwerk moeten kunnen bieden. De ondersteuningsbehoefte van de scholen dient hierbij centraal te staan. In 2016 is een werkgroep van start gegaan om dit uit te werken.

Daarnaast is in de notitie aanbevolen het aantal rebounds te reduceren, maar dit wel parallel te laten lopen aan de versterking van de kwaliteit van de ondersteuning in de scholen. Dit wordt v.a. 2017 verder opgepakt.

FlexCollege.

Het FlexCollege ontwikkelt zich verder in de richting, zoals beschreven in de beleidsnotitie, die opgesteld is t.b.v. de inrichting van de nieuwe huisvesting aan de Gouwestraat. Om leerlingen examen te kunnen laten doen, zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met enkele scholen uit het SWV-ZHW. Het FlexCollege gaat in overleg met het VSO-Cluster 4, praktijkschool de Einder, de VSO-scholen in het Palmhuis en Schakenbosch om afspraken te maken, op basis van de schoolprofielen, over welke school/voorziening welke doelgroep het beste kan bedienen. Er is behoefte aan een duidelijker onderscheid tussen de verschillende doelgroepen. Voorkomen dient te worden dat leerlingen van de ene voorziening naar de ander worden overgeplaatst. Sommige doelgroepen hebben behoefte aan een gecombineerd traject. Ook hierin moet worden voorzien.

6.6.5. De bekostiging

De bekostiging van de extra ondersteuning op het OPDC wordt voor een deel door de scholen betaald. Daarnaast vindt bekostiging plaats uit subsidies van de Gemeente Den Haag, Leidschendam/Voorburg, uit VSV en vanuit de eigen middelen van het SWV-ZHW.

Voor rebound betalen de scholen een vast bedrag van €1000,- en voor het FlexCollege wordt het principe "geld volgt leerling" toegepast. In het VOP (bestuurdersoverleg voortgezet onderwijs) zijn de bedragen daarvoor in 2015 vastgelegd.

Programma	
In begroting Programma 7: Rebound Programma 8: FlexCollege Programma 12: VSV Haaglanden	
Doel: 1. Voorkomen van thuiszitten en voortijdig schoolverlaten.	Beoogde resultaten: 1a. Het continueren van onderwijs aan leerlingen die op hun stamschool zijn vastgelopen. 1b. De jongeren indien mogelijk terug te laten keren naar het regulier onderwijs of te begeleiden naar een diploma. 1c. Op het FlexCollege kunnen leerlingen een vmbo-diploma behalen en in samenwerking met ROC Mondriaan een havodiploma. 1d. Rebound kent een flexibeler traject, aansluitend op de behoeften van scholen
Wijze van monitoren:	a) Aantal leerlingen (per school) dat gebruik maakt van de bovenschoolse voorzieningen b) Uitstroombestemmingen van leerlingen c) Verblijfsduur in bovenschoolse voorzieningen
Benodigde formatie: Rebound: 3,2 fte FlexCollege: 21,2 fte	Benodigd budget: Rebound: in 2017 € 731.320 (incl. formatie) FlexCollege in 2017 € 1.595.380 (incl. formatie) VSV-Haaglanden in 2017 €260.000 (incl. formatie)
Actiepunten: Werkgroep flexibilisering Rebound inrichten Afspraken rond diplomering op FlexCollege met VO-scholen en MBO vastleggen Begin 2017 wordt de reductie van de rebounds opnieuw geagendeerd.	
Risicoanalyse:	
Inhoudelijk:	beperkt: OPDC heeft een duidelijke functie binnen het SWV-ZHW. Visie en werkwijze zijn vastgelegd, er is ervaren en deskundig personeel.
Financieel:	Vrij groot risico: FlexCollege wordt voor een deel gefinancierd uit VSV-middelen en subsidie vanuit de Gemeenten Den Haag en Leidschendam/Voorburg. Dit is geen structureel geld. Indien het tot een reductie van de rebounds komt zijn er personele verplichtingen.

7. De diepteondersteuning

7.1. Wat is diepteondersteuning

Diepteondersteuning is de intensieve ondersteuning die uitsluitend wordt geboden in de scholen voor Voortgezet Speciaal Onderwijs. Het gaat om ondersteuningsvormen, die in het reguliere onderwijs niet geboden kunnen worden. Het VSO wordt gezien als een onmisbaar onderdeel van het totale onderwijsaanbod, dat ervoor moet zorgen dat er voor elke leerling binnen het SWV-ZHW een passende plaats is. Binnen het VSO onderscheiden we 4 clusters. Cluster 1 (visueel beperkte leerlingen) en Cluster 2 (auditief beperkt, spraak/taalproblemen) zijn landelijk georganiseerd en maken **geen** deel uit van het samenwerkingsverband. Scholen kunnen er uiteraard wel een beroep op doen.

De VSO scholen Cluster **3** en **4** zijn **wel** onderdeel van het SWV.

Binnen de regio van het SWV-ZHW zijn er de volgende cluster 3 scholen:

- 3 scholen voor Cluster 3 die zich richten op de zeer moeilijk lerende leerlingen (ZML)
- Eén Cluster 3 school richt zich op langdurig zieke (LZ) en lichamelijk gehandicapte leerlingen (LG)
- Eén school is gespecialiseerd in het werken met meervoudig gehandicapte leerlingen (MG). Daarnaast volgt een aantal Cluster 3 leerlingen onderwijs buiten de regio.

Er zijn binnen onze regio twee cluster 4 scholen die zich richten op leerlingen met een gedragsstoornis en/of psychiatrische problematiek. Er zijn daarnaast drie VSO – scholen, die verbonden zijn aan (semi)residentiële jeugdzorginstellingen. Jeugdigen worden hier geplaatst op grond van een zorgindicatie of machtiging uithuisplaatsing van de Kinderrechter. Onderwijs en jeugdhulp worden hier integraal aangeboden.

Er zijn ook jeugdigen, die in ons verzorgingsgebied wonen, maar buiten onze regio voortgezet speciaal onderwijs volgen. Een aantal van deze scholen is ook bestuurlijk bij het samenwerkingsverband aangesloten en participeert in de directiekring VSO.

Met dit aanbod is er, bij ongewijzigd beleid in de jeugdhulp, in principe voldoende aanbod.

7.2. De reguliere VSO-scholen

7.2.1 Aanmelding bij het regulier VSO

Toeleiding naar het VSO kan plaatsvinden:

- Vanuit het SO;
- vanuit het PO of SBO;
- vanuit het VO (zij-instroom)
- vanuit OPDC; (zij-instroom)
- vanuit (semi-)residentiële en justitiële instellingen.(zij-instroom)

Ouders melden hun kinderen aan bij de VSO-school. Om geplaatst te worden op een VSO-school is de afgifte van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband noodzakelijk.

Betreft het een leerling uit het (speciaal)-basisonderwijs of van een school buiten de regio, dan zal na aanmelding de VSO-school onderzoeken of de leerling voldoet aan de criteria voor toelating tot het VSO, zoals die zijn vastgesteld binnen het SWV-Zuid Holland West. Is dat het geval, dan zal een TLV worden afgegeven. Nadat de TLV is toegekend kan de leerling geplaatst worden.

Betreft het een leerling die reeds in het reguliere Voortgezet Onderwijs zit, dan wordt de leerling bij de VSO school aangemeld en vraagt de stamschool de TLV aan. De VSO-school of een consulent van het samenwerkingsverband kunnen daarbij zo nodig helpen. Als de TLV is afgegeven, kan de leerling geplaatst worden bij de VSO-school.

Betreft het een leerling van een VSO-school buiten de regio, die reeds in het bezit van een TLV is, dan kan de leerling direct aangemeld en geplaatst worden.

NB. Ook voor leerlingen in het VSO geldt vanaf de aanmelding bij de school de zorgplicht.

7.2.2. Toelatingscriteria VSO

Om tot het VSO toegelaten te worden heeft het SWV-ZHW, samen met de samenwerkingsverbanden, Delft, Zoetermeer en Westland, per Cluster VSO toelatingscriteria opgesteld (zie ook de bijlage). Dit omdat de scholen van VSO hun leerlingen uit de hele regio betrekken en we de VSO-scholen niet willen belasten met verschillende criteria.

Onderscheiden zijn Cluster 3: ZML, LZ, LG, MG en Cluster 4: ZMOK. De criteria zijn leidend voor de indicatiestelling, maar worden niet rigide gehanteerd. Elk kind is uniek en de commissie zal (indien het dossier goed is onderbouwd) op die manier benaderen. Bij wijze van uitzondering kan worden afgeweken van de criteria. (B)

7.2.3. Duur van de indicatie

Een TLV wordt toegekend voor een bepaalde periode. Wettelijk is vastgesteld dat die periode minimaal het lopende schooljaar + het volgende volledige schooljaar is.

In het SWV-Zuid Holland West, is samen met de drie omringende samenwerkingsverbanden, afgesproken wat de duur van een TLV is. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende groepen leerlingen. Bij het bepalen van de duur van een TLV wordt de afweging gemaakt of een leerling, gezien zijn ondersteuningsbehoefte, in staat is om terug te keren naar het regulier onderwijs. En zo ja, wat daarvoor het meest geschikte moment is.

1. EMB- en ZML-leerlingen (cluster 3)	Zij zijn langdurig aangewezen op VSO De TLV wordt afgegeven tot en met het jaar waarin de leerling 18 wordt.
2. Leerlingen met een progressieve spierziekte	Voor deze leerlingen is herstel niet aan de orde. De TLV wordt afgegeven tot en met het 18 ^e jaar
3. Leerlingen cluster 4	De TLV wordt afgegeven tot een moment waarop terugkeer naar het regulier onderwijs mogelijk is: de overstap van onder- naar bovenbouw. Indien de leerling niet in staat is over te stappen naar de bovenbouw in het regulier onderwijs en aangewezen blijft op speciaal onderwijs, wordt een nieuwe TLV afgegeven tot en met het einde van het onderwijstraject.

Indien na het 18^e jaar onderbouwd kan worden dat de leerling nog leer- en onderwijsdoelen kan behalen, kan een TLV aangevraagd worden tot maximaal het 20^e jaar.

7.2.4. Terugkeer naar het regulier onderwijs.

Speciaal als het moet, regulier als het kan. Met dat uitgangspunt wordt beoordeeld of leerlingen in het VSO, dankzij begeleiding, behandeling of genezing weer terug kunnen naar het regulier onderwijs. Hiervoor is een overstapprocedure vastgelegd met het VSO cluster 4 en de samenwerkingsverbanden in de regio. Scholen gaan hierover in gesprek met ouders en leerling. Voor leerlingen in het VSO voor wie terugkeer naar het regulier onderwijs mogelijk is, wordt daarvoor het meest geëigende moment gekozen, n.l. de overgang van onder- naar bovenbouw. Bij terugkeer naar het regulier onderwijs krijgen de leerling én de ontvangende school nog een tijd begeleiding vanuit de VSO-school, in het kader van extra ondersteuning. Doel is expertisevergroting op de reguliere school.

7.3 . VSO in scholen verbonden aan (semi) residentiele instellingen

7.3.1. (semi) residentiele instellingen in het vrijwillig kader

143 leerlingen uit de regio volgen op 1-10-2015 onderwijs in een VSO-school verbonden aan (semi)-residentiele instelling. D.w.z. ze worden begeleid vanuit de jeugdpsychiatrie of jeugdzorg en volgen parallel daaraan een onderwijsprogramma op een school die een overeenkomst heeft met de betreffende instelling. 118 zijn geplaatst in een Instelling binnen de regio . Dat betreft de Zefier, verbonden aan de Jutters, het Palmhuis, ook verbonden aan de Jutters, en het Schakenbosch College, verbonden aan de jeugdzorginstelling Schakenbosch. Voor plaatsing op deze scholen is **geen** Toelaatbaarheidsverklaring nodig. Een leerling die wordt opgenomen voor behandeling wordt automatisch geplaatst in de VSO-school verbonden aan de instelling. Het SWV heeft geen invloed op de plaatsing maar is wel verantwoordelijk voor de bekostiging. Bij de beëindiging van de behandeling, stopt ook het onderwijs en is de jeugdige aangewezen op een passende vervolgplek in het reguliere VO of VSO.

Plaatsing op deze scholen is meestal voor een korte periode. Dat leidt tot een aantal knelpunten:

- De continuïteit van het onderwijs staat onder druk.
- Terugplaatsing moet plaatsvinden zodra de behandeling stopt. Omdat de leerling is uitgeschreven uit de stamschool, is op korte termijn en niet op alle tijdstippen gedurende een schooljaar, niet altijd een passende school te vinden. Dit kan er toe leiden, dat de leerling (tijdelijk) thuis komt te zitten of indien mogelijk in het OPDC wordt geplaatst.

7.3.2. VSO in scholen verbonden aan gesloten of justitiële jeugdinstanties

Een onbekend aantal leerlingen volgt onderwijs in scholen verbonden aan GJI of JJI instellingen. Een aantal kan niet worden gegeven, omdat (nu nog) de leerlingen uitgeschreven worden bij de stamschool en de plekken op die scholen plaatsbekostigd zijn. Er is nog geen afdoende systeem ontwikkeld waarmee het samenwerkingsverband geïnformeerd kan worden over het aantal leerlingen (woonachtig binnen de regio) die in geslotenheid verblijven.

Ook bij deze groep zijn continuïteit van de onderwijsloopbaan en terugplaatsing knelpunten. Een landelijke werkgroep heeft een procedure beschreven en een format ontwikkeld om hier fundamenteel iets aan te doen. Het samenwerkingsverband zal deze werkwijze gaan gebruiken.

Met ingang van 1-8-2016 komt er voor deze groep leerlingen een wettelijke verbetering: voor jongeren die korter dan 3 maanden in een gesloten instelling verblijven is uitschrijving bij de stamschool niet meer nodig. Het SWV-ZHW kan deze leerlingen daardoor beter begeleiden en in beeld houden.

7.4. VSO voor niet Nederlandstalige leerlingen

In de regio Den Haag woont een grote groep expats, waarvan de kinderen onderwijs volgen op

- de International School of the Hague of de European school of the Hague

- de British of American school, het Lycée Français Vincent van Gogh, of de Deutsche Internationale Schule

De eerste 2 zijn scholen bekostigd met rijksmiddelen en maken onderdeel uit van het SWV-ZHW, de andere zijn particuliere scholen.

Geen van deze scholen biedt een opleiding aan voor leerlingen die Praktijkonderwijs of VSO nodig hebben. Als kinderen van expats aangewezen zijn op het VSO of praktijkonderwijs zijn zij natuurlijk welkom op deze scholen, ook als ze geen Nederlands spreken. Ook voor deze leerlingen geldt de zorgplicht. Op de scholen is Nederlands de voertaal. Het SWV-ZHW zal de gebruikelijke bijdrage voor dit onderwijs betalen. Van de ouders kan echter een aanvullende bijdrage tot een maximum van € 7000,- gevraagd worden, om taalondersteuning in de eigen taal te kunnen bieden. Dit is vergelijkbaar aan de eigen bijdrage bijvoorbeeld van ouders op de ISH. Daarnaast is de gemeente Den Haag bereid een beperkte aanvulling te betalen.

7.5. De diepteondersteuning 2016-2020

In de periode 2016-2020 zijn geen plannen voor ingrijpende wijziging in het VSO. De hierboven beschreven procedures voor toelating, terugplaatsing en begeleiding van leerlingen die terugkeren uit gesloten instellingen, worden uitgevoerd.

De beschikbaarheid van plaatsen in het VSO blijft een punt van aandacht. Gedurende het jaar komt het voor dat er door onverwachte instroom vanuit het regulier onderwijs of vanuit residentiele of gesloten settings tijdelijk geen plaats is in VSO Cluster 4. De aantallen zijn echter niet zo groot dat een structurele uitbreiding vereist is. Het SWV blijft hierover in gesprek met het VSO en zal de wachttijden monitoren.

Het FlexCollege vervult een rol die grenst aan het VSO-Cluster 4 (Transvaal College), het Palmhuis (VSO, semiresidentieel) en het Praktijkonderwijs. We gaan duidelijker omschrijven hoe deze scholen/voorzieningen zich tot elkaar verhouden en op welke doelgroep elk van deze scholen cq voorzieningen zich richten. Aan de hand van de ondersteuningsprofielen maken we inzichtelijk voor welke doelgroep elke school cq voorziening het meest passend is.

Voor het VSO-ZML is in overleg met de scholen en de aangrenzende samenwerkingsverbanden een afspraak gemaakt om twee schooljaren, 2016 en 2017 een budget toe te kennen van €150,- per leerling cat. 1 voor de extra ondersteuning van leerlingen die niet in categorie 3 vallen, maar die wel extra ondersteuning nodig hebben. In totaal gaat het om een bedrag van €46.200,- per jaar. Om technische redenen is dit budget geboekt onder extra ondersteuning groepsarrangementen.

7.6. De bekostiging van de diepteondersteuning

De diepteondersteuning wordt bekostigd uit de middelen die het samenwerkingsverband ontvangt in het kader van de zware ondersteuning. In 2016 betreft dat:

zware ondersteuning	€17.620.720
verevening zware ondersteuning	€-4.295.629
Totaal	€13.325.091

De uitgaven voor de diepteondersteuning betreffen:

- a. De ondersteuningsbekostiging voor de leerlingen per 1-10
- b. De groeibekostiging. Deze wettelijk vastgestelde groeiregeling bekostigt voor VSO-scholen de netto-groei tussen 1 oktober en 1 februari in hetzelfde schooljaar. Het

samenwerkingsverband heeft besloten om naast de verplichte ondersteuningsbekostiging ook de basisbekostiging te vergoeden in deze regeling.

In 2016 zijn de kosten daarvoor:

afdracht VSO, (tussentijdse groei VSO), ondersteuningsbekostiging	€ 369.062
afdracht VSO, (tussentijdse groei VSO), basisbekostiging	€ 248.487
Totaal	€ 617.549

De hoogte van de tussentijdse groei is moeilijk te voorspellen. Het betreft n.l. niet alleen de groei in scholen waarvoor het SWV-ZHW de TLV afgeeft, maar ook scholen verbonden aan (semi) residentiele instellingen.

De totale kosten voor VSO zijn IN 2016 :

afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	€ 10.376.251
afdracht VSO, (tussentijdse groei VSO), basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging	€ 617.549
Totaal	€10.993.800

Dat is ruim binnen het budget dat het SWV-ZHW ontvangt.

Op basis van de TLV's zorgt DUO voor de overdracht van middelen van het SWV-ZHW naar de cluster 3 of 4 school.

Programma	
Omschrijving. In begroting: Afdracht VSO teldatum (via DUO) Afdracht VSO peildatum (tussentijdse groei VSO) ondersteuningsbekostiging Afdracht VSO peildatum (tussentijdse groei VSO) basisbekostiging	
Doel: 1. Leerlingen die op het VSO zijn aangewezen kunnen een onderwijstraject volgen dan aansluit bij hun ondersteuningsbehoefte.	Beoogde resultaten: 1a. Het SWV-ZHW besluit op zorgvuldige wijze over de afgifte van TLV's. 1b. Er is voldoende capaciteit op de VSO-scholen. 1c. Leerlingen die terug kunnen naar het regulier onderwijs worden zorgvuldig teruggeplaatst.
Wijze van monitoren:	a) De ontwikkeling van het aantal leerlingen op het VSO per categorie. b) De afgifte van het aantal TLV's. c) De wachttijden voor toelating tot het VSO. d) Het aantal teruggeplaatste leerlingen vanuit het VSO naar regulier. e) De tussentijdse groei. f) De leerlingen die verblijven in semiresidentiele instellingen.
Benodigde formatie: Formatie voor de werkzaamheden van de CvD zijn opgenomen in programma 3	Benodigd budget: in 2016 €10.993.800 en olopend naar €11.073.280.-
Actiepunten: Afstemming FlexCollege, VSO, cluster 4 en PrO	
Risicoanalyse: Inhoudelijk: Afspraken zijn gemaakt over terugplaatsing. Het aantal beschikbare plaatsen moet kritisch gevolgd worden. Financieel: Matig: Het SWV heeft een laag percentage leerlingen in het VSO. 81% van het budget voor zware	

ondersteuning wordt uitgegeven aan VSO. Er zijn heldere criteria voor toelating tot het VSO, er zijn afspraken over terugleiden naar het regulier onderwijs waar mogelijk. Moeilijk voorspelbaar/beïnvloedbaar is de groeiregeling en dan m.n. in de scholen verbonden aan instellingen, waarvoor geen TLV wordt afgegeven. Daarnaast is de groei van het aantal leerlingen dat in cat.3 bekostigd moet worden onzeker, vanwege ontwikkelingen in de dagopvang.

8. De Commissie van Deskundigen

Het SWV-ZHW heeft de taak om de toelating te regelen tot

- de extra ondersteuning in het regulier onderwijs
- het lwoo
- het praktijkonderwijs
- het VSO (de diepteondersteuning)

Het samenwerkingsverband heeft daartoe een Commissie van Deskundigen (CvD) ingesteld. Deze Commissie van Deskundigen bestaat uit verschillende kamers, die bestaan uit de onafhankelijke voorzitter (gedragsdeskundige) een minimaal twee deskundigen afkomstig uit een “pool” van experts uit de scholen. Scholen dienen hun aanvragen bij de CvD in.

De verschillende kamers zijn:

1. Pro/basis/kader: voor het toekennen van extra ondersteuning
2. Mavo/havo/vwo: voor het toekennen van extra ondersteuning
3. lwoo/Pro: voor de toelating tot lwoo en PrO
4. VSO: voor de toelating tot de diepteondersteuning

Scholen dienen een aanvraag voor extra ondersteuning, lwoo, PrO en voor de diepteondersteuning in via de applicatie 1-loket.

Groepsarrangementen voor het regulier onderwijs kunnen om technische redenen alleen op papier worden ingediend. Een formulier is daarvoor beschikbaar.

8.1. De aanvraag van extra ondersteuning in het regulier onderwijs

Het SWV-ZHW wil de toeleiding naar de extra ondersteuning zo organiseren dat:

- Leerlingen in het regulier onderwijs de ondersteuning kunnen krijgen die ze nodig hebben
- De verdeling van de middelen op een zo eerlijk mogelijke manier plaatsvindt
- De scholen te maken krijgen met zo min mogelijk bureaucratie
- Scholen zich samen verantwoordelijk voelen voor het aanbieden van extra ondersteuning, waardoor leerlingen de passende ondersteuning krijgen én de financiële middelen op een verantwoorde manier worden ingezet.
- Ouders nadrukkelijk als partner bij dit proces worden betrokken
- Er afstemming met de jeugdhulp is en waar nodig onderwijs en jeugdhulp samenwerken in de begeleiding van een leerling.

Daarom wordt er gekozen voor:

- a. Een zo ruim mogelijk budget voor de extra ondersteuning (arrangementen)
- b. Een instrument om de ondersteuningsvraag in beeld te brengen: Het Vraag Profiel Instrument
- c. Ondersteuning door consultants van het SWV-ZHW

Bij een aanvraag voor extra ondersteuning geeft de aanvragende school antwoord op de vragen:

- Wat heeft de school tot nu toe gedaan in de basisondersteuning?
- Wat is de ondersteuningsbehoefte van de leerling? (VPI, aanvullend onderzoek)?

- Is er een ontwikkelingsperspectief opgesteld, met uitstroomperspectief en stimulerende en belemmerende factoren?
- Is er een handelingsdeel opgesteld?
- Zijn de ouders betrokken bij de aanvraag?
- Welke extra ondersteuning wordt aangevraagd? (expertise, geld, materiaal)

Scholen vragen via de applicatie 1-loket de extra ondersteuning aan. De consultant van het SWV-ZHW controleert of de aanvraag compleet is en geeft een preadvies. Op basis van het aangeleverde dossier neemt de CvD binnen 4 weken een besluit of extra ondersteuning noodzakelijk is, waar die extra ondersteuning uit bestaat en hoe lang de extra ondersteuning wordt toegekend.

8.2. De aanvraag voor een Aanwijzing voor lwoo

Voor een leerling die in het lwoo geplaatst moet worden, is de lwoo-school waar de leerling is aangemeld, v.a. 1 januari 2016 wettelijk verplicht een Aanwijzing voor lwoo bij het samenwerkingsverband aan te vragen.

De toelatingscriteria voor het lwoo zijn:

	IQ	Leerachterstand*	Soc.-emotionele problematiek
Lwoo-1	75/80-90	1,5 tot 3 jaar (0,25-0,50)	
Lwoo-2	91-120	1,5 tot 3 jaar (0,25-0,50)	Belemmering t.a.v. volgen onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> • faalangst • prestatie - motivatie • emotionele instabiliteit

De aanvragen voor lwoo worden door een ambtelijk secretaris vooraf van een preadvies voorzien. De Commissie van Deskundigen neemt een besluit.

Aanvragen kunnen het hele jaar door ingediend worden. T.b.v. de leerlingtellingen dient een school de leerling echter voor 1 oktober bij DUO gemeld te hebben. Een aanvraag zal, nadat door de ambtelijk secretaris vastgesteld is dat de aanvraag compleet is, binnen maximaal 4 weken behandeld worden. Streven is echter om dat binnen 15 werkdagen te realiseren. Voor aanvragen, ingediend na 10 september kan niet gegarandeerd worden dat een TLV of Aanwijzing voor 1 oktober kan worden afgegeven. De Aanwijzing wordt afgegeven voor de duur van de schooltijd.

8.3. De aanvraag voor een TLV voor het Praktijkonderwijs

Voor een leerling die in het PrO geplaatst moet worden, is de PrO-school waar de leerling is aangemeld, v.a. 1 januari 2016 wettelijk verplicht een TLV voor PrO bij het samenwerkingsverband aan te vragen. De criteria voor de toelating tot het praktijkonderwijs blijven ongewijzigd, zo is landelijk vastgesteld.

De toelatingscriteria voor het praktijkonderwijs zijn:

	IQ	Leerachterstand*	Soc.-emotionele problematiek
PrO	60-75/80	3 jaar of meer (> 0,50)	

De aanvragen voor PrO worden door een ambtelijk secretaris vooraf van een preadvies voorzien. De Commissie van Deskundigen neemt een besluit

Aanvragen kunnen het hele jaar ingediend worden. T.b.v. de leerlingtelling dient een school de leerling echter voor 1 oktober bij DUO gemeld te hebben. Een aanvraag zal nadat vastgesteld is dat de aanvraag compleet is, binnen maximaal 4 weken behandeld worden. Streven is echter om dat binnen 15 werkdagen te realiseren. Voor aanvragen, ingediend na 10 september, kan niet gegarandeerd worden dat een TLV of Aanwijzing voor 1 oktober kan worden afgegeven.

De TLV is geldig voor de duur van schooltijd.

8.4. De aanvraag van een TLV voor het VSO (diepteondersteuning)

Het SWV heeft wettelijk de taak om de toegang tot het VSO te regelen. Voor toelating tot het VSO is de Commissie van Deskundigen wettelijk verplicht een TLV af te geven.

Een leerling is toelaatbaar tot het VSO als kan worden aangetoond dat de extra ondersteuning in het regulier onderwijs niet voldoende is voor de ondersteuningsbehoefte van de leerling, vanwege de aard of intensiteit daarvan. Het toekennen van een TLV voor VSO gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De aanvraag voor een TLV kan gedaan worden door een school, die onderdeel uitmaakt van het SWV-ZHW. Dat betekent dat voor leerlingen afkomstig uit het (speciaal) basisonderwijs, of een school buiten de regio, de ontvangende VSO-school de TLV moet indienen. Voor een leerling die overstapt van regulier VO naar VSO, vraagt de school van herkomst de TLV aan.

Aanvragen voor een TLV voor Cluster 3 en 4 worden ingediend via de 1-loket module van het SWV. De aanleverende school stelt, met ondersteuning van het loket instroom, en/of de ontvangende VSO-school, het dossier samen op grond waarvan de CvD een besluit neemt over het afgeven van een TLV. Als die is afgegeven, neemt een centrale aanmeldcommissie Cluster 4, bestaande uit schoolleiders van betrokken cluster 4 scholen, een besluit over plaatsing op een passende VSO school, waarbij naast de expertise van de school, ook de thuisnabijheid en de wens van de ouders een rol speelt.

Op grond van antwoorden op de volgende vragen geeft de Commissie van Deskundigen een oordeel over de toelaatbaarheid tot cluster 3 of 4 scholen.

- Welke vorm diepte ondersteuning wordt aangevraagd?
- Wat is er tot nu toe gedaan in de basis- en extra ondersteuning?
- Voldoet de leerling aan de vastgestelde indicatoren voor toelating voor de aangevraagde vorm VSO?
- Is er sprake van een laag IQ of leerachterstanden?
- Zijn er andere factoren die het leren belemmeren? Is dit door aanvullende onderzoek onderbouwd?
- Welke ondersteuning heeft de leerling nodig?
- Welke andere factoren zijn er die het leren belemmeren (aanvullend onderzoek)

- Wat is het uitstroomperspectief van de leerling?
- Is er een OPP met een handelingsdeel cq handelingsplan opgesteld?
- Zijn de ouders betrokken bij de aanvraag?

Op grond van de aangeleverde informatie en een preadvies van een consultant van het SWV-ZHW neemt de Commissie van Deskundigen binnen 4 weken (nadat het dossier compleet is) een besluit over:

1. De toelaatbaarheid tot het VSO;
2. De duur van de TLV
3. De ondersteuningsbekostiging (categorie: hoog, midden, laag)

De functie van het preadvies door de consultants staat ter discussie. Het kost veel tijd en vertraagt de procedure. Het neemt de CvD echter werkt uit handen. De meerwaarde van het preadvies wordt in 2017 onderzocht. Op basis daarvan wordt een beleidsnotitie over het preadvies aan het DB aangeboden.

Programma	
Omschrijving. In begroting: Programma 3 Commissie van deskundigen	
Doel: 1. Leerlingen kunnen de benodigde ondersteuning krijgen die ze nodig hebben..	Beoogde resultaten: 1a. Scholen ontvangen binnen de gestelde termijnen beschikkingen voor extra ondersteuning, Aanwijzingen en TLV's. 1b. De commissie neemt op basis van complete dossiers, onderbouwde besluiten over aanvragen voor extra ondersteuning, Aanwijzingen en TLV's.
Wijze van monitoren:	a) aantal afgegeven TLV's, Aanwijzingen en beschikkingen voor extra ondersteuning. b) Aantal bezwaren tegen een besluit. c) Doorlooptijd aanvragen .
Benodigde formatie: 1,9 fte	Benodigd budget: €196.700 (incl. formatie)
Actiepunten: 2017: Onderzoek functie preadvies Heroriëntatie op andere taakomschrijving als overgegaan wordt op budgetten per school.	
Risicoanalyse: Beperkt. Als het SWV besluit om (een deel van de) aanvragen voor extra ondersteuning anders te regelen kan dat personele gevolgen hebben. De externe deskundigen ontvangen een urenvergoeding. De medewerkers in eigen dienst kunnen elders ingezet worden.	

9. Klachten, bezwaar en beroep.

Hoewel alle partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van Passend Onderwijs (de scholen, het samenwerkingsverband en de ouders) het doel hebben om te handelen in het belang van de leerling, kan er toch wel eens iets mis gaan.

Voor die situaties zijn procedures nodig om een klacht in te dienen, bezwaar te maken of in beroep te gaan. Hieronder een beschrijving van de mogelijkheden

9.1. Klachten of geschillen voorkomen

Het voorkomen van klachten of geschillen begint met goede communicatie. Als ouders betrokken worden bij een aanvraag voor extra ondersteuning, als zij weten hoe de ondersteuning wordt ingericht en wat zij op dat punt wel en niet van de school mogen verwachten, kan dat veel misverstanden in een later stadium voorkomen. Ook is het belangrijk dat scholen aan elkaar en andere professionals duidelijk maken welke ondersteuningsmogelijkheden zij kunnen bieden aan leerlingen.

Binnen de scholen en het SWV worden de beslissingen over de toekenning van ondersteuning zorgvuldig genomen. De regels waarlangs besluitvorming plaatsvindt zijn zo duidelijk en transparant mogelijk geformuleerd.

Dit betekent echter niet dat beslissingen altijd geaccepteerd worden. Soms is de beslissing voor een betrokkene onverwacht of teleurstellend, mogelijk wordt een beslissing niet begrepen of is er verschil van mening over de strekking van het besluit.

In zo'n situatie kan goede communicatie het verschil maken tussen acceptatie en escalatie. Een goed gesprek kan veel verduidelijken. Het helpt als betrokkenen serieus worden genomen en er de tijd wordt genomen om een besluit toe te lichten. Tenslotte heeft iedereen hetzelfde doel voor ogen: de beste ondersteuning organiseren voor de leerling. Soms komen partijen alsnog tot een bevredigende oplossing.

Als het niet lukt om een meningsverschil zelf op te lossen, kan het helpen als een derde partij **bemiddelt of advies** geeft.

9.2 Onderwijsconsulenten en mediation

De onderwijsconsulenten vormen een organisatie die is ingesteld door de minister van OCW. Als onafhankelijke partij adviseren en begeleiden zij onder meer ouders en scholen als de schoolplaatsing van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, problemen oplevert of moeizaam verloopt. Het Bureau Onderwijsconsulenten staat open voor ouders, scholen en andere organisaties en er zijn geen kosten aan verbonden.

Het inschakelen van een neutrale en onafhankelijke bemiddelaar ('mediator') kan bij meningsverschillen tot een goede oplossing leiden. De Stichting Onderwijsgeschillen is een van de instanties die mediation aanbiedt. In voorkomende gevallen kan hier gebruik van worden gemaakt. Hier zijn wel kosten aan verbonden.

9.3. Een klacht indienen

Als cliënten niet tevreden zijn **over het handelen van medewerkers van het SWV⁵**, dan kan men zich wenden tot het Samenwerkingsverband.

Een klacht over een medewerker dient schriftelijk, binnen 6 weken na het gebeuren, ingediend te worden bij de directeur van het SWV. Daarvoor is een klachtenformulier beschikbaar. De reclamant wordt uitgenodigd voor een gesprek om de klacht toe te lichten. De directeur hoort vervolgens de betreffende medewerker en doet een uitspraak of de klacht gegrond is.

Als de reclamant zich niet kan vinden in de uitspraak van de directeur, is er beroep mogelijk bij het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband. Indien de reclamant zich ook niet in deze uitspraak kan vinden, kan de klacht worden voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs.

www.onderwijsgeschillen.nl/klachten/landelijke-klachtencommissie-onderwijs-po-vo-bve-en-hbo/

Een klacht over het handelen van de directeur van het SWV, kan rechtstreeks bij het Dagelijks Bestuur van het SWV worden ingediend.

9.4. Bezwaar tegen een besluit van de Commissie van deskundigen

Het samenwerkingsverband beslist of een leerling

- toelaatbaar is tot een school voor voortgezet speciaal onderwijs (diepte ondersteuning)
- toelaatbaar is tot het Praktijkonderwijs
- in aanmerking komt voor een aanwijzing leerwegondersteunend onderwijs
- in aanmerking komt voor extra ondersteuning.

Binnen het SWV-ZHW wordt deze beslissing genomen door een Commissie van Deskundigen (CvD). In deze commissie hebben een orthopedagoog en minimaal twee andere deskundigen zitting.

9.4.1. Bezwaar tegen een besluit t.a.v. extra ondersteuning

Het SWV Zuid Holland West kent een arrangement voor extra ondersteuning toe op basis van het besluit van de Commissie van deskundigen. (CvD)

Als ouders of school het niet eens zijn met de toewijzing of de inhoud van het arrangement, kunnen zij een bezwaar indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen, in dit geval het Dagelijks Bestuur van het SWV Zuid Holland West. Het Dagelijks Bestuur heeft deze taak, in overeenstemming met het directiestatuut, gedelegeerd aan de directeur van het Samenwerkingsverband.

De directeur kan, afhankelijk van het ingediende bezwaar, een **onafhankelijk** deskundige inschakelen op (ortho)pedagogisch, psychologisch, onderwijskundig, maatschappelijk of medisch gebied.

Het bezwaarschrift is in de Nederlandse taal gesteld, moet zijn ondertekend en bevat tenminste:

- naam en het adres van de indiener;
- naam en geboortedatum van de leerling;
- de dagtekening;

⁵ Het betreft een gedraging of beslissing dan wel de bejegening door een medewerker van het bureau van het SWV, Het FlexCollege en de reboundvoorzieningen

- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar: de motivering.

De termijn voor het indienen van een bezwaar bedraagt zes weken na de datum waarop de Commissie van deskundigen het besluit heeft genomen. Het SWV Zuid Holland West bevestigt schriftelijk de ontvangst van het bezwaarschrift.

De volledige procedure voor bezwaar tegen een besluit t.a.v. extra ondersteuning staat op de website van het SWV-ZHW (www.swvzhw.nl)

9.4.2. Bezwaar tegen een besluit t.a.v. toelaatbaarheid tot het VSO en Praktijkonderwijs of een aanwijzing voor Iwoo

Het SWV beslist of een leerling toelaatbaar is tot een school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO), een school voor Praktijkonderwijs of een Aanwijzing voor Iwoo krijgt. Ouders en schoolbestuur kunnen het besluit van het SWV over het al dan niet toelaatbaar verklaren aanvechten bij het Dagelijks Bestuur van het SWV. Op grond van de Wet passend onderwijs moet het SWV voor de behandeling van deze bezwaren een adviescommissie inrichten, bestaande uit de directeur van het SWV en twee ter zake deskundigen functionarissen. Deze adviescommissie brengt advies uit aan het Dagelijks Bestuur over het bezwaar tegen de TLV. Na dit advies neemt het Dagelijks Bestuur een beslissing op het bezwaar.

Het SWV is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring die bezwaarschriften in behandeling kan nemen over de TLV. Deze commissie zal de bezwaren beoordelen aan de hand van de door ons SWV vastgestelde criteria voor toelaatbaarheid en volledig onafhankelijk haar oordeel uitbrengen. Op basis van het advies van deze commissie zal het SWV haar besluit heroverwegen. Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het SWV het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig een nieuw besluit.

Mocht de bezwaarprocedure tot een onbevredigende uitkomst leiden, dan kunnen ouders en schoolbestuur beroep instellen bij de rechtbank, sector bestuursrecht (art. 7:1 lid 2 AWB). Het SWV informeert de ouders over de bezwaarmogelijkheden en –procedure tezamen met de mededeling over het besluit.

Partijen kunnen verder een oordeel vragen aan het **College voor de Rechten van de Mens** (CVRM) als zij menen dat het SWV Zuid Holland West onderscheid maakt of discrimineert op grond van geloof, sekse, etniciteit, handicap of chronische ziekte. De oordelen van het CVRM zijn niet bindend maar worden in de meeste gevallen wel opgevolgd.

Contactgegevens:

SWVZHW:	www.swvzhw.nl
Onderwijsconsulent:	www.onderwijsconsulenten.nl
Landelijke geschillencommissie:	www.onderwijsgeschillen.nl
College voor de rechten van de mens	www.mensenrechten.nl

Wanneer er sprake is van andere problemen tussen ouders en school is er informatie beschikbaar over procedures op de site van passend onderwijs:
www.passendonderwijs.nl/ouders-leerlingen/problemen-tussen-ouders-en-school

9.5. Tenslotte

Klachten over beslissingen of gedragingen van scholen in het kader van Passend Onderwijs, zoals de toelating tot de school, het al dan niet aanvragen van extra ondersteuning, de uitvoering van de extra ondersteuning, moeten bij de betreffende school c.q. het schoolbestuur worden ingediend. Hier geldt de voor die school geldende klachtenregeling. Zie in dit verband de website van de betreffende school.

Programma	
Omschrijving.	
Doel: Cliënten van het samenwerkingsverband kunnen bezwaar maken tegen besluiten van het SWV-ZHW	Beoogde resultaten: Cliënten van het SWV-ZHW voelen zich erkend en gehoord. Het samenwerkingsverband is in staat en bereid kritisch naar de eigen organisatie en besluiten te kijken.
Wijze van monitoren: Het SWV registreert het aantal bezwaren en klachten	
Benodigde formatie: n.v.t.	Benodigd budget: Budget is opgenomen in de kosten voor het bureau van het samenwerkingsverband
Actiepunten: n.v.t.	
Risicoanalyse: n.v.t.	

10. Samenwerking met ouders

10.1. Visie op samenwerking ouders

Voor alle leerlingen zijn ouders een belangrijke factor voor een succesvolle schoolcarrière. Maar ouders spelen **ook** een cruciale rol om Passend Onderwijs een succes te laten worden. Zonder hun inzet en betrokkenheid is het niet mogelijk om de ondersteuningsbehoefte van leerlingen in beeld te brengen en een passende onderwijsondersteuning te realiseren. We verwachten daarom dat ouders hun verantwoordelijkheid daarin nemen. Dat kan alleen als het onderwijs die ouders ook als partner erkent. Dat wil zeggen dat het onderwijs ouders serieus neemt, goed en tijdig informeert, betreft bij het leren en ook geïnteresseerd is in de visie van ouders op de ontwikkeling van hun kind.

Van ouders verwachten we dat ze, als eerst verantwoordelijken voor de opvoeding en verzorging, dát doen wat bijdraagt aan een succesvolle onderwijscarrière van hun kind. Dat houdt bijvoorbeeld in dat ouders:

- Aanwezig zijn op school bij besprekingen over hun kind
- Hun kinderen thuis ondersteunen bij het schoolwerk
- Meewerken aan eventuele onderzoeken om de ondersteuningsvraag van hun kind in beeld te krijgen

- Informatie delen met de school, die van belang is voor een goede ondersteuning in de school.

Onderwijs en ouders zijn partners bij het goed laten verlopen van de onderwijs carrière van de leerling. Dat is nu niet altijd het geval: scholen informeren ouders soms niet of laat en zien ouders nog wel eens als lastig. Ouders aan de andere kant stellen zich soms op als klant, die eisen stelt en klaarstaat om een klacht tegen een school in te dienen. Onze ambitie is om deze situatie te veranderen naar een partnerschap tussen school en ouders.

10.2. De rol van ouders in Passend Onderwijs⁶

Zodra een leerling een extra ondersteuningsbehoefte heeft zijn er taken, rechten en plichten voor ouders.

10.2.1. De goede school kiezen

Als een leerling een extra ondersteuningsbehoefte heeft is het aan de ouders (zo mogelijk in overleg met de basisschool) om een school te kiezen die past bij de behoefte van de leerling. Op basis van de schoolondersteuningsprofielen kunnen ouders in beeld krijgen welke school de ondersteuning biedt, die de leerling nodig heeft. Dit vereist een actieve instelling van ouders die zich goed oriënteren op de mogelijkheden (en onmogelijkheden) van de verschillende scholen. Voor een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte is de zorgplicht van toepassing. Dat betekent dat de school waar de leerling wordt aangemeld de leerling (als die het juiste niveau heeft) moet aannemen, of, indien de school de passende ondersteuning niet kan bieden, de leerling binnen een vastgestelde periode kan doorgeleiden naar een andere school die dat wel kan. Ouders hoeven dus geen vrees te hebben dat er geen school voor hun kind is.

10.2.2. Overleggen over het ontwikkelingsperspectief

Voor een leerling met extra- of diepteondersteuning dient een ontwikkelingsperspectief OPP opgesteld te worden (tot welk niveau kan deze leerling met zijn ondersteuningsbehoefte komen). Daarnaast ook een werkplan of handelingsdeel (wat zet de school in, wat wordt van de leerling en wat van de ouder verwacht, is er inzet van de jeugdhulp nodig, om het nagestreefde niveau te bereiken). De school is verplicht om hierover met de ouders te overleggen (op overeenstemming gericht overleg). Van de ouders wordt verwacht dat ze actief betrokken zijn in dit proces en openheid geven over de mogelijkheden, de beperkingen en behoeften van de leerling. Jaarlijks evalueert de school het ontwikkelingsperspectief met de ouders. De school kan dit aantonen. Op basis hiervan kan het perspectief of het bijbehorende plan bijgesteld worden. Het OPP dient aangemeld te worden bij DUO.

10.2.3. De leerling actief ondersteunen

Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte hebben ook extra aandacht van ouders nodig. Ouders zullen hun kind mogelijk thuis moeten helpen, toezien op het huiswerk, helpen om op tijd te komen en signaleren als er knelpunten ontstaan. School en ouders kunnen daar afspraken over maken.

10.2.4. Communicatie school ouders

School en ouders nemen elkaar serieus en informeren elkaar over belangrijke ontwikkelingen van de leerling. Er zijn afspraken gemaakt over hoe contact kan worden opgenomen.

⁶ Waar ouders staat wordt ook bedoeld: verzorgers

10.3. Medezeggenschap

Via de medezeggenschapsraad van de school kunnen de ouders meepraten over het schoolondersteuningsprofiel van de school. De MR heeft daar adviesrecht in.

In de Ondersteuningsplanraad (OPR) van het SWV is de helft van de zetels bestemd voor ouders en/of leerlingen. De OPR heeft instemming op het ondersteuningsplan van het SWV. Zo kunnen ouders ook op beleidsniveau betrokken zijn bij Passend Onderwijs

10.4. Als ouders en school er niet uitkomen

School en ouders zullen als partners die samen het beste voor hebben met de leerlingen altijd proberen tot een oplossing te komen. Toch lukt dat helaas niet altijd. In geval van een verschil van mening zijn verschillende mogelijkheden. Zie hiervoor Hoofdstuk 9

11. Samenwerking met de gemeenten

Voor het samenwerkingsverband zijn de gemeenten de belangrijkste samenwerkingspartner. Zo zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van de jeugdhulp en het uitvoeren van de leerplichtwet. Beide onderwerpen zijn essentieel voor het vormgeven van Passend Onderwijs. Het is niet voor niets dat de wetgever vastgelegd heeft dat gemeenten en samenwerkingsverband Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) dienen te voeren. Om de samenwerking beleidsmatig te organiseren is er een beleidsgroep en een stuurgroep ingericht, waar gemeenten en samenwerkingsverbanden elkaar regelmatig treffen.

11.1. Aansluiting met de jeugdhulp

De Wet Passend onderwijs en de Jeugdwet bieden kansen om de ondersteuning van jeugdigen in en buiten de school meer samenhangend aan te pakken. Met de invoering van Passend onderwijs is een nieuw stelsel van onderwijsondersteuning ontstaan voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Schoolbesturen hebben een zorgplicht en het Samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het bieden van een sluitend onderwijsaanbod voor alle leerlingen. Met de inwerkingtreding van de jeugdwet hebben de gemeenten de verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdhulp. In beide wetten vinden we de opdracht terug om met elkaar samen te werken. Scholen hebben de opdracht om problemen die niet uitsluitend het onderwijs betreffen, vroegtijdig te signaleren en bij de gemeentelijke jeugdhulp te melden. Gemeenten zijn gericht op het versterken van het opvoedkundig klimaat in de scholen. Onderwijs en jeugdhulp moeten samenwerken. Ze zijn immers gezamenlijk verantwoordelijk voor het opgroeien en de ontwikkeling van jongeren.

Het Samenwerkingsverband Zuid-Holland West heeft sinds 1 augustus 2015 afspraken met de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk over de verbinding met de jeugdhulp op V(S)O- scholen. Daarbij is de inzet dat de toegankelijkheid van de jeugdhulp voor het onderwijs wordt vergroot en de jeugdhulp dicht in en om de school is georganiseerd. In de nieuwe constructie maakt de jeugdhulp vast onderdeel uit van de zorgstructuur in de school, in de persoon van de schoolmaatschappelijk werk^{plus}-er (SMW^{plus}-er).

Op iedere school werken zorgcoördinator, SMW^{plus}-er en de consultant van het ondersteuningsteam samen. Dit trio zoekt naar de beste manier om leerlingen te ondersteunen, waarbij ook twee andere vaste partners: Leerplicht en de JGZ ingezet kunnen worden. De ondersteuningsbehoefte van de school bepaalt de vorm en frequentie van dit overleg.

Dat betekent dat er korte lijnen zijn, de gesignaleerde problemen in een vroeg stadium kunnen worden aangepakt en dat de schakeling naar meer gespecialiseerde vormen van jeugdhulp snel en effectief georganiseerd kan worden. De bedoeling is dat de expertise van de jeugdhulp bijdraagt aan het realiseren van het ontwikkelingsperspectief en een ononderbroken schoolloopbaan van de leerlingen. In de periode 2016-2020 wordt een verdere inhoudelijke verdieping van de samenwerking beoogd. Onderwijs – en jeugdhulpmedewerkers zullen elkaar op basis van een heldere taakverdeling steeds beter gaan vinden en maatwerk bieden bij de (integrale) begeleiding van leerlingen met meervoudige problemen. Rond de samenwerking is het zogenaamde ontvlechtigingsprincipe belangrijk: beide partijen werken samen op basis van duidelijk onderscheiden taken en verantwoordelijkheden.

De basis is dat er per 1 augustus 2015 is op alle reguliere VO – scholen en op de Praktijkscholen SMW^{plus}-ers actief zijn.

Naast het uitvoeren van regulier schoolmaatschappelijk werk, bestaat de plustaak uit het schakelen naar c.q. het organiseren van meer gespecialiseerde jeugdhulp, die vanuit de verschillende gemeentelijke jeugdteams beschikbaar. In Den Haag zijn alle SMW^{plus}-ers onderdeel van één van de vier VO – jeugdteams.

In Rijswijk en Leidschendam-Voorburg is de aansluiting met de jeugdteams op een andere manier georganiseerd. Rond de toegang tot de meer gespecialiseerde jeugdhulp zijn goede afspraken gemaakt. Het jeugdteam kijkt samen met de schoolmaatschappelijk werker welke hulp er nodig is. Ook in deze jeugdteams werken professionals met verschillende expertises, die beschikbaar zijn voor in deze gemeenten woonachtige leerlingen.

Voorwaarde voor de samenwerking met de jeugdhulp is dat de scholen in staat zijn om vroegtijdig te signaleren en een heldere zorgstructuur hebben.

De VSO-scholen worden momenteel ondersteund door een vaste contactpersoon vanuit de Haagse jeugdteams. Er wordt op de cluster 3 scholen gezocht naar een constructie, om met ingang van het nieuwe schooljaar 2016-2017, één schoolmaatschappelijk werker per school de toegang te laten verzorgen tot de lokale en de VO – jeugdteams voor zowel de SO als de VSO – populatie.

Naast de SMW^{plus}-ers zullen ook de gezinscoaches en andere functionarissen uit het VO-jeugdteam schoolnabij werken t.b.v. leerlingen die dat nodig hebben. Zij brengen de volgende expertise in: JGZ, jeugd GGZ, LVB, drang en dwang, gedragswetenschap. . De VO – jeugdteams kunnen ook verwijzen naar 2^e en 3^e lijnszorg en er worden verbindingen gelegd met de justitiële jeugdhulp en Veilig Thuis.

Vanuit de scholen komen er signalen dat de Haagse jeugdteams in het 1e kwartaal van 2016 nog niet altijd in staat zijn de gevraagde jeugdhulp (tijdig) te leveren en nog niet kunnen beantwoorden aan de kwantitatieve en kwalitatieve ondersteuningsbehoeften van de scholen. Er moet derhalve nog het nodige werk worden verzet. Bij alle betrokken partijen is er bereidheid te kijken welke aanpassingen de aansluiting kunnen verbeteren.

Programma	
Omschrijving.	
<p>Doel: 1. Het realiseren van een doorlopende schoolloopbaan met passende (integrale) ondersteuning voor alle leerlingen.</p>	<p>Beoogde resultaten:</p> <p>1a. De jeugdhulp is vast onderdeel van de ondersteuningsstructuur van de school. 1b. De toegankelijkheid van de jeugdhulp is toegenomen: Leerlingen die jeugdhulp nodig hebben worden tijdig snel en effectief geholpen, waarbij de school zich “ontzorgd” voelt. 1c. Zo nodig vindt er een integrale beoordeling plaats van onderwijs en jeugdhulpbehoefte. 1d. De medewerkers van de VO – Jeugdteams werken schoolnabij. 1e. De jeugdteams kunnen kwantitatief en kwalitatief beantwoorden aan de ondersteuningsvraag van de scholen. 1f. Om een samenhangende aanpak te bevorderen wordt een samenwerkingsformat ontwikkeld. Het ontwikkelingsperspectief van de leerling is hierbij leidend. 1g. Er is groei in de samenwerking op het niveau van wederzijds vertrouwen, respect en open communicatie. Dit leidt tot inhoudelijke verdieping in</p>

	de samenwerking. 1h. Samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in een bestuurlijk document.
Wijze van monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Periodiek overleg met leidinggevend van het SMW en de gemeentelijke Jeugdteam Cijfers over ingezette trajecten ,beschikbaarheid van de gevraagde jeugdhulp en wachttijdproblemen, betrokkenheid van ouders worden geregistreerd en besproken. • Periodiek overleg met beleidsmedewerkers • Aantal en soort duale trajecten wordt in beeld gebracht • Ophalen van feed back op de werkveldbijeenkomsten van zorgcoördinatoren • De samenwerking is onderwerp van gesprek in het OOGO. 	
Benodigde formatie: Is opgenomen in de werkzaamheden van de beleidsmedewerker en de directeur.	Benodigd budget: Bij het inrichten van duale (individuele) begeleidingstrajecten wordt gebruik gemaakt van het budget extra ondersteuning van het SWV-ZHW
Actiepunten: <ul style="list-style-type: none"> • Voortdurende gerichtheid om signalen uit het veld op te pakken en om te zetten in verbeteringen in de aansluiting onderwijs - jeugdhulp. 	
Risicoanalyse <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen verschillende partijen met ieder hun eigen kaders en belangen is een proces dat tijd vraagt en voortdurende aandacht en onderhoud. 	

11.2. Combinaties van onderwijs en zorg

De meeste jongeren doorlopen hun schooltijd zonder dat ze extra begeleiding nodig hebben. Een kleine groep leerlingen heeft echter wel extra begeleiding nodig. Die begeleiding kan bestaan uit onderwijsondersteuning, georganiseerd vanuit de school en/of het SWV. Daarnaast zijn er jongeren (en hun ouders) die extra ondersteuning nodig hebben in de gezinssituatie, omdat er sprake is van opgroei- en opvoedproblematiek. Dit is het domein van de jeugdhulp. Soms is hulp vanuit onderwijs en jeugdhulp noodzakelijk. Voor deze groep jongeren is een domeinoverstijgende aanpak in de vorm van onderwijszorgarrangementen op zijn plaats. Om een samenhangende aanpak van onderwijsondersteuning en jeugdhulp te kunnen organiseren, is inhoudelijke samenwerking een absolute voorwaarde.

Vanuit deze opvatting is in 2015 het project Onderwijszorgarrangementen gestart. In dit project werken 6 scholen, de gemeente Den Haag, het Samenwerkingsverband Zuid-Holland West en het HCO samen. Onderzocht wordt hoe de gezamenlijke inzet van onderwijs en jeugdhulp georganiseerd moet worden om de onderwijsloopbaan van jongeren tussen de 12 en 18 jaar met complexe en domein overstijgende vragen te kunnen continueren. Het zwaartepunt bij het inrichten van dergelijke arrangementen kan verschillen: het zwaartepunt kan liggen bij het onderwijs of bij de jeugdhulp. Het kan gaan om individuele arrangementen, maar ook om arrangementen voor groepen leerlingen met specifieke kenmerken.

In 2016 zijn er op 5 scholen proeftuinen gestart. Het betreft scholen voor Praktijkonderwijs, VMBO, MAVO/HAVO/VWO, een school met een ISK – afdeling en een VSO cluster 4 school.

Doel hiervan is het ontwikkelen van een duaal onderwijs- en jeugdhulptraject door de samenwerking tussen de school en de bij de school betrokken jeugdhulppartijen te versterken/bevorderen binnen bestaande structuren. Wanneer scholen en jeugdhulp een integrale aanpak voor de leerling willen bieden, is samenwerking essentieel. Dit betekent dat in de praktijk dat de professionals van beide sectoren maatwerk in de begeleiding moeten kunnen bieden, zodat leerlingen met een meervoudige problematiek de passende (integrale) hulp krijgen.

Het langere termijn doel, om op basis van de ervaringen in de proeftuinen, het ontwikkelen van een samenwerkingsformat, waarbij het ontwikkelingsperspectief van de leerling de basis vormt. Eind 2016 zal een besluit worden genomen of er daadwerkelijk in het VO met één plan gewerkt gaat worden op basis van één kind, één gezin, één plan of dat het beter is hiervan af te zien en te kiezen voor het aan elkaar verbinden van twee plannen (een onderwijs en een jeugdhulpplan).

Omschrijving.	
<p>Doel voor de lange termijn:</p> <p>1. Samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp waardoor er een flexibel vangnet ontstaat voor jongeren tussen 12 en 18 jaar met complexe <i>domein overstijgende</i> vragen, waardoor minder van deze leerlingen uit het onderwijs vallen.</p> <p>Doel voor korte termijn :</p> <p>2. In 5 proeftuinen zijn integrale begeleidingstrajecten ontwikkeld en uitgevoerd.</p> <p>3. Er is op grond van de ervaringen in de vijf proeftuinen een gezamenlijk gedragen samenwerkingsinstrument onderwijs – jeugdhulp ontwikkeld. Het ontwikkelingsperspectief van de leerling is hierbij leidend</p>	<p>Beoogde resultaten:</p> <p>1a. Individuele en groepen Leerlingen die zijn aangewezen op een combinatie van onderwijszorg en jeugdhulp worden op basis van een duaal (individueel ingericht) maatwerkgeholpen</p> <p>1b. Het aantal thuiszitters in deze categorie is in 2019 met 50% afgenomen (t.o.v.2016)</p> <p>2a. Er zijn op de 5 proeftuinscholen duale onderwijs- en jeugdhulptrajecten ingericht op basis van wensen, verwachtingen en mogelijkheden van betrokken partijen</p> <p>2b. De duale onderwijs- en jeugdhulptrajecten zijn overdraagbaar naar andere scholen</p> <p>3a. Er is een structurele verbinding tussen de scholen en de bij de scholen betrokken jeugdhulppartijen, t.a.v. van de afstemming over individuele begeleidingstrajecten van jongeren/leerlingen</p> <p>3b. Succesvolle samenwerkingsprincipes zijn in beeld gebracht en er is een samenwerkingsformat ontwikkeld</p> <p>3c. Er is een besluit genomen of in het VO met één plan gewerkt gaat worden op basis van één kind, één gezin, één plan of dat het beter is hiervan af te zien en te kiezen voor het stroomlijnen van twee plannen (een onderwijs en een jeugdhulpplan)</p>
<p>Wijze van monitoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie van de vijf proeftuinen: vaststellen welke duale trajecten er zijn gerealiseerd? • Vaststellen welke duale trajecten (waarvan is vastgesteld dat ze overdraagbaar zijn) er ook op andere scholen worden ingezet. • Het samenwerkingsformat wordt officieel vastgesteld en in de werkpraktijk geïmplementeerd. 	
Benodigde formatie:	Benodigd budget:

<ul style="list-style-type: none"> • Is opgenomen in de werkzaamheden van de beleidsmedewerker en de directeur 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2016 is er projectfinanciering met middelen van de gemeente Den Haag vanuit de HEA.
Actiepunten: <ul style="list-style-type: none"> • Er is een format voor één plan of voor het stroomlijnen van twee plannen Samenwerkingsprincipes. 	
Risicoanalyse: <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen verschillende partijen met ieder hun eigen kaders en belangen is een proces dat tijd vraagt en voortdurende aandacht en onderhoud • Continuering van de projectfinanciering vanaf 2017 vanuit de HEA is onzeker 	

11.3. Samenwerken met leerplicht rond het voorkomen van thuiszitters

De wet Passend Onderwijs legt nadrukkelijk een verantwoordelijkheid voor het terugdringen van het aantal thuiszitters bij de samenwerkingsverbanden. Die verantwoordelijkheid kan het SWV-ZHW echter niet alleen dragen. Zij heeft de afdelingen Leerplicht van de drie gemeenten daarvoor hard nodig.

Door uitdagend onderwijs, het bieden van een dekkend aanbod aan onderwijsvoorzieningen, het inzetten van extra ondersteuning en het realiseren van arrangementen die bestaan uit een combinatie van onderwijs en zorg zet het samenwerkingsverband, samen met ketenpartners, in op het voorkomen van thuiszitten.

Elke jongere heeft recht op onderwijs. En thuiszitten betekent niet alleen dat jongeren te maken krijgen met een onderbroken onderwijs carrière en studievertraging, maar ook dat ze geïsoleerd raken en het sociale netwerk van de school kwijtraken. Op alle mogelijke manieren dient daarom thuiszitten voorkomen en teruggedrongen te worden. Dit is echter een complexe opdracht.

We moeten begin 2016 constateren dat SWV-ZHW, scholen en leerplicht daar nog onvoldoende in geslaagd zijn. Oorzaken daarvoor zijn dat de definitie van thuiszitters nog te weinig eenduidig is, dat de registratie van thuiszitters nog niet waterdicht is en de samenwerking tussen de partners beter kan.

De uitdaging voor de komende jaren is daarmee duidelijk:

Het SWV-ZHW dient met de afdelingen leerplicht van de gemeenten en andere ketenpartners de randvoorwaarden creëren om thuiszitten terug te dringen door:

- Een waterdichte registratie van thuiszitters te organiseren, waarbij scholen en afdelingen leerplicht zich conformeren aan één definitie en werkwijze.
- Procedures en werkprocessen rond het voorkomen en terugdringen van thuiszitten vast te leggen en na te leven.
- Voldoende onderwijsplekken op de verschillende niveaus aan te bieden.
- Een breed aanbod van extra ondersteuning, onderwijs/zorgarrangementen en maatwerkoplossingen te hebben.

Het onderzoek dat LP Den Haag en het SWV-ZHW in 2015 hebben laten doen en de concept-beschrijving van de werkprocessen die daaruit is voortgevloeid vormen een goede basis om hieraan te werken. Het uitgebrachte rapport biedt concrete voorstellen om de samenwerking in de praktijk te verbeteren.

Het is onrealistisch om te verwachten dat het aantal thuiszitters tot nul gereduceerd kan worden. In het leven van pubers kunnen zich situaties voordoen die tot gevolg hebben dat ze voor kortere of langere tijd niet in staat zijn om onderwijs te volgen. Wel kan door een betere aanpak het aantal thuiszitters jaarlijks gereduceerd worden.

<p>Doel: 1. Het aantal thuiszitters binnen het SWV-ZHW neemt in de periode 2016-2020 jaarlijks met 10% af.</p>	<p>Beoogde resultaten: 1a Het SWV is samen met de afdelingen LP van de drie gemeenten en de scholen in staat op een betrouwbare wijze het aantal thuiszitters in beeld te krijgen en daarover te rapporteren. 1b. Procedures, werkprocessen, taken en verantwoordelijkheden rond het voorkomen en terugdringen van thuiszitten zijn vastgelegd en worden door alle partners nageleefd. 1c. Er zijn voldoende onderwijsplekken op de verschillende niveaus. 1d. Scholen bieden een breed palet aan extra ondersteuning aan. 1e. Onderwijs/zorgarrangementen, zowel op groepsniveau als voor individuele leerlingen zijn gerealiseerd. 1f. Alle partners zijn bereid om naar maatwerkoplossingen te zoeken voor thuiszittende leerlingen. 1g. Noodzakelijk (vervolg) plaatsingen worden zo snel als mogelijk gerealiseerd.</p>
<p>Wijze van monitoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal thuiszitters - Duur van periode van thuiszitten - Eventuele lacunes in het onderwijsaanbod in beeld brengen 	
<p>Benodigde formatie: Is opgenomen in de werkzaamheden van de medewerkers van het Schoolondersteuningsteam, de beleidsmedewerker en de directeur.</p>	<p>Benodigd budget: Jaarlijks €10.000,-- in programma 1 om proces te laten monitoren en rapportages op te stellen.</p>
<p>Actiepunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definitie van thuiszitters vaststellen - Procedures vastleggen 	
<p>Risicoanalyse: Een sluitende aanpak van thuiszitters vereist samenwerking tussen verschillende ketenpartners en aanpassing aan elkaar en de bereidheid om over de grenzen van de eigen werkcontext te denken.</p>	

11.4. De samenwerking met de jeugdgezondheidszorg

De JGZ is een vaste ketenpartner en werkt nauw samen met de zorgdriehoek in de school, die bestaat uit: de zorgcoördinator, SMW^{plus}-er en de consulent van het SWV. De JGZ is belangrijk vanwege haar onderscheidende sociaal-medische expertise.

De scholen van het samenwerkingsverband hebben te maken met twee JGZ – instellingen: Den Haag en Zuid-Holland West, die o.a. op de scholen in Rijswijk en Leidschendam-Voorburg opereert.

Scholen hebben te maken met leerlingen die, met of zonder duidelijke (medische) diagnose, langdurig of veelvuldig door ouders ziek gemeld worden. We noemen dit zorgwekkend ziekteverzuim. Deze leerlingen lopen n.l. ernstige leerachterstanden op of vallen soms zelfs geheel uit. Het is de taak van scholen om het ziekteverzuim in beeld te hebben en te bespreken met de leerlingen en hun ouders. De school is echter niet in staat en ook niet bevoegd om te oordelen over de consequenties van het ziek zijn voor het volgen van lessen en te adviseren over een terugkeertraject van de leerling. De scholen zijn hierbij aangewezen op de expertise van de jeugdarts.

De JGZ Den Haag en LP Den Haag hebben in mei 2015 een protocol ziekteverzuim opgesteld, waarin de scholen helaas niet zijn gekend, terwijl hun rol wel is benoemd. De onvrede die hierdoor op de scholen is ontstaan is in het eerste kwartaal van 2016 gelukkig opgepakt door de Gemeente Den Haag en JGZ. De bedoeling is dat er een werkgroep wordt samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de scholen en het SWV, afdeling beleid van de gemeente Den Haag, Leerlingzaken Den Haag, JGZ Den Haag en iemand van de JGZ Zuid-Holland West. De werkgroep gaat een effectieve ketenaanpak rond zorgwekkend ziekteverzuim ontwikkelen. De werkwijze van de JGZ Zuid-Holland West in deze wordt door de scholen als positief beoordeelt.

Programma	
Omschrijving.	
Doel: 1. Schooluitval door zorgwekkend ziekteverzuim is in 2019 met 50% verminderd t.o.v. 2016	Beoogde resultaten: 1a. De werkgroep heeft voor december 2016 een effectieve ketenaanpak ontwikkeld rond leerlingen met zorgwekkend ziekteverzuim. 1b. De nieuwe aanpak wordt in pilotvorm op een aantal scholen ingezet en gemonitord en vervolgens op alle scholen geïmplementeerd. 1c. In de nieuwe aanpak krijgen scholen binnen een vastgelegd tijdvak antwoord op de vragen: zit de leerling wel of niet terecht thuis? Hoe ziet het terugkeertraject van de leerling er uit? Wie is daarbij nodig? Wie voert de regie in dit traject? 1d. De werkwijze van de JGZ Den Haag en de JGZ Zuid-Holland –West rond zorgwekkend ziekteverzuim is hetzelfde
Wijze van monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • (Vermindering) van zorgwekkend Ziekteverzuim wordt in beeld gebracht • Ophalen van feed back op de werkveldbijeenkomsten van zorgcoördinator of partijen het protocol naleven 	
Benodigde formatie: <ul style="list-style-type: none"> • Is opgenomen in de werkzaamheden van de beleidsmedewerker en de directeur 	Benodigd budget: <ul style="list-style-type: none"> • Het SWV hoeft hier geen budget voor in te zetten
Actiepunten: Protocol ziekteverzuim van de JGZ Den Haag en Zuid-Holland West wordt ontwikkeld en officieel vastgesteld	
Risicoanalyse: Een eenduidige aanpak is zeer gewenst, maar dit vraagt samenwerking en afstemming tussen twee instellingen voor JGZ en drie gemeentelijke afdelingen leerplicht	

11.5. Samenwerking rond veiligheid en bescherming

Het onderwijs is een van de sectoren die te maken hebben met de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Via een aantal interne stappen moet uiteindelijk beslist worden of de organisatie Veilig thuis wordt geraadpleegd of dat er zelfs een officiële melding wordt gedaan. Bij een melding verloopt de terugkoppeling niet altijd optimaal, wat ten koste gaat van de begeleiding ondersteuning van de leerling.

De scholen hebben daarnaast te maken met leerlingen die (ernstig) in hun ontwikkeling bedreigd worden en een maatregel voor kindbescherming opgelegd hebben gekregen. Zij worden vanuit een justitieel kader (gedwongen) begeleid door de jeugdreclassering of de jeugdbescherming.

Vooraf bij deze leerlingen is een geïntegreerd plan van aanpak onderwijssteuning en jeugdhulp voorwaardelijk voor het realiseren van een doorlopend schoolloopbaan. We zien echter dat op de scholen met een harde en ingewikkelde populatie de stap naar een geïntegreerde aanpak nog niet is gezet. Het verbeteren en versterken van de relatie met vooral de gecertificeerde instelling Jeugdbescherming – West heeft daarom prioriteit. Samenwerking met deze instelling is ook essentieel m.b.t. leerlingen die gedetineerd worden of in jeugdzorg-plus instellingen worden geplaatst. Ook voor hen is continuïteit van de onderwijsloopbaan van het grootste belang. Na beëindiging van de plaatsing moet de school van herkomst of het samenwerkingsverband zich inzetten voor het bieden van passend onderwijs aan deze groep. Dat kan alleen in nauwe samenwerking met de genoemde instelling.

Om de samenwerking met het hele domein veiligheid en bescherming te bevorderen zal het SWV (in eerste instantie oriënterend) gaan participeren in een in het 1e kwartaal 2016 opgerichte Haagse werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers vanuit jeugd en onderwijsbeleid, nazorg, Veiligheidshuis, justitiële partners.

Programma	
Omschrijving.	
<p>Doel:</p> <p>1. Met partijen in de justitiële keten worden samenwerkingsafspraken gemaakt over de gezamenlijke ondersteuning van individuele leerlingen</p> <p>2. Scholen met een populatie die wordt gekenmerkt door ernstig externaliserende gedragsproblemen (leerlingen die begeleiding krijgen vanuit het gedwongen kader) worden met specifieke expertise en extra inzet vanuit Jeugdbescherming West ondersteund</p>	<p>Beoogde resultaten:</p> <p>1a. Scholen en justitiële partijen weten elkaar te vinden, zijn op de hoogte van elkaars werkwijze en werken samen op het niveau van de individuele leerling</p> <p>1b. Er is besluit genomen of het SWV deelneemt casuïstiek netwerk in het Veiligheidssluit of</p> <p>2. Jeugdbescherming West sluit op een aantal (VSO) scholen aan bij de zorgstructuur en zet expertise en menskracht in om de scholen te ontzorgen</p>
<p>Wijze van monitoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is periodiek beleidsoverleg waarin de samenwerking wordt getoetst • Scholen worden bevestigd over de kwaliteit van de aansluiting 	
<p>Benodigde formatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is opgenomen in de werkzaamheden van de beleidsmedewerker en de directeur 	<p>Benodigd budget:</p> <p>Het SWV hoeft hier geen budget voor in te zetten</p>
<p>Actiepunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg in aanwezigheid van de directeur en de bestuurder van Jeugdbescherming – west is vereist 	
<p>Risicoanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen en de justitiële partijen weten elkaar, ondanks initiatieven de afgelopen jaren, nog altijd niet 	

11.6. Toeleiding van kwetsbare jongeren naar werk.

In 2015 is het rapport “ Beter op weg” door T. Eimers en S. van der Woude gepubliceerd. Het analyseert de toegang van leerlingen uit PrO, VSO en de intramurale zorg op de arbeidsmarkt. Op basis van dit rapport zijn actiepunten opgesteld. Het SWV-ZHW participeert in de werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Gemeente (onderwijs, jeugdhulp, werkgeversservicepunt) en onderwijs (VO, MBO) om de toeleiding naar arbeid voor deze kwetsbare doelgroep te verbeteren.

Daarnaast wordt met middelen van de Gemeente Den Haag via het SWV-ZHW het Nazorg+ project uitgevoerd. Praktijdscholen en VSO-scholen werken hierin samen om de nazorg voor leerlingen, die uitstromen naar de arbeidsmarkt, te versterken.

11.7. Overige thema's.

Tenslotte zal het SWV gesprekspartner voor de Gemeenten zijn t.a.v. leerlingenvervoer, huisvesting, en de inkoop van jeugdhulp, ook de 2^e en 3^e lijns zorg.

12. Samenwerking met overige partners

12.1. Primair onderwijs

Het samenwerkingsverband Primair Onderwijs en Voortgezet onderwijs, zijn gevestigd in hetzelfde pand en werken, waar wenselijk en noodzakelijk samen.

Primair onderwijs en voortgezet onderwijs zijn samen verantwoordelijk voor een goede overdracht tussen PO en VO. In onze regio wordt dit georganiseerd door BOVO. In overleg met de coördinator van BOVO en het samenwerkingsverband PO (SPPOH) is de BOVO- procedure aangepast aan de wettelijke eisen van Passend Onderwijs;

Het gaat dan om:

- De schriftelijke aanmelding
- De periode van aanmelding tot toelating
- De zorgplicht voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte

Recent zijn in overleg weer aanpassingen gedaan vanwege de overdracht van lwoo en Praktijkonderwijs naar het samenwerkingsverband Zuid Holland West.

De beide samenwerkingsverbanden trekken samen op in het overleg met de Gemeenten als het gaat om de samenwerking met de jeugdzorg, leerplicht en de JGZ.

Het OOGO met de Gemeenten wordt door het samenwerkingsverband PO en VO samen gevoerd, waarbij ook het ROC aanwezig is.

12.2. Cluster 1 en 2

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op visueel gebied, worden begeleid vanuit VISIO. In het kader van Passend Onderwijs heeft VISIO een ondersteuningsplicht voor deze leerlingen. Dat betekent dat met school, ouders en de ondersteuner vanuit VISIO op-maat afspraken gemaakt worden. De ondersteuningsvraag van de leerling is daarbij leidend.

Indien een school vermoedt dat een leerling een visuele beperking heeft, kunnen de ouders (of na toestemming van ouder de school) de leerling bij VISIO aanmelden voor een onderzoek. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt vastgesteld of de leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning en er sprake is van ondersteuningsplicht vanuit VISIO.

Voor de begeleiding van Cluster 2 leerlingen in het regulier onderwijs hebben we te maken met twee cluster 2 scholen en twee instellingen: Kentalis en Viertaal. Ook voor deze leerlingen geldt dat de instellingen ondersteunen bij onderzoek, indien er het vermoeden is van een auditieve of spraakstoornis. Als extra ondersteuning wordt toegekend is de ondersteuningsplicht van toepassing. Voor de begeleiding van leerlingen uit Cluster 2 hechten de meeste scholen binnen het SWV aan handhaving van de oude situatie, n.l. een deel van de middelen naar de school om de leerling in de dagelijkse gang van zaken op school te kunnen begeleiden, aangevuld met ondersteuning door een expert vanuit de cluster 2 school.

Contacten met ondersteuners uit cluster 1 en 2 lopen veelal directie via de scholen. Het samenwerkingsverband heeft hierin geen coördinerende rol.

12.3. Het MBO en Spirit4you

Ook de meest kwetsbare groep leerlingen uit het voortgezet onderwijs stroomt door naar het mbo. De overstap van vmbo naar mbo is bij hen een risico-moment voor uitval. De VSV-cijfers laten dat zien. Daarom is de samenwerking met het mbo van groot belang. Op dit terrein zijn al goede stappen gezet.

Wel maakt het voortgezet onderwijs zich zorgen over de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuning in het MBO, sinds de ambulante begeleiding in zijn oorspronkelijke vorm is verdwenen.

Binnen de regio heeft Spirit4you de taak om scholen te begeleiden bij het goed laten verlopen van de overstap van vmbo naar mbo. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben heeft Spirit4you een "warme overdracht" georganiseerd, die ervoor zorgt dat het mbo deze leerlingen direct in beeld heeft en de passende ondersteuning kan bieden.

Het schoolondersteuningsteam van het samenwerkingsverband en het Loket 16+ van het mbo werken samen om te bereiken dat leerlingen zich aanmelden bij opleidingen die passend zijn.

En tenslotte werken vmbo en mbo samen om het FlexCollege VO (=OPDC) en de flexroutes mbo met elkaar in verband te brengen, zodat er voor de leerlingen in het overgangsgebied tussen vmbo en mbo een samenhangend aanbod aan flexvoorzieningen is voor leerlingen die (tijdelijk) niet in het reguliere onderwijs terecht kunnen.

12.4. VSV

Mede door al de gezamenlijke inspanningen van gemeente en onderwijs m.b.t. het terugdringen van VSV-ers zijn de getallen de afgelopen jaren flink gedaald.

Op 15 maart 2012 hebben het VO, de MBO-instellingen en de gemeenten in de regio Haaglanden een convenant (2012-2015) ondertekend, ter vermindering van het aantal voortijdig schoolverlaters. Dit convenant is voor een jaar verlengd en loopt in 2016 af. Het SWV i.c. de directeur participeert in de kerngroep VSV namens het VO.

Op het moment dat dit ondersteuningsplan wordt vastgesteld worden plannen gemaakt voor de nieuwe convenantsperiode. Voor deze periode worden landelijk nieuwe doelgroepen aan de VSV-doelgroep toegevoegd, n.l. de kwetsbare jongeren die uitstromen uit vmbo-basis, praktijkonderwijs en VSO. Een groep die ook onder passend onderwijs valt.

Gestreefd wordt naar een samenhangende aanpak vanuit VSV en het samenwerkingsverband.

12.5. Aangrenzende Samenwerkingsverbanden

In de regio Zuid Holland vormen de Samenwerkingsverbanden Westland, Zuid Holland West, Delft en Zoetermeer een gebied waarbinnen leerlingen reizen. De VSO-scholen in de regio hebben een functie voor alle vier van de samenwerkingsverbanden. De vier samenwerkingsverbanden hebben daarom uitgesproken zoveel mogelijk samen te werken op het terrein van:

- Het gebruiken van dezelfde digitale instrumenten en toewijzingsinstrumenten
- Het afstemmen van het aanbod in de flexvoorzieningen
- Het afstemmen van de inhoud van de basisondersteuning
- Het afstemmen van de toelatingsprocedure naar Cluster 3 en 4
- Het afstemmen op de beschikbaarheid van bovenregionale jeugdhulptrajecten

Doel hiervan is het voorkomen van onnodig grensverkeer en het vereenvoudigen van de communicatie over de samenwerkingsverbanden heen. Er is maandelijks overleg.

13. Bestuur en organisatie

13.1. Bestuurlijke Inrichting

Het bestuur van het SWV-ZHW kent een dagelijks bestuur met een uitvoerende taak en een algemeen bestuur, dat de toezichthoudende taak heeft, waardoor bestuur en toezicht gescheiden zijn. Taken van het dagelijks bestuur zijn d.m.v. een directiestatuut gedelegeerd naar de directeur.

Er is bij de start van Passend Onderwijs gekozen voor dit model om, zeker in de opbouwfase van Passend onderwijs de betrokkenheid van alle besturen bij het SWV te borgen.

Nu de eerste jaren van het samenwerkingsverband “nieuwe stijl” achter de rug zijn, de organisatie van het bureau van het SWV-ZHW is ingericht, de financiële positie duidelijk is en de richting waarin het samenwerkingsverband zich gaat bewegen met het ondersteuningsplan 2016-2020 is vastgelegd,

wil het bestuur zich oriënteren op de vraag of een andere inrichting van het bestuur wenselijk is. In het huidige one-tier-model, hebben alle schoolbesturen een rol in het bestuur van het samenwerkingsverband, maar het bevat ook een aantal kwetsbaarheden.

Daarom zal het bestuur zich in 2017, met externe ondersteuning oriënteren op andere bestuursmodellen. Op grond van deze oriëntatie zal een besluit genomen worden óf een andere bestuurlijke inrichting wenselijk c.q. noodzakelijk is en zo ja welke.

13.2. Samenwerken versus autonomie

Binnen een Samenwerkingsverband verdient de rolverdeling tussen schoolbesturen, schoolleiders en directeur (bureau) van het samenwerkingsverband aandacht. Schoolbesturen hebben de verantwoordelijkheid voor hun scholen, maar staan als bestuur van het samenwerkingsverband ook voor de schooloverstijgende doelen van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is daarmee een soort “Europa in het klein”.

Hoe is dit in het SWV-ZHW opgelost?

De schoolbesturen c.q. de schoolleiders zijn verantwoordelijk voor de vormgeving en de kwaliteit van de ondersteuning in de scholen. Zij doen dat in de context van hun eigen school, vanuit de pedagogisch/didactische visie van de school en de gekozen organisatorische structuur. Zij hebben zicht op de noodzakelijke kwaliteit en kwantiteit van de ondersteuning van de leerlingen en organiseren op basis daarvan een ondersteuningsstructuur in de school. Zij hebben de competenties van de docenten in hun scholen in beeld en organiseren scholing en professionalisering om de ondersteuning te kunnen bieden die noodzakelijk is.

Tezamen zorgen pedagogisch/didactisch klimaat, organisatie van de school, de ondersteuningsstructuur en de competenties van docenten ervoor dat de school kan voorkomen dat leerlingen uitvallen of afstromen vanwege hun ondersteuningsbehoefte. Dit alles met als doel het voorkomen van thuiszitters en afstromers en het bijdragen aan een dekkend onderwijsaanbod.

Het bureau van het samenwerkingsverband heeft naar de scholen toe een **ondersteunende, faciliterende, en signalerende taak**. Daarnaast heeft het bureau **beheerstaken** en voert de directeur de door het bestuur gemandateerde taken uit.

13.3 Code Goed bestuur

Het bestuur van het SWV-ZHW kiest er voor als governancecode de Code Goed Onderwijsbestuur van de Vo-raad de volgen. Ondanks dat het Samenwerkingsverband een andere organisatie is dan een schoolbestuur, lijkt dit de meest passende keuze. Op veel gebieden wordt reeds gehandeld volgens de code, maar op een aantal terreinen dienen de richtlijnen nog verder vorm gegeven te worden. Over de voortgang hiervan zal in het bestuursverslag melding worden gemaakt.

13.4. De organisatie van het bureau

Op basis van een advies van extern bureau is de interne organisatie en de personele samenstelling van het bureau van het samenwerkingsverband in 2015/16 aangepast aan de nieuwe en in omvang toegenomen taken die het bureau heeft.

Het betreft:

- Het benoemen van een externe controller
- Het benoemen van een medewerker personeel
- Het vastleggen van procedures en werkprocessen
- Het omschrijven en waarderen van nieuwe functies

De uitbreiding van het bureau van het samenwerkingsverband en de nieuwe functiewaardering nemen hogere salariskosten met zich mee. Die zijn in de meerjarenbegroting opgenomen.

Het bureau bestaat uit:

1. Stafafdeling
2. Ondersteuningsteam
3. Commissie van Deskundigen (zie hoofdstuk 8)

Daarnaast is het samenwerkingsverband werkgever van de medewerkers van Bovo.

13.4.1. De staf van het bureau

De staf van het bureau bestaat uit de directeur, een beleidsmedewerker, medewerkers personeel, financiën, monitoring en secretariaat.

De taken van de staf bestaan uit:

- Beleidsontwikkeling en –uitvoering
- Personeels- en financieel beleid en beheer
- Monitoring, rapportage en verantwoording
- Organisatie van overleg in het samenwerkingsverband (bestuur, stuurgroep, directiekringen, werkvelden, plaatsingstafel)
- Overleg en afstemming met ketenpartners
- Advies schoolleiders

De directeur van het SWV heeft via een directiestatuut taken van het dagelijks bestuur gemandateerd gekregen. Er is echter geen **doorzettingsmacht** bij de directeur van het samenwerkingsverband neergelegd t.a.v. het plaatsen van leerlingen. Het bestuur van het SWV-ZHW hecht aan de autonomie van scholen. Om die reden is een herplaatsingsprocedure uitgewerkt voor thuiszittende leerlingen en leerlingen die moeten overstappen en waarvoor de stamschool, noch de consulent een plek kan vinden.

Onder regie van de directeur van het SWV-ZHW zijn de schoolleiders samen verantwoordelijk voor het herplaatsen van leerlingen. Op z.g. herplaatsingstafels, bijeengeroepen en voorbereid door het bureau van het SWV-ZHW, besluiten schoolleiders gezamenlijk over de herplaatsing van leerlingen op één van de scholen. Komen de gezamenlijke schoolleiders niet tot een oplossing, dan neemt het DB een besluit.

Indien het samenwerkingsverband signaleert dat een school niet handelt in overeenstemming met de afspraken binnen het SWV-ZHW bespreekt de directeur van het SWV dit met de schoolleider. Zo nodig wordt daarvan melding gedaan bij het Bestuur van de betreffende school. Het is aan het schoolbestuur om passende maatregelen te nemen.

Programma	
Omschrijving. In begroting: Programma 1 Organisatie	
Doel: 1.Organiseren dat de doelen van Passend Onderwijs en het SWV-ZHW gerealiseerd worden	Beoogde resultaten: 1a. Tijdig nieuwe ontwikkelingen oppakken, beleid voorbereiden, vergaderingen plannen en voorbereiden. 1b. Personele en financiële administratie verloopt efficiënt en is van goede kwaliteit 1c: Organisatie heeft d.m.v. monitoring zicht op resultaten en kengetallen van het SWV-ZHW 1d. Contact onderhouden met belangrijke ketenpartners en relaties
Wijze van monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse evaluatie. Intern en met partners • 	
Benodigde formatie: 4, 7 fte, inclusief 0,15 extern	Benodigd budget: €788.800 in 2016, oplopend naar €934.536 in 2020. Inclusief formatie. In het budget van de staf (zijn voor alle onderdelen van het bureau van het SWV) de kosten voor huisvesting, administratiekantoor, ICT en kantoorkosten, opgenomen. Tegenover de uitgaven voor huisvesting staan inkomsten van "onderhuurders" (zie begroting)
Actiepunten: <ul style="list-style-type: none"> • Afronden implementeren veranderingen bureau op basis van advies Infinite. • Keuze maken t.a.v. de inzet van het administratiekantoor 	
Risicoanalyse: Inhoudelijk: Door de uitvoering van de aanbevelingen van Infinite is de kwaliteit van het werk omhoog gegaan. De staf is, ondanks de beperkte omvang, in staat om de werkzaamheden uit te voeren. De kwaliteit van het administratiekantoor staat ter discussie. Dit is een beperkt risico, waarvoor in 2016 een oplossing wordt gevonden. Financieel: Beperkt: de staf heeft relatief weinig personeel in dienst. Er is geen sprake van langlopende financiële verplichtingen.	

13.4.2. Het ondersteuningsteam

Aan elke school binnen het samenwerkingsverband is een consultant van het SWV-ZHW verbonden. De taken van de consultants zijn:

- de school adviseren t.a.v. het bieden van ondersteuning aan leerlingen
- helpen bij het aanvragen van extra ondersteuning
- op verzoek van de school gesprekken voeren met ouders of leerlingen
- op verzoek van de school advies geven over de ondersteuningstructuur
- leerlingen observeren of begeleiden
- regelmatig overleg voeren met SMW^{plus}-er en zorgcoördinator over de ondersteuning van leerlingen en afstemming tussen ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp
- herplaatsen van leerlingen zonder school of die van een school moeten afstromen en waarvoor de school zelf geen passende plek kan vinden. In dat geval worden ouders en leerling altijd uitgenodigd voor een gesprek.
- een preadvies voor de CvD opstellen bij een aanvraag voor extra ondersteuning, of een TLV voor het VSO.

Het team bestaat uit een teamleider en 13 consulenten. Alle consulenten hebben een orthopedagogische of onderwijsachtergrond. In principe zijn allen breed inzetbaar in de scholen. Hun ervaring is echter verschillend, waardoor nog niet alle consulenten dezelfde ondersteuning kunnen bieden. Bij de match tussen consulent en school, wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de kwaliteiten van de consulent en de behoefte van de school. Een scholings- en ontwikkelingstraject moet leiden tot brede inzetbaarheid en onderscheidende expertise van alle consulenten. Communicatie en relatiebeheer zijn essentieel.

Alle consulenten werken via de applicatie van 1-loket.

Programma	
Omschrijving.	
Doel: 1. Elke leerling heeft een passende plek op een school en ontvang de ondersteuning die nodig is.	Beoogde resultaten: 1a. De school voelt zich ondersteund door de consulent. 1b. Consulenten zijn in staat om kwalitatief goede adviezen te geven. 1c. Leerlingen die geen school hebben worden snel herplaatst
Wijze van monitoren: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal casussen en soort casus per consulent • Aantal herplaatste leerlingen • Doorlooptijd van casussen • Tevredenheid bij scholen over consulenten en ouders 	
Benodigde formatie: <ul style="list-style-type: none"> • 9,3 fte 	Benodigd budget: €789.000 in 2016 oplopend tot €937.783 in 2020 De huisvestings- en kantoorkosten zijn opgenomen in programma 1.
Actiepunten: <ul style="list-style-type: none"> • Scholing en ontwikkeling van leden ondersteuningsteam tot breed inzetbare professionals • Tevredenheidonderzoek onder scholen en ouders 	
Risicoanalyse: Inhoudelijk: De kwaliteit van de ondersteuning door de consulenten moet meerwaarde hebben voor de scholen. Consulenten moeten dus breed inzetbaar zijn, maar ook maatwerk kunnen leveren. Als de beleidsontwikkeling t.a.v. de extra ondersteuning betekent dat er minder aanvragen voor extra ondersteuning of preadviezen moeten worden gegeven kunnen consulenten meer feitelijke ondersteuning bieden in de school. Financieel: De consulenten zijn in vaste dienst bij het SWV. Het SW loopt daarmee een risico voor kosten ziektevervangings- en UWV.	

14. Financiën

14.1. Algemeen

Na de afgelopen twee jaar zoekend zijn geweest naar een werkwijze op basis van kalender- of schooljaar, is in 2015 definitief gekozen voor een begroting op basis van kalenderjaar.

In het verlengde hiervan worden ook de jaarverslagen op basis van kalenderjaar opgesteld, zodat de financiële en de inhoudelijke planning en verantwoording aan elkaar gekoppeld worden.

Dankzij de verbeterde begrotingsmodule van Infinite is het nu ook mogelijk om betrouwbare kalenderjaarbegrotingen op te stellen.

Per hoofdstuk is eerder in dit ondersteuningsplan al een toelichting gegeven op de inhoudelijke keuzes en risico's per programma. Daarom hieronder slechts een korte toelichting.

14.2 Meerjarenbegroting 2016-2020

Op basis van de inhoudelijke aanpassing van de plannen, zoals die in dit ondersteuningsplan zijn beschreven en de financiële situatie op 1-1-2016 is in deze meerjarenbegroting een nieuwe begroting voor 2016 opgesteld. Daarmee wordt de kalenderjaarbegroting 2016, zoals vastgesteld in het AB van 19 november 2015, herzien.

14.2.1. Baten

In de nieuwe systematiek kent het SWV zes bronnen van inkomsten:

lichte ondersteuning algemeen
lichte ondersteuning LWOO
lichte ondersteuning PRO
zware ondersteuning
overige baten
geormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan

1. Lichte ondersteuning algemeen

Dit is een bedrag per leerling voor de realisatie van de lichte ondersteuning. Voorheen werd dit budget toegekend op basis van het aantal vmbo-leerlingen in klas 3 en 4. Nu wordt het toegekend naar het totaal aantal leerlingen in het SWV. Gezien het relatief kleine aantal leerlingen in het vmbo heeft dat een positieve invloed op de inkomsten van het SWV. Het gaat om €94 per leerling. In 2016 gaat daar nog een bedrag voor de verevening af.

2 en 3 De ondersteuningsbekostiging voor LWOO en PrO:

Sinds 1 januari 2016 vallen LWOO en PrO onder de systematiek van Passend Onderwijs. Het SWV is nu verantwoordelijk voor de indicatie van LWOO en PrO en de daarbij behorende ondersteuningsbudgetten. De basis bekostiging wordt door de Rijsoverheid aan de scholen betaald, het ondersteuningsbudget komt uit de middelen van het SWV. Het SWV ontvangt €4200,- per leerling, gebaseerd op de telling van 2012.

Als dat voor LWOO/PrO wordt overschreden, dient het SWV vanuit het budget voor lichte ondersteuning "bij te passen". Is dat ook niet toereikend, dan zal het tekort via DUO uit de lumpsum van de aangesloten scholen worden gehaald.

4. Zware (=diepte) ondersteuning :

Het bedrag voor diepte ondersteuning bestaat uit een bedrag per leerling in het samenwerkingsverband van €527,91. Hier wordt in de komende jaren nog een vereveningspercentage afgehaald. De verevening loopt af in 2021

5. Overige baten

Dit betreft veelal baten van scholen, die een bijdrage betalen aan de kosten voor FlexCollege of rebound, volgens het principe “geld volgt leerling”. Omdat het beleid erop gericht is dat minder leerlingen gebruik gaan maken van Rebound wordt dit bedrag in de loop van de meerjarenbegroting lager.

6. Geoormerkte subsidies enz..

Het betreft hier m.n. subsidies van de lokale overheid. Omdat op dit moment onzeker is hoe deze inkomsten en uitgaven zich ontwikkelen zijn in de komende jaren lager begroot. Een verlaging van de inkomsten zal automatisch gepaard gaan met een verlaging van de uitgaven.

14.2.2 Lasten

Aan de lastenkant onderscheiden we twee soorten lasten.

1. **Afdrachten** die gedaan worden via DUO aan de scholen, op basis van het aantal leerlingen.
2. **Programma's** waarin het eigen beleid van het SWV-ZHW wordt vormgegeven. Deze programma's zijn gerelateerd aan de hoofdstukken in dit ondersteuningsplan.

In de hoofdstukken in dit ondersteuningsplan is per hoofdstuk al ingegaan op de verschillende afdrachten en programma's.

Daarom hier slechts een korte toelichting.

A. Afdrachten.

afdracht LWOO (via DUO)

afdracht PRO (via DUO)

afdracht VSO, teldatum, (via DUO)

afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), ondersteuningsbekostiging

afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), basisbekostiging

Afdracht lwoo: Deze afdracht is gebaseerd op het aantal leerlingen in het lwoo. Het bedrag per leerling is landelijk vastgesteld. Omdat het SWV een lichte groei verwacht van het totaal aantal leerlingen in het SWV, wordt ook een lichte stijging van het aantal lwoo-leerlingen verwacht.

Afdracht PRO: Deze afdracht is gebaseerd op het aantal leerlingen in het Praktijkonderwijs. Het bedrag per leerling is landelijk vastgesteld. Het aantal leerlingen in het Praktijkonderwijs is de afgelopen jaren sterk gestegen. Het SWV verwacht een afvlakking van de groei.

Afdracht VSO: (teldatum) Dit betreft de ondersteuningsbekostiging voor het aantal leerlingen op 1 oktober. Ondanks een kleine daling in 2016, verwacht het SWV voor de komende jaren een kleine groei. In het totaal aantal leerlingen, maar ook in de hoogste bekostigingscategorie.

Afdracht VSO: (peildatum) Dit betreft de bekostiging van de groeiregeling per 1 februari. Besloten is zowel de ondersteunings- als de basisbekostiging te vergoeden. De groei is nog onvoorspelbaar, daar we slechts van 1 jaar gegevens hebben. In de begroting is het budget daarop gebaseerd.

B. Programma's

pr.1: Organisatie
pr.2: Schoolondersteuningsteam
pr.3: Commissie van Deskundigen
pr.4: Individuele Arrangementen
pr.5: Groeps Arrangementen
pr.6: Uitvoering basisondersteuning
pr.7: Rebound
pr.8: FlexCollege
pr.9: Spirit4You
pr.10: BOVO
pr.11: Projecten HEA
pr.12: VSV Haaglanden - ROC Mondriaan
pr.13: reserveren - onvoorzien
pr.14: voorziening wga-WW

1. Organisatie.

Dit betreft de kosten van de stafafdeling van het SWV en alle organisatorische kosten van het gehele bureau. De groei in de loop der jaren wordt veroorzaakt door een functiewaarderingstraject, dat mogelijk tot hogere inschalingen leidt, de reguliere salarisverhogingen, een beperkte personele uitbreiding en mogelijke hogere kosten voor huisvesting i.v.m. verhuizing.

2. Schoolondersteuningsteam

Dit betreft alle personele kosten voor dit team inclusief een budget voor ziektevervangingskosten. Ook hier groeit het budget in de loop der jaren vanwege de op handen zijnde nieuwe functiewaardering en de reguliere salarisverhogingen. In het budget voor het ondersteuningsteam is een budget vanuit de extra ondersteuning opgenomen voor het uitvoeren van de ambulante begeleiding op de scholen, die door scholen in het kader van extra ondersteuning wordt aangevraagd.

3. Commissie van deskundigen

In dit programma zijn de kosten voor de Commissie van Deskundigen opgenomen: Een aantal personeelsleden is in eigen dienst. De leden van de verschillende kamers zijn externen uit de scholen die diensten leveren. De groei in uitgaven wordt veroorzaakt door de mogelijk stijging van salarissen vanwege de functiewaardering en de groei van salarissen.

4. De Individuele arrangementen

Dit is het budget dat gereserveerd is voor individuele aanvragen voor extra ondersteuning. Samen met programma 5 is dit het totaal budget dat beschikbaar is voor extra ondersteuning. De beide budgetten functioneren als communiceren de vaten. Met het aflopen van de verevening wordt dit budget verhoogd, vanuit de visie dat de middelen voor Passend Onderwijs zoveel mogelijk naar de scholen moeten.

In dit budget is ook een bedrag opgenomen voor Ambulante begeleiding uit cluster 3, waarmee het SWV zijn verplichtingen in het kader van de tripartite overeenkomst gestand doet.

En het budget voor

5. Groepsarrangementen

Behalve een budget voor groepsarrangementen is in dit programma ook een budget voor de pilots opgenomen, waarin onderzocht wordt of het mogelijk is de middelen voor de extra ondersteuning op een andere manier vorm te geven. Daarnaast is voor 2016 en 2017 tijdelijk een bedrag van €46.200,- in dit budget ondergebracht t.b.v. het VSO Cl.3 (zie 7.5) Ook hier groeit het budget met de afname van de verevening.

6. Uitvoering basisondersteuning

Scholen krijgen een budget voor de organisatie en coördinatie van de ondersteuning en de vormgeving van de (uitgebreide) basisondersteuning. Met de afname van de verevening groeit het budget voor de scholen.

7. Rebound.

Voorlopig is het budget voor rebound op hetzelfde bedrag gehouden, daar het moment van de reductie van de rebounds nog niet is vastgesteld. De kleine groei wordt veroorzaakt door de groei van de salariskosten.

8. FlexCollege.

De toename van de uitgaven van FlexCollege worden enerzijds veroorzaakt door de gevolgen van de nieuwe functiewaardering en groei van de salarissen, anderzijds door de verwachting dat de subsidie vanuit de Gemeenten en VSV zullen verminderen en dus de uitgaven t.l.v. het SWV zullen groeien. Daarnaast is er sprake van een verhoging van de huisvestingskosten vanwege het betrekken van een nieuw pand.

9. Spirit4You

In dit programma worden de uitgaven voor Spirit4You weergegeven. Dit is een programma waar het SWV inhoudelijk niet verantwoordelijk voor is, maar waarvoor het SWV penvoerder is en dus wel een verantwoordelijkheid heeft voor de verwerking van de betalingen en verantwoording aflegt over die uitgaven. Tegenover de uitgaven staat inkomsten van gelijke hoogte. Het programma heeft daarmee geen invloed op de resultaten van het SWV.

10. Bovo.

Het SWV is niet verantwoordelijk voor deze begroting. De inkomsten en uitgaven gaan echter wel via het SWV-ZHW, en de medewerkers zijn in dienst bij het SWV-ZHW, vandaar dat dit programma hier is opgenomen. De schoolbesturen hebben besloten dat de samenwerkingsverbanden nog twee jaar de belangrijkste financier van Bovo zijn.

11. Projecten HEA

In dit programma zijn de projecten HEA opgenomen, zoals we die nu kennen. Op dit moment is onduidelijk of deze projecten opnieuw gefinancierd worden en zo ja, in welke omvang.

Indien de projecten gestopt of gereduceerd worden, is het SWV in staat de uitgaven ook te verminderen.

12. VSV

In dit programma zijn we ervan uitgegaan dat de subsidie vanuit VSV voor FlexCollege wordt gecontinueerd. Als dat niet het geval is, dient het SWV alternatieve bekostiging voor het FlexCollege te zoeken of de kosten te reduceren. In de risicoanalyse is dit risico opgenomen.

13. reserveringen en onvoorzien.

Een klein bedrag voor onvoorzien is opgenomen in de begroting.

14. Onvoorzien wga, WW

Voor de eerstkomende jaren is een budget opgenomen om de kosten en risico's voor wga en ww af te dekken. Indien een budget daarvoor is opgebouwd en een beroep op het budget beperkt blijft kan een lager bedrag in de begroting worden opgenomen.

Het resultaat:

Over de jaren 2016, 2017 is een negatief resultaat begroot van in totaal €68.246 -. Dat wordt noodzakelijk en verantwoord geacht. Noodzakelijk omdat deze middelen de scholen de ruimte te geven om Passend Onderwijs in de scholen vorm te geven. Verantwoord, omdat het SWV-ZHW een opgebouwde reserve heeft van € 3.469.364 per 31-12-2015. Op basis van de in mei/juni 2016 vast te stellen risico-inventarisatie, zal vastgesteld worden wat de hoogte van het weerstandsvermogen dient te zijn. (zie ook hieronder)

Na 2018 is de invloed van de verevening zo groot dat in 2019 weer een positief resultaat wordt verwacht van € € 701.736

14.3. Risico analyse en reserve

Het SWV heeft een uitgebreide risicoanalyse opgesteld. Op grond daarvan worden de totale risico's gekwantificeerd en kan de hoogte van het weerstandsvermogen worden vastgesteld. In mei/juni 2016 wordt die vastgesteld in het bestuur. Op basis daarvan kan een besluit genomen worden over het eventueel aanpassen van de jaarbegroting van 2017 en verder.

14.4. Jaarverslag

Het SWV-ZHW zal jaarlijks in mei een jaarverslag opstellen bestaande uit een bestuursverslag en een jaarrekening, overeenkomstig de eisen van de Jaarverslaggeving Onderwijs(RJO) en de Richtlijnen Jaarverslaggeving (RJ660)

Aanvullend wordt een inhoudelijk jaarverslag opgesteld, dat de mogelijkheid biedt om de inhoudelijke ontwikkelingen van het SWV-ZHW te verbinden aan de financiële ontwikkelingen.

15. Kwaliteitszorg en verantwoording

15.1. Toezicht door de Inspectie van het Onderwijs

Het toezicht van de Inspectie op de samenwerkingsverbanden is vastgelegd in het Toezichtkader 2013 passend onderwijs.

Bij het toezicht van de inspectie op het SWV is sprake van integraal toezicht; het omvat zowel kwaliteitstoezicht, nalevingstoezicht als financieel toezicht. Het toezichtkader bestaat uit een werkwijze die de inspectie bij haar toezicht hanteert en het waarderingkader: de kwaliteitsaspecten en indicatoren waarop de inspectie een SWV beoordeelt.

Om de kwaliteit van het SWV te kunnen beoordelen is het volgende nodig:

- Te weten of leerlingen de ondersteuning krijgen waar ze recht op hebben;
- Zicht hebben op de doelmatigheid van de bestuurlijke en organisatorische inrichting van het SWV;
- Te weten of de besteding van de middelen rechtmatig en doelmatig is.

De inspectie hanteert daartoe de volgende kwaliteitsaspecten: resultaten, management en organisatie, kwaliteitszorg.

Resultaten: Het SWV voert de opgedragen taken uit en realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, zodanig dat alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Management en organisatie: Het SWV weet zijn missie en doelstellingen binnen het kader van de wet Passend Onderwijs te realiseren door een slagvaardige aansturing, effectieve interne communicatie en een doelmatige, inzichtelijke organisatie.

Kwaliteitszorg: Het SWV heeft zorg voor kwaliteit door systematische zelfevaluatie, planmatige kwaliteitsverbetering, jaarlijkse verantwoording van gerealiseerde kwaliteit en borging van ontwikkelde verbeteringen.

Door de Inspectie wordt aan een nadere uitwerking van het toezicht op de samenwerkingsverbanden gewerkt. Zodra dit vastgesteld is zal het SWV-ZHW waar nodig werkwijzen en procedures daar aan aanpassen.

15.2. Cyclus van Planning & control

In 2015 is een cyclus van Planning & control vastgesteld, waarin een beleidscyclus, gebaseerd op het kalenderjaar, is beschreven. Ook is een model voor kwartaalrapportages ontwikkeld, waardoor het DB 4 x per jaar geïnformeerd kan worden over de financiële situatie van het samenwerkingsverband en de voortgang van de activiteiten.

Daarnaast vormen de begroting, de jaarrekening en het financieel en inhoudelijk jaarverslag onderdeel van de P&C-cyclus.

15.2. Kwaliteitszorg

Het SWV hanteert een kwaliteitscyclus van 1 jaar, die parallel loopt aan de cyclus van Planning en Control. Dat betekent dat in mei, bij de jaarrekening en het jaarverslag ook een inhoudelijke rapportage/evaluatie wordt gevoegd, op basis waarvan voor het nieuwe schooljaar een werkplan wordt gemaakt.

Het SWV vertaalt de beleidsdoelstellingen naar kwalitatieve en kwantitatieve resultaten, inclusief de bekostigingsaspecten. Onderdeel daarvan is het in overleg met belanghebbenden vaststellen van acceptabele normen voor die resultaten.

Om tot kwalitatieve verbeteringen te komen zal gewerkt worden volgens de PDCA (Plan, Do, Check, Act-cyclus).

Het SWV monitort de uitvoering van de diverse activiteiten en voert op basis van monitorgegevens evaluaties uit waarbij o.a. wordt nagegaan of:

- Alle leerlingen een passende plek hebben waar ze onderwijs volgen;
- Alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften de benodigde extra ondersteuning hebben ontvangen;
- De procedures om extra- en diepteondersteuning aan te vragen goed en tijdig zijn verlopen;
- De belanghebbenden tevreden zijn over de realisatie van het beleid van het SWV.
- De tevredenheid van ouders en scholen met de ondersteuning vanuit het SWV-ZHW

Op basis van de conclusies uit de evaluatie stelt het SWV jaarlijks een plan van verbeteractiviteiten op.

15.3. Managementrapportage

De tussentijdse managementrapportage van de directeur aan het bestuur vindt tenminste tweemaal per jaar plaats en omvat in elk geval, naast de financiële kwartaalrapportage:

- De stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de verschillende speerpunten van beleid;
- Informatie over de gang van zaken binnen de centrale dienst;
- Een overzicht van de inkomsten en uitgaven en de stand van zaken met betrekking tot de begrotingsbewaking;
- De strategische vragen die een bestuurlijke discussie vereisen.

E.e.a. op een opbrengstgerichte en data gestuurde wijze.

15.4. Jaarverslag

Het SWV legt jaarlijks verantwoording af aan belanghebbenden over de gerealiseerde kwaliteit, de kwaliteitsverbetering en de daarmee samenhangende inzet van middelen.

De werkprincipes van good governance worden daarbij nagestreefd.

Dat betekent zowel verticale als horizontale verantwoording naar alle partners. Bij verticale verantwoording is dat gericht op de overheid en bij horizontale verantwoording gaat dat in de richting van de bevoegde gezagen, de scholen, de ouders, de leerlingen, de instellingen voor zorg en jeugdhulp. Uitgangspunten daarbij zijn openheid en integriteit.

In 2017 zal voor het eerst voor de externe stakeholders een publieksversie van het jaarverslag opgesteld worden.

15.5. Monitoring

Om de ontwikkelingen op de verschillende beleidsterreinen in kwantitatieve zin te kunnen beoordelen en beleid voor de toekomst te ontwikkelen is het noodzakelijk dat op systematische wijze data verzameld worden.

Daarbij gaat het om:

- Leerlingenontwikkelingen per schoolsoort
- Thuiszitters
- Aantal en soort ondersteuningsvragen bij het ondersteuningsteam
- Gebruik van het OPDC
- Doorstroom en afstroom
- Aantal leerlingen VSO, per school, per categorie
- Aanvragen voor extra ondersteuning
- Het aantal leerlingen dat in JJI- of Jeugdzorg+ instellingen
- Aantal leerlingen dat is aangewezen op een geïntegreerd aanbod onderwijs - jeugdhulp
- Aantal herplaatste leerlingen

15.6. Monitoren op output

De directeur van het SWV-ZHW heeft de opdracht de doelen van passend onderwijs te realiseren, zonder dat zij invloed heeft op het beleid van de school.

Daarom zal de komende jaren een vorm van “output-monitoring” nader uitgewerkt worden, gekoppeld aan het invoeren van profielen voor extra ondersteuning per school. (zie hoofdstuk 6) Het is niet aan het samenwerkingsverband om te oordelen over de vraag HOE een school de doelen voor passend onderwijs realiseert, maar OF ze gerealiseerd worden.

Aan de hand van de kengetallen kan in beeld gebracht worden in hoeverre een school bijdraagt aan het realiseren van de doelen van Passend Onderwijs, waarbij het niet de bedoeling is om de scholen langs een meetlat te leggen. De scholen binnen het samenwerkingsverband verschillen daarvoor teveel t.a.v. onderwijssoort, doelgroep, profilering.

Gedacht wordt aan de volgende gegevens:

- Het aantal leerlingen dat is afgestroomd
- Aantal leerlingen dat is uitgestroomd (zonder vervolgschool)
- Aantal leerlingen dat is uitgestroomd naar het VSO
- Aantal leerlingen dat tussentijds geplaatst is
- Het aantal leerlingen dat langer dan 4 weken heeft thuisgezeten
- Het aantal leerlingen dat gebruik gemaakt heeft van de bovenschoolse voorzieningen

Het SWV verzamelt, met behulp van de scholen deze kengetallen.

Jaarlijks bespreekt de directeur van het SWV de resultaten met de schoolleider en de schoolbestuurder en worden de resultaten in het jaarverslag gepubliceerd.

E.e.a. wordt in een beleidsnotitie in 2016/17 nader uitgewerkt.

Programma	
Omschrijving. Kwaliteitszorg en verantwoording	
Doel: 1: Het SWV is in staat om de eigen kwaliteit te monitoren en te verbeteren. 2. Het SWV legt via een publieksjaarverslag verantwoording af aan stakeholders	Beoogde resultaten: 1a. Het SWV verzamelt systematisch gegevens t.a.v. opbrengsten en kwaliteit. 1b. Het SWV stelt op basis van kwalitatieve en kwantitatieve evaluaties verbeterplannen op. 1b. Transparantie naar stakeholders
Wijze van monitoren:	
Benodigde formatie: Formatie is opgenomen in programma 1: organisatie	Benodigd budget: Idem
Actiepunten: Jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken onder scholen en ouders Opstellen publieksjaarverslag in 2017 Beleidsnotitie opstellen over output monitoring schooljaar 2016/2017	
Risicoanalyse:	

16. Informatievoorziening en communicatie

Het SWV is een organisatie in ontwikkeling, waar het begrip samenwerken centraal staat. Dat betekent dat de kwaliteit van de informatievoorziening en de communicatie erover van groot belang zijn. Goede communicatie helpt om betrokkenen en belanghebbenden op de juiste manier bij zaken te betrekken. Dit versterkt de samenwerking.

16.1. Ouders

In principe werkt het SWV voor de scholen en heeft daarom geen direct *persoonlijk* contact met alle ouders van leerlingen in het samenwerkingsverband. Het contact met ouders vindt plaats langs twee routes.

- D.m.v. informatie die via de nieuwsbrieven van de scholen verspreid worden;
- D.m.v. informatie op de site van het SWV.

Echter, indien het bureau van het SWV betrokken is bij de individuele casus van een leerling geldt de werkwijze dat er altijd contact wordt opgenomen met de ouders. Bij herplaatsing of doorverwijzing wordt er altijd met ouders gesproken. Afhankelijk van de casus kan dit telefonisch of een persoonlijk contact zijn. Ouders en leerling kunnen ook uitgenodigd worden voor een gesprek op het bureau van het SWV-ZHW.

Sinds de invoering van Passend Onderwijs merken we dat ouders en leerlingen steeds vaker door externe instantie voor algemene informatievoorziening naar het samenwerkingsverband doorverwezen worden. Uiteraard wordt dit klantvriendelijk en servicegericht opgepakt. Op de website van het SWV-ZHW staat algemene informatie en belangrijke contactgegevens. Ouders en leerlingen die contact opnemen worden doorverwezen naar een medewerker, die expertise heeft op het onderwerp waarover wordt gebeld.

16.2. Scholen

Scholen moeten tijdig en goed geïnformeerd worden en weten waar ze terecht kunnen met vragen. Bestuurders, schoolleiders en zorgcoördinatoren worden via een periodieke nieuwsbrief Passend onderwijs geïnformeerd over actuele ontwikkelingen. Daarnaast is er via de directiekringen contact op het niveau van schoolleiders en zorgen de werkvelden voor de verbinding met de zorgcoördinatoren. Belangrijke bestuursbesluiten worden ook via de aangesloten schoolbesturen naar de scholen gecommuniceerd.

De ambitie is het inrichten van een afgeschermd gedeelte van de website, waar scholen, die deel uitmaken van het Samenwerkingsverband, relevante documenten kunnen inzien en downloaden.

Elke school heeft een vaste consulent vanuit het SWV-ZHW, die de school adviseert en ondersteunt bij het operationele gedeelte van Passend onderwijs in en om de school. De consulent kan ook via de applicatie 1-loket door de school benaderd worden voor consultatie.

De directeur van het SWV kan op verzoek schoolleiders adviseren in zaken betreffende Passend Onderwijs.

Bijlagen bij Ondersteuningsplan 2016-2020

Inhoud

Bijlagen bij Ondersteuningsplan 2016-2020	1
1. Scholen die deel uit maken van het SWV	1
2. Aangesloten schoolbesturen	2
3. Zetelverdeling OPR	3
4. Standaarden basisondersteuning met Format LWOO en PRO	3
6. Afkortingen	17

1. Scholen die deel uit maken van het SWV

BRIN	Naam	Adres	Postcode	Gemeentenaam
00HI00	SGM Dalton Voorburg	Loolaan 125	2271TM	L'dam-Voorburg
00HI03	Francois Vatel College	Granaathorst 20	2592TD	s-Gravenhage
00TU01	Geref SGM Randstad	Trompetstraat 5	2287TK	Rijswijk
00XK00	Veurs College	Burg Kolfshotenlaan 5	2262EZ	L'dam-Voorburg
00XK02	Veurs Voorburg	Van Horvetestraat 3	2274JW	L'dam-Voorburg
00XK03	's-Gravendreef College	Klaas Voskuildreef 135	2492JJ	s-Gravenhage
00XK08	STIP Dalton	Fluitpolderplein 9	2262ED	L'dam-Voorburg
01OE06	Wellantcollege Madestein	Madesteinweg 25	2553EC	s-Gravenhage
01OE07	Wellantcollege Westvliet	Westvlietweg 42	2491EC	s-Gravenhage
01PU00	Aloysiuscollege Kath SGM	Oostduinlaan 50	2596JP	s-Gravenhage
02DE00	Bernardusschool	Ruychrocklaan 340	2597EE	s-Gravenhage
02DQ00	Chr Gymnasium Sorghvliet	Johan de Wittlaan 22	2517JR	s-Gravenhage
02DZ05	Sint Stanislascollege	Henriette Roland Holstln 2	2283HB	Rijswijk
02DZ06	Sint Stanislascollege	Burgemeester Elsenlaan 154	2283AE	Rijswijk
02DZ07	Sint Stanislascollege	Generaal Vetterstraat 40	2283LK	Rijswijk
02EJ04	Leidse Buitenschool (Palmhuis)	Prinsegracht 71	2512EX	s-Gravenhage
02GA00	Koetsveldschool	Zwaardvegersgaarde 25	2542TC	s-Gravenhage
02GJ00	Chr Coll De Populier	Populierstraat 109	2565MK	s-Gravenhage
02GP04	Het Rijnlands Lyceum	Juliana van Stolberglaan 1	2595CA	s-Gravenhage
02GP05	Int. School of The Hague	Wijndaelerduin 1	2554BX	s-Gravenhage
02MU00	St Maartenscollege SGM	Aart van der Leeuwkade 14	2274KX	L'dam-Voorburg
02US00	SGM Haags Montessori Lyc	Nassau Bredastraat 5	2596AK	s-Gravenhage
02UT00	VCL	Van Stolkweg 35	2585JN	s-Gravenhage
02VO00	Gymnasium Novum	Aart van der Leeuwkade 1	2274KX	L'dam-Voorburg
03HW00	Tylylcentrum De Witte Vogel	Willem Dreespark 307	2531SX	s-Gravenhage
04NF00	Hofstede-PRO	Droogscheedersgaarde 70	2542BK	s-Gravenhage
05YX12	Schakenbosch College voor ZMOK	Veursestraatweg 2	2265CD	L'dam-Voorburg
07MZ00	School voor PRO De Poort	Duinstraat 55	2584AW	s-Gravenhage

07MZ01	School voor PRO De Poort	Landrepad 7	2551CT	s-Gravenhage
14TA00	Chr Sgm Zandvliet	Bezuidenhoutseweg 40	2594AW	s-Gravenhage
16TV00	Vrije School Z-Holland	Waaltdorperweg 12	2597JB	s-Gravenhage
17HR00	Hofstad mavo	Albardastraat 25	2555XP	s-Gravenhage
17HR02	Interconf Hofstadcollege	Colijnplein 9	2555HA	s-Gravenhage
17HR05	Heldring vmbo	Morsestraat 1	2517RZ	s-Gravenhage
19ZP00	Maris College	Mgr. Nolenslaan 16	2555XZ	s-Gravenhage
19ZP03	Maris College - loc. Kijkduin	Landrestraat 150	2551CA	s-Gravenhage
19ZP04	Maris College - Statenkwartier	Antonie Duyckstraat 126	2582TR	s-Gravenhage
19ZP05	Maris College - loc. Houtrust	Tjalie Robinsonduin 74	2566HD	s-Gravenhage
20CQ00	Rijswijks Lyceum	Karmozijnstraat 2	2284GA	Rijswijk
20CQ01	Lyceum Ypenburg	Laan van Kans 3	2496VB	s-Gravenhage
20JG00	Insp S De Vriesschool	Heliotrooplaan 35	2555MA	s-Gravenhage
20JM00	De Piramide	Melis Stokelaan 1185	2541GA	s-Gravenhage
20KD00	SSVO De Einder	Spionkopstraat 9	2572NK	s-Gravenhage
20LU00	Gymnasium Haganum	Laan van Meerdervoort 57	2517AG	s-Gravenhage
20MA00	SGM het Segbroekcollege	Klaverstraat 7	2565BT	s-Gravenhage
20MA01	SGM het Segbroekcollege	Goudsbloemlaan 131	2565CR	s-Gravenhage
20MD0	Maerlant Lyceum Afd Havo	Johannes Bildersstraat 11	2596ED	s-Gravenhage
20MF00	Dalton Den Haag	Aronskelweg 1	2555GA	s-Gravenhage
20MJ00	Johan de Witt Scholengroep	Zusterstraat 120	2512TP	s-Gravenhage
20MJ02	Maris Belgisch Park	Nieuwe Duinweg 10	2587AC	s-Gravenhage
20MJ04	Johan de Witt Scholengroep	Capadosestraat 25	2523AB	s-Gravenhage
20MJ05	Johan de Witt Scholengroep	Hoofthofskade 127-129	2526KB	s-Gravenhage
20MM0	Den Haag Zuid-West	Beresteinlaan 627	2542JR	s-Gravenhage
20MM1	Wateringseveld College	Missouri 1	2548HT	s-Gravenhage
20MM6	Roemer Visscher College	Roemer Visscherstraat 106	2533VG	s-Gravenhage
21GU00	Edith Stein College	Louis Couperusplein 33	2514HP	s-Gravenhage
21GU04	Corbulo College	V T v Serooskerkenstr 2	2273CB	L'dam-Voorburg
21GU06	Diamant College	Diamanthorst 183	2592GD	s-Gravenhage
21GU07	Montaigne College	Kiekendiefstraat 25	2496RP	s-Gravenhage
21GU08	College St Paul	Rooseboomstraat 10	2593PB	s-Gravenhage
21GU09	Esloo College	Noordpolderkade 167	2516JE	s-Gravenhage
23GJ00	JC Pleysierschool	Binckhorstlaan 145	2516BA	s-Gravenhage

2. Aangesloten schoolbesturen

Naam Bestuur

Aloysiusstichting
De Haagse scholen
Herman Broerenstichting
Lucas Onderwijs PO/VO
Stg Christelijk Onderwijs Haaglanden
Stg Het Rijnlands Lyceum
Stg Leo Kanner Onderwijsgroep VSO
Stg Pleysier College VSO
Stg Responz VSO
Stg Scholengroep Den Haag Zuid-West

Vestigingsplaats.

Den Haag¹
Den Haag
Delft
Den Haag
Den Haag
Wassenaar
Oegstgeest
Den Haag
Den Haag
Den Haag

¹ Opgegeven per 1-8-2016

Stg Scholengroep Spinoza	Den Haag
Stg VO Haaglanden	Den Haag
Stg Vrije Scholen Zuidwest Nederland	Den Haag
Stg Wellant	Houten
Ver. het 's Gravenhaags Christelijk Lyceum	Den Haag
Ver. Vrijzinnig-Christelijk Lyceum	Den Haag
Ver. voor Gereformeerd VO voor Westelijk Nederland	Rotterdam
Horizon Jeugdzorg en Onderwijs	Rotterdam
Aloysiusstichting, onderwijs jeugdzorg	Voorhout

3. Zetelverdeling OPR

Cluster	Bestuur	leden	m/o/l*
VOH	VOHaaglanden	6	3 m 3 o/l
Lucas	Lucas Onderwijs	4	2 m 2 o/l
Spinoza	Spinoza Onderwijsgroep	3	1m, 1 l, 1 o
VSO	Haagse scholen	1	10
	SCOH	1	vac
	Pleysier College	1	1m
	Responz	1	1m
VO-1	SG Den Haag Z-West	1	1o
	Vrije School	1	1m
	Wellant	1	1o
	Geref. VO	1	1m
VO-2	Rijnlands Lyceum	1	1m
	Sorghvliet	1	vac
	VCL	1	1m
	Totaal	24	

*medewerker/ouder/leerling

4. Standaarden basisondersteuning met Format LWOO en PRO

Standaard 1: De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt ze zorgvuldig over, zowel bij onder- als bij zij-instroom	
WAT <ul style="list-style-type: none"> De school houdt zich aan de afspraken zoals vastgelegd in de Bovo-procedure, voor aanmelding bij het loket Instroom en de procedure VOROC 	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)

<ul style="list-style-type: none"> • De school zorgt voor een “ warme overdracht” bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben • De school zorgt voor een kennismakings-/introductieprogramma voor nieuwe leerlingen • Om goede begeleiding te organiseren is de school in staat om in beeld te brengen welke begeleiding noodzakelijk is.* • Voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag voert de school op overeenstemming gericht overleg met de ouders ten behoeve van het opstellen van een ontwikkelperspectief. • De school zorgt voor een goede aansluiting tussen school en vervolgonderwijs of arbeidsmarkt • De school screent voor de start van het schooljaar alle dossiers van nieuwe leerlingen en brengt risicoleerlingen/leerlingen die speciale aandacht nodig hebben in beeld. • In de school zijn afspraken over gemaakt over de informatie-uitwisseling van deze leerlingen • Bij zij-uitstroom van een leerling is de afleverende school verantwoordelijk voor een compleet (cijfers, gedrag, absentie, OKR-basisschool, Cito dossier, indicaties, verklaringen, begeleiding jeugdzorg e.d.) en een warme overdracht. Dit kan alleen als de ouders hiervoor toestemming geven 	
--	--

*Indien noodzakelijk kan in overleg met het SWV nader onderzoek naar IQ, leerachterstanden of gedragsproblematiek worden uitgevoerd

Standaard 2: De school betreft ouders actief bij de ontwikkeling van de leerling en bij de school	
WAT	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)
<ul style="list-style-type: none"> • Er is structureel contact met ouders over de leervorderingen van de leerling • De school neemt altijd contact op met de ouders ingeval van verzuim • Ouders krijgen inzicht in hoe de leerling zich ontwikkelt. Ingeval er zich leer- of gedragsproblemen voordoen, neemt de school altijd contact op met de ouders • De school betreft ouders bij beslissingen over 	

<p>de ondersteuning van een leerling en/of de overdracht of doorverwijzing naar een andere school of een bovenschoolse voorziening</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school informeert ouders over relevante ontwikkelingen binnen de school . • School betreft ouders bij een besluit over afstroom en begeleidt de ouders bij de keuze van een vervolgschool. 	
---	--

Standaard 3: De school beschikt over de volgende protocollen en documenten en handelt overeenkomstig .	
<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsplan (incl. Incidentenregistratie) • Klachtenprocedure • Plan fysieke toegankelijkheid • Protocol medisch handelen • Verzuimprotocol • Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld • Privacy protocol • Pestprotocol • Dyslexieprotocol • Dyscalculieprotocol <p>Toestemmingsformulier ouders.</p>	<p>TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)</p>

Standaard 4: De school zet zich in om thuiszitten en schooluitval te voorkomen en terug te dringen	
<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school registreert verzuim en meldt ongeoorloofd verzuim volgens het verzuimprotocol van de gemeente waar de leerling woonachtig is • De school heeft een protocol en/of werkwijze m.b.t. thuiszitters • De school spant zich in om onderwijs te blijven bieden als een leerling tijdelijk de school niet kan bezoeken. • De taken en verantwoordelijkheden van de school, Leerplicht en het SWV rond thuiszitters zijn helder beschreven • Leerlingen die niet in de school kunnen 	<p>TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)</p>

blijven worden door de school naar een andere reguliere school, het VSO of het OPDC van het SWV begeleid	
<ul style="list-style-type: none"> De school meldt alle thuiszitters bij het SWV en stelt een plan van aanpak op, zo nodig met ketenpartners 	

Standaard 5: De school voorziet in (mentor)begeleiding van leerlingen

WAT <ul style="list-style-type: none"> Elke klas cq leerling kent een begeleidings- c.q. mentorvoorziening De taken en verantwoordelijkheden van een mentor c.q. begeleider zijn vastgelegd en bekend bij de ouders 	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)
--	--

Standaard 6: De school voorziet in een leerlingvolgsysteem waarin relevante gegevens van leerlingen gedurende meerdere jaren zijn opgenomen

WAT <ul style="list-style-type: none"> De school zorgt voor een digitaal leerlingvolgsysteem De school houdt de ontwikkelingen en vorderingen van elke leerling systematisch bij Er wordt voortgebouwd op het leerlingvolgsysteem van de school van herkomst. De school maakt gebruik van beschikbare digitale overdrachtssystemen 	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)
---	--

Standaard 7: De school zorgt voor een veilig schoolklimaat

WAT <ul style="list-style-type: none"> De school ondersteunt leerlingen bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden De school bereidt leerlingen die dat nodig hebben een sociale vaardigheidstraining aan De school besteedt systematisch aandacht aan discriminatie en pesten van leerlingen en medewerkers. 	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)
---	--

Standaard 8: De schoolorganisatie is ingericht op een adequate onderwijssteuning

WAT	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)
<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een ondersteuningsstructuur beschreven, waarvan in ieder geval een zorgcoördinator, de mentor, een vertrouwenspersoon, een schoolmaatschappelijk werker, een gedragswetenschapper (vanuit het SWV) en een EHBO'er cq BHV-er deel van uitmaken. • De driehoek consulent SWV /zorgcoördinator/smw^{plus} - maken afspraken over ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben • Teams/docenten bespreken de onderwijsresultaten • Teams/docenten signaleren tijdig leeropgroei- en opvoedproblemen • De school werkt handelingsgericht bij het begeleiden van leerlingen • De school kan, zo nodig met ondersteuning vanuit het SWV, de ondersteuningsvraag van een leerling in beeld brengen. • De school maakt afspraken over de verantwoordelijkheid van ouders, leerling, schoolbegeleiders en externe begeleiders bij ondersteuning. • Leerlingen worden op een planmatige wijze begeleid 	

Standaard 9: De school traint de leerlingen in de basisvaardigheden die noodzakelijk zijn om het onderwijs te kunnen volgen

WAT	TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)
<ul style="list-style-type: none"> • In het curriculum zijn de volgende studievaardigheden opgenomen: Leren leren, plannen en organiseren, huiswerk leren maken, agendabeheer • De school besteedt systematisch aandacht aan samenwerken, gedrag in de klas, voorwaarden voor leren 	

Standaard 10: De school is in staat om problemen op de volgende terreinen te signaleren; de school heeft een proces beschreven om dat te analyseren en kan de leerling vervolgens daarbij licht-curatief ondersteunen.²

² Licht curatief: in de klas: activiteiten in de lessituatie, praktische handelingen/oplossingen

<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cognitieve ontwikkeling • Leren (w.o. dyscalculie, dyslexie,) • Gedrag • Sociaal-emotionele ontwikkeling • Fysieke situatie • Veiligheid/verzuim • Schoolloopbaan • Problemen in de thuissituatie/gezinssituatie 	<p>TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)</p>
--	---

Standaard 11: De school werkt samen met kernpartners aan een effectieve ondersteuningsstructuur.

<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De jeugdhulp is structureel onderdeel van de zorgstructuur op school via de vaste aanwezigheid van de SMW^{plus}-er, in de school, die door de gemeente wordt gefinancierd. Via deze functionaris kan er ook snel en effectief worden geschakeld naar meer gespecialiseerde vormen van jeugdhulp, bijvoorbeeld naar de expertise in de jeugdteams • Onderwijs en jeugdhulp werken vanuit de eigen verantwoordelijkheid samen aan het integraal begeleiden van een leerling • Er is op de school gestructureerd overleg tussen school, SMW^{plus}, consulent van het SWV. Leerplicht en JGZ sluiten hierbij op gezette tijden aan op basis van de ondersteuningsbehoefte van de school 	<p>TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)</p>
---	---

Standaard 12. De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast.

<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school heeft vastgelegd welke ondersteuning en begeleiding zij aan leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte heeft geboden. • De school evalueert jaarlijks met kernpartners de inzet en opbrengst van de ondersteuning en begeleiding • De school evalueert met leerling en ouders de inzet en opbrengst van ondersteuning en begeleiding aan de hand van het opgestelde 	<p>TOELICHTING (indien wenselijk/relevant)</p>
--	---

plan <ul style="list-style-type: none"> • De school evalueert het schoolondersteuningsprofiel 	
--	--

Voor scholen met LWOO:

LWOO is leerwegondersteuning voor leerlingen die aan de volgende kenmerken voldoen:

- Leerachterstanden tussen de 1 ½ en 3 jaar
- IQ tussen 75/80 en 90 (of hoger als er ook nog een sociaal-emotionele belemmering t.a.v. het volgend van onderwijs is)

Voor deze specifieke groep leerlingen biedt de school de volgende ondersteuning:

Omschrijving	Toelichting
Onderwijs in kleinere groepen	
Extra uren mentoraat	
Aanpassing van de lessentabel	
Begeleiding door een orthopedagoog, of psycholoog of leerlingbegeleider	
Een Groepshandelingsplan per klas	
Een planmatige aanpak om leerachterstanden weg te werken	
Sociale vaardigheidstraining	
Regelmatig contact met ouders	
Een vast klein team per klas	
Een eigen gedeelte van het gebouw	
Anders n.l.:	

Voor Praktijkscholen:

Praktijkonderwijs is voor leerlingen die aan de volgende kenmerken voldoen:

- Leerachterstanden groter 3 jaar
- IQ tussen 60-75/80

De school biedt deze leerlingen, bovenop de basisondersteuning die in alle scholen wordt geboden:

Omschrijving	Toelichting
Onderwijs in kleinere groepen	
Extra uren mentoraat	
Een vaste groepsleerkracht	
Een eigen onderwijsaanbod bestaande uit,	
Begeleiding door een orthopedagoog, of psycholoog of leerlingbegeleider	
Een Individueel Ontwikkelingsperspectief voor elke leerling	
Een planmatige aanpak om leerachterstanden weg te werken	
Extra taal- en of rekenles , n.l.	
Sociale vaardigheidstraining	
Regelmatig contact met ouders	
Een vast klein team per klas	
Praktijklessen en leren d.m.v. stage.	
Anders n.l.:	

5. Toelaatbaarheidscriteria Voortgezet Speciaal onderwijs

Samenwerkingsverband
VO Delfland 28.09

Samenwerkingsverband
Voortgezet Onderwijs
Westland

ICOZ

Inleiding

De vier samenwerkingsverbanden voor Voortgezet Onderwijs, Den Haag e.o, Zoetermeer, Delft en Westland hanteren voor de indicatiestelling voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs éénduidige toelatingscriteria. Sinds de invoering van passend onderwijs hebben de samenwerkingsverbanden besloten daarbij de richtlijn toelaatbaarheid EMB-leerlingen, uitgebracht door de PO- en VO-raad, te hanteren. Deze EMB-richtlijn heeft echter tot veel verwarring geleid m.b.t. de indicatiestelling. Om die reden hebben de vier samenwerkingsverbanden besloten om deze richtlijn niet meer te hanteren voor de indicatiestelling, maar in plaats daarvan weer uit te gaan van de oude Cvl-categorieën Cluster 3: ZML, LZ, LG, MG en Cluster 4: ZMOK. Uitgaande van deze oude categorieën, zijn de indicatiecriteria voor cluster-3 in bijgaand document aangepast, waardoor duidelijker wordt welke leerling in welke categorie valt.

De criteria zijn leidend voor de indicatiestelling, maar worden niet rigide gehanteerd. Elk kind is uniek en de commissie zal de goed onderbouwde dossiers op die manier benaderen. Bij wijze van uitzondering kan worden afgeweken van de criteria.

Bij leerlingen waarbij de handicaps dusdanig ernstig zijn en waarbij geen twijfel bestaat over de noodzaak om in aanmerking te blijven komen voor het speciaal onderwijs (MG en ZML), is om ouders en scholen te ontlasten, de volgende afspraak gemaakt met de vier samenwerkingsverbanden: bij de overstap van SO naar VSO moet eenmalig een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband. Deze TLV wordt afgegeven tot het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.

Er bestaat een mogelijkheid om de indicatie te verlengen tot 20 jaar. Er moet dan onderbouwd kunnen worden, waarom dit in het belang is van de leerling. De verlenging kan bij het samenwerkingsverband op eenvoudige manier worden aangevraagd d.m.v. het indienen van een transitieplan waarin de nog te behalen onderwijs- en/of ontwikkelingsdoelen worden beschreven en het standaard aanvraagformulier in Onderwijs Transparant.

Regeling indicatoren voor toelaatbaarheid VSO Cluster 3: Zeer moeilijk lerend (ZML)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 ZML gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m E.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen met het Syndroom van Down • Leerlingen met een IQ lager dan 55 • Leerlingen met een IQ tussen de 55 en 70 in combinatie met een laag leerrendement (bij aanvang van het VO ≤ eind groep 3) en tenminste één van onderstaand geformuleerde ondersteuningsbehoeften. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medische verklaring noodzakelijk, voorzien van datum, naam, handtekening en functie arts. 2. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische en sociale redzaamheid (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling heeft een zeer grote ondersteuningsbehoefte ten aanzien van de praktische redzaamheid. • De leerling laat een zeer grote ondersteuningsbehoefte zien in het omgaan met anderen <p>B. Voorwaarden om te kunnen leren (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling heeft structurele behoefte aan ondersteuning om te kunnen voldoen aan de voorwaarden om te kunnen leren. • De leerling heeft een structurele behoefte aan aanpassingen in de lesstof en aangepast lesmateriaal. De aanpassingen vergen structureel veel tijd van de docent(en). • De onderwijsbegeleiding van de leerling eist specialistische kennis van de doelgroep bij de docent/docententeam. <p>C. Emoties en persoonskenmerken (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling laat een zeer grote ondersteuningsbehoefte zien op het gebied van (de regulatie van) emoties en persoonskenmerken. <p>D. Integrale ondersteuning (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De onderwijsbehoefte van de leerling is structureel verweven met een zorgbehoefte. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychodiagnostische rapportage waaruit blijkt dat er sprake is van geringe sociale redzaamheid. 2. Didactische en gedragsmatige voortgangsrapportage in relatie tot evaluatie van uitgevoerde doelen in OPP. 3. Rapportagegegevens waaruit blijkt dat er sprake is van psychologische, psychiatrische of (para)medische hulpverlening.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en vanuit de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en zorgbehoeften.	

Regeling indicatoren voor toelaatbaarheid VSO Cluster 3: Lichamelijk gehandicapt (LG)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 LG gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 2 (midden).

LG	Indicatoren voor onderwijs aan lichamelijk gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> Een of meer aandoeningen die dermate motorische beperkingen veroorzaken dat daardoor sprake is van een ernstige belemmering om aan het regulier onderwijs deel te nemen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medische verklaring voorzien van datum, handtekening en functie arts.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij gebruik van technische hulpmiddelen. De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. <p>B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling is afhankelijk van paramedische behandelingen en hulpmiddelen. De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de aandoening gerelateerd verzuim. <p>C. Leeromgeving en leermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan aangepaste sanitaire voorzieningen en volledig rolstoeltoegankelijk schoolgebouw. De leerling heeft behoefte aan het inzetten van speciale (technische) hulpmiddelen en materialen. De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. <p>D. Didactische begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan ondersteuning bij onderwijs voorwaardelijke (fijn)motorische activiteiten en handelingen. De leerling heeft behoefte aan ondersteuningsvormen die zijn gericht op het (stimuleren van het) leerproces, zoals praktische begeleiding tijdens de les of speciale ondersteuning bij specifieke vakken. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen 2. Een geëvalueerd OOP waarin de relatie wordt beschreven tussen de motorische en lichamelijke beperkingen en de onderwijsbehoeften. 3. Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en vanuit de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en zorg behoeften.	

Regeling indicatoren voor toelaatbaarheid VSO Cluster 3: Meervoudig gehandicapt (MG)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 MG gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 3 (hoog).

MG	Indicatoren voor onderwijs aan meervoudig gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een diepe stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ <20). 2. Een ernstige stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ: 20-34) met bijbehorend zeer beperkt gedragsrepertoire en bijkomende medische-, of gedragsproblematiek. 3. Een matig tot licht verstandelijke beperking (IQ 35-69) in combinatie met een lichamelijke handicap (zie criteria ZML/LG). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medische verklaring voorzien van datum, handtekening en functie arts 2. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, handtekening en functie onderzoeker (voor IQ <34 kan worden uitgeweken naar ontwikkelings- of zelfredzaamheidsschalen).
Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan	<p>De meeste intelligentietests zijn niet berekend op afname bij zeer zwak presterende leerlingen. Een IQ <55 is onvoldoende betrouwbaar vast te stellen. Daarom wordt naast een IQ-meting ook gekeken naar het ontwikkelingsniveau van de leerling. Onderstaande beschrijvingen zijn gebaseerd op Resing & Blok 2002.</p> <p>Ad 1: IQ <20, referentieleeftijd: 0-2 jaar <i>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan:</i> Kan soms lopen, zeer elementaire vorm van spreken mogelijk, heeft baat bij regelmatige lichamelijke activiteit, eenvoudige vormen van zelfredzaamheid (bijvoorbeeld lepel vasthouden, zelfstandig koekje eten) zijn mogelijk. Kan niet voor zichzelf zorgen; heeft bij bijna alle algemene dagelijkse levensverrichtingen hulp nodig. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.</p> <p>Ad 2: IQ 20-34, referentieleeftijd: 2-4 jaar. <i>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan:</i> Kan meestal leren lopen. Kan taal begrijpen en er op reageren. De spraakontwikkeling is beperkt. De leerling beschikt niet over de basisvoorwaarden om te leren lezen, schrijven en rekenen. De leerling kan getraind worden in elementaire verzorging en andere basisvaardigheden, bijvoorbeeld: aankleden, haren kammen, zelfstandig uit een beker drinken en een vorm van zindelijkheid aanleren is mogelijk. Heeft hulp nodig bij de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen. Heeft leiding nodig en intensieve, sturende begeleiding. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. OPP waarin de ontwikkelingsdoelen waaraan gewerkt wordt beschreven en geëvalueerd zijn. 2. Rapportagegegevens waaruit blijkt dat er sprake is van verpleegkundige-, of (para)medische hulpverlening.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Hoeft niet te worden aangetoond.	

Regeling indicatoren voor toelaatbaarheid VSO Cluster 3: Langdurig (somatisch) ziek (LZ)

Het toekennen van een TLV VSO cluster 3 LZ gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D.

Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie 1 (laag).

LZ	Indicatoren voor onderwijs aan langdurig (somatisch) zieke leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	<ul style="list-style-type: none"> Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die niet in hoofdzaak leidt tot motorische beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen.. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medische verklaring voorzien van datum, handtekening en functie arts
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	<p>A. Praktische zelfredzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. <p>B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling is afhankelijk van (para)medische behandelingen en hulpmiddelen. De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens gezondheid en/of pijnbeleving. De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens energieniveau, slaapbehoeften en/of slaappatroon. De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd en schoolwerk met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim. <p>C. Leeromgeving en leermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. De leerling heeft behoefte aan een rustruimte en/of aangepaste sanitaire voorzieningen. <p>D. Didactische begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft extra onderwijsbehoeften als het gaat om informatieverwerking, taakgerichtheid, concentratie en/of werktempo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integraal geëvalueerd OOP waarin de relatie wordt beschreven tussen de lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis en de onderwijsbehoeften. 2. Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en vanuit de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en zorg behoeften.	

Regeling indicatoren voor toelaatbaarheid VSO Cluster 4: Leerlingen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek

Het toekennen van een TLV VSO cluster 4 gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

De leerling heeft ondersteuningsbehoeften ten aanzien van A t/m E.

Deze leerling valt onder bekostigingscategorie 1 (laag).

	Indicatoren voor onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- of psychiatrische problematiek	Benodigde rapportage
Kenmerken van het kind	<ul style="list-style-type: none"> Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek, waarbij mogelijk de veiligheid van het kind of diens omgeving in gevaar wordt gebracht. 	<ol style="list-style-type: none"> Onderzoeksgegevens die de kenmerken van het kind onderbouwen.
Extra onderwijs- en zorgbehoeften	<p>A. Emoties en persoonskenmerken</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling vraagt om zeer veel ondersteuning op het gebied van (regulatie van) emoties en persoonskenmerken. De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent op het gebied van gedrag (bijvoorbeeld m.b.t. het opvolgen van instructies, het omgaan met autoriteit, onrust veroorzaken, op eigen gedrag reflecteren). De begeleiding van de leerling vereist zeer specialistische kennis van de docent/het team m.b.t. gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen. <p>B. Omgaan met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen. <p>C. Voorwaarden om te kunnen leren</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft structureel de behoefte aan een prikkelarme omgeving, waarin veel (pedagogische) veiligheid, structuur en consequent handelen wordt geboden. De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent (bijvoorbeeld m.b.t. werkhouding, concentratie, taakgerichtheid, zelfcontrole, plannen, organiseren, motivatie). <p>D. Didactische begeleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft structureel behoefte aan aangepast lesmateriaal/aangepaste lesstof. De aanpassing daarvan vergt aantoonbaar zeer veel tijd van het docententeam. <p>E. Integrale onderwijs- en zorgbehoeften</p> <ul style="list-style-type: none"> De leerling heeft zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding een duidelijke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag. Er is sprake (geweest) van bemoeienis vanuit de jeugdhulp en/of psychiatrie, tenzij ouders aantoonbaar weigerachtig zijn om hieraan mee te werken. 	<ol style="list-style-type: none"> Onderzoeksgegevens die de aanvraag onderbouwen. Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en zorgbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en vanuit de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en zorgbehoeften.	Uit het OPP van de leerling blijkt dat de school de basis- en breedteondersteuning volledig heeft benut. Uit de evaluatie is gebleken dat de school onvoldoende aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling tegemoet kan komen.

6. Afkortingen

AB	Algemeen bestuur
B/K/T	VMBO-Basis, Kader en Theoretisch onderwijs
BOVO	Basisonderwijs-Voortgezet onderwijs aansluiting
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CvD	Commissie van deskundigen
DB	Dagelijks bestuur
H/V/G	HAVO/VWO/Gymnasium
JGZ	Jeugd gezondheidszorg
JJI	Justitiële jeugd instelling
JSW	Jeugd, welzijn en sport
LGF	leerling gebonden financiering (rugzakje)
LWOO	Leerweg ondersteunend onderwijs
M.R.	Medezeggenschapsraad
OOGO	op overeenstemming gericht overleg
OPDC	ortho pedagogisch didactisch centrum
OPR	Ondersteuningsplanraad
PO	Primair Onderwijs
PrO	Praktijk Onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SMW ^{plus}	Schoolmaatschappelijk werk plus: aansluiting VO jeugdteam
SWV	Samenwerkingsverband(en)
T/H/V	VBMO-T/HAVO/VWO
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VO	Voortgezet Onderwijs
VPI	Vraagprofielinstrument
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig school verlaten
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
ZHW	Zuid-Holland West